ГОДИНА 1994.

YEAR 1994

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

H.E. Boris Yeltsin President of the Russian Federation Moscow

Sarajevo, January 5th, 1994

Your Excellency,

On the eve of your summit meeting with the President of the United States, it is my wish to draw your attention to some salient points concerning the conflict in the former Yugoslavia. I would hope that the legal, political, and strategic arguments in favour of the Serbs right to selfdetermination and statehood will assist Your Excellency in defining a constructive Russian approach to the resolution of the on-going tragedy in our part of the world.

Yugoslavia came into being at the end of the First World War not as a union of states, but as a voluntary union of constituent nations, i.e. the Serbs, Croats and Slovenes. The South Slavs of the moribund Austrian-Hungarian Empire freely decided to join the victorious Entente ally, Serbia in creating the new state. It is only natural that today, seven decades later, the Serbs are decidely unwilling to accept this state's division along the arbitrarily drawn boundaries among post-1945 federal units.

Ironically, the international community has been very receptive to our legitimate aspirations in the early part of this century. Today, the so-called 'Greater Serbia' is treated as some bogey-man of international politics. And yet, the natural yearning of the Serbs to belong to the same state, and to have their territorial aspirations legally codified, has been amply recongnised by the Ententne Powers during the Great War of 1914-18 in the London agreement between France, Russia, Great Britain and Italy in 1915.

This document provided an explicit recognitions of the right of the Serbs to a substantial section of the Adriatic coastline as well as other territories where the Serbs comprise a majority. This right has not been abrogated by subsequent events, and it most certainly transcends the arbitrarily drawn administrative 'frontiers' of Tito's Yugoslav Federation. The London agreement of 1915 offered the Serbs a 'Greater Serbia' on the plate. And yet, our forefathers declined to accept it in the name of South Slav unity, embodied in the creation of Yugoslavia.

The Yugoslav idea found its political basis in the Corfu Declaration of 1917, signed by the Government of Serbia and the representatives of the South Slavs in Austria-Hungary, represented by the 'Yugoslav Commitee'. This body, which included union with Serb from the former Bosnia-Herzegovina, sought political union with Serbia as the optimal solution for the 'Yugoslavs' (i.e. South Slavs) from the Dual Monarchy. The Corfu Declaration provided for an unconditional union of PEOPLES, and not of states, or quasi-states. It is implicit in this document that the right of succession, should the union be dissolved, resided also with the peoples of the newly-created Kingdom, and not with the administrative units within it.

The same is obvious from the peace treaties which sealed the Great War of 1914-18, i.e. those of St. Germain de Pres, Trianon and Neuilly. Throughout, it is Serbia as the state enity, and - by implication - the Serb People as a whole, that provided an essential legal, political, and

moral backbone to the European structure which ensures legitimacy to the international community today.

The right of the Serb people in general and of the Serb people in the former Bosnia-Herzegovina in particular to statehood is clear not only from these legally binding international treaties seven decade ago. It is also to be found in the continuing spirit and letter of all the major documents dealing with the right to self-determination of the peoples, from President Wilson's Fourteen Points of 1918 to the Atlantic Charter of 1941 or the United Nations Charter.

Legal arguments aside, it is obvious to all well-meaning observers of the crisis in the former Yugoslavia that it is not possible to satisfy every other ethic group in the area *except* some ten million Serbs. Any attempt to impose a 'Carthagian' peace on our nation would only produce an inherently unstable situation for decades to come. The Serbs, unjustly villified in the international media and some political circles, have to be treated as part of the SOLUTION, not as part of the problem.

In the former Yugoslav republic of Bosnia-Herzegovina, the Serbs are one third of the indigenous population, with a majority on two-thirds of its territory. Our farmers have been toiling 64% of privately-owned land of the ex-republic for generations. They are not aggressors, as some circles would like to paint them, but defenders of their homes. The right of the Serb population of the former Yugoslav republic of Bosnia-Herzegovina to statehood is at least equal to that of other ethnic groups, and historically and legally even more soundly based. This right has to be recognised by the international community, and accordingly codified in a peace treaty, if peace is finally to come to our part of the world.

It is my hope that due respect for international law will be reasserted as a valid principle in international relations, contrary to the present tendency of certain factors to dictate the terms of reference on an ad hoc basis. The Serbs have a wealth of international treaties and documents to support their case - from London in 1915, the peace treaties of Paris and President Wilson's "14 Points" of 1919, to the U.N. Charter, and the Universal Convention on Human Rights today - and they demand no more and no less than the observance of their letter and spirit.

I appeal on Your Excellency to take the above facts of life into account, not only because it is a political and geo-strategic necessity, but because it is an inherently a JUST solution in line with the long-term national interest of Russia. We have a common stake in the acceptance of our rightful demands, quite apart from the multiple cultural, religious and emotional links which bind us together.

Yours respectfully,

Dr Radovan Karadzic President Republic of Srpska

РЕПУБЛИКА СРПСКА

Њ.Е. Борис Јељцин Председник Руске Федерације Москва

Сарајево, 5. јануар 1994.

Ваша екселенцијо,

Уочи Вашег састанка са Председником Сједињених Америчких Држава желео бих да Вашу пажњу усмерим ка неким важним моментима који се тичу сукоба у бившој Југославији. Надам се да би правни, политички и стратегијски аргументи у корист права Срба на самопредељење и државност помогли Вашој екселенцији у дефинисању конструктивног руског приступа решењу трагедије која је у току у нашем делу света.

Југославија је настала на крају Првог светског рата не као унија држава, већ као добровољна унија конститутивних народа, тј. Срба, Хрвата и Словенаца. Јужни Словени из Аустроугарског царства које је било на умору слободно су одлучили да се придруже победничком савезнику Антанте, Србији, и да формирају нову државу. Једино је природно да данас, седам деценија касније, Срби не желе да прихвате да се ова држава дели дуж арбитрарно нацртаних граница између федералних јединица насталих после 1945. године.

Звучи иронично али међународна заједница је веома радо прихватила наше легитимне аспирације на почетку овог века. Данас се такозвана "велика Србија" третира као баук међународне политике. А ипак, природна жеља Срба да буду у истој држави и да имају правно озакоњене територијалне аспирације, била је широко призната од Сила Антанте у току Великог рата 1914-1918 у Лондонском споразуму између Француске, Русије, Велике Британије и Италије 1915. године.

Овај докуменат је експлицитно признавао право Срба на знатан део јадранске обале као и осталих територија на којима су Срби већинско становништво. Догађаји који су уследили нису ставили ово право ван снаге и оно је највероватније старије од арбитрарно нацртаних административних "граница" Титове југословенске федерације. Лондонски споразум из 1915. године је понудио Србима "Велику Србију" на тањиру. А ипак, наши преци су одбили да је приме у име јединства Јужних Словена, отелотвореног у створеној Југославији.

Југословенска идеја је нашла своје политичке основе у Крфској декларацији из 1917. године коју су потписали влада Србије и представници Јужних Словена у Аустроугарској, које је представљао "Југословенски одбор". Ово тело у коме су били Срби из бивше Босне и Херцеговине, тражило је политичко уједињење са Србијом као оптимално решење за "Југословене" (тј. Јужне Словене) из Двојне Монархије. Крфска декларација је обезбедила безусловно уједињење НАРОДА а не држава, или квази-држава. У овом документу се јасно каже да се право на сукцесију, ако се заједница распадне, односи на НАРОДЕ новоствореног краљевства, а не на административне јединице унутар њега.

Ово је очигледно и из мировних споразума којима је завршен Велики рат 1914-1918, односно из Сент Жерменског, Трианонског и Невског споразума. У свима су СРБИЈА, као државни ентитет, а самим тим и српски народ у целини, ти који представљају важну правну, политичку и моралну кичму европске структуре која осигурава легитимитет међународној заједници данас.

Право српског народа уопште, а посебно српског народа из бивше Босне и Херцеговине, на државност јасно је не само из ових правно обавезујућих међународних споразума од пре седам деценија. Може се наћи и у продуженом духу и слову свих важних докумената који се баве правом на самоопредељење народа, од "Четрнаест тачака" председника Вилсона до Атлантске повеље из 1941. или Повеље УН.

Да оставимо правне аргументе на страну, свим добронамерним посматрачима кризе у бившој Југославији је јасно да није могуће задовољити све друге етничке групе на овим просторима, а да се не задовољи око десет милиона Срба. Сваки покушај да се нашем народу наметне "картагински" мир само би довео до унутрашње нестабилне ситуације у деценијама које долазе. Срби, неправедно оцрњени у међународним медијима и неким политичким круговима, треба да буду третирани као део РЕШЕЊА, а не као део проблема.

У бившој југословенској републици Босни и Херцеговини Срби чине једну трећину становника староседелаца на две трећине сопствене територије. Наши сељаци већ генерацијама обрађују 64% приватног земљишта ове бивше републике. Они нису агресори, као што би неки кругови желели да их представе, већ браниоци својих домова. Право српског становништва бивше југословенске републике Босне и Херцеговине на државност је бар једнако праву других етничких група, а историјски и правно чак и са темељнијом основом. Ово право треба да буде признато од стране међународне заједнице, и сходно томе унесено у мировни споразум, ако мир коначно дође у наш део света.

Надам се да ће дужно поштовање међународног права бити поново успостављено као важан принцип међународних односа, насупрот садашњим тенденцијама одређених фактора да диктирају услове деловања на *ad hoc* основама. Срби имају велики број међународних споразума и докумената којима могу да поткрепе свој случај - од Лондонског споразума из 1915. год., Париског мировног споразума и "14 тачака" председника Вилсона из 1919. год. до Повеље УН и Универзалне конвенције о људским правима данас - и они не траже ни више ни мање од поштовања њиховог слова и духа.

Апелујем на Вашу екселенцију да узме у разматрање горе наведене чињенице, не само из политичких и гео-стратегијских разлога, већ зато што је то природно ПРАВЕДНО решење у складу са дугорочним националним интересима Русије. Прихватање наших праведних захтева је наш заједнички интерес, а да и не говоримо о многобројним културним, верским и емоционалним везама којима смо повезани.

С поштовањем,

др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC

Pale, January 9, 1994

DR BOUTROS BOUTROS GHALI SECRETARY GENERAL OF THE UNITED NATIONS New York

Your Excellency,

We have to inform you that the military forces of the Serbian side have not responded to any military activities in Sarajevo for the last three days. On the contrary, we have exercised maximum restraint on all the front lines. This morning the Sarajevo airport was shelled by the Moslem forces from the direction of Hrasnica. The runway is under repair and we hope that Mr Akashi will be able to land today.

We are looking forward to meet Mr Akashi together with Mr Andreev tomorrow at Pale. In the meantime we guarantee that there will not be any military activities from the Serbian side even in the case of Muslim provocations.

We are looking forward to signing the peace-plan provided the Muslims and the Croats come to an agreement today in Bonn.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic 94-002-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ

Пале, 9. јануар 1994.

ДР БУТРОС БУТРОС ГАЛИ ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА Њујорк

Ваша екселенцијо,

Морамо да Вас обавестимо да оружане снаге српске стране нису одговарале на било какве војне активности у Сарајеву у току последња три дана. Напротив, максимално смо се уздржавали на свим линијама фронта. Јутрос су сарајевски аеродром гранатирале муслиманске снаге из правца Храснице. Полетно-слетна стаза се поправља па се надамо да ће господин Акаши моћи да слети данас.

Са задовољством очекујемо сутрашњи сусрет са господином Акашијем и господином Андрејевим на Палама. У међувремену гарантујемо да са српске стране неће бити никаквих војних активности чак ни у случају провокација са муслиманске стране.

Спремни смо да потпишемо мировни план ако Муслимани и Хрвати дођу данас у Бон на договор.

С поштовањем, др Радован Караџић 94-003-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

TO: NORA AND BRUNO BELOFF FROM: DR RADOVAN KARADZIC PALE, 12 January 1994

Dear Nora, Dear Bruno,

Thank you for your kind letter and your concern. I am aware of your great contribution to the more balanced attitude of the British media. However, gen. Briquemont speaks out that the

Moslem side always starts attacks. If both media and governments were interested in the truth, they could get it out of the UNPROFOR official reports.

We have already ordered an unilateral stand-steel of all of military activities in Sarajevo. It worked.

Please, believe that we have done everything for the peace, with many painfull compromises.

Please, keep in touch. It is very important for us that we have someone like you that understands us.

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SRPSKA 94-003-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

ПРИМА: НОРА И БРУНО БЕЛОФ

ШАЉЕ: ДР РАДОВАН КАРАЏИЋ

Пале, 12. јануар 1994.

Драга Нора, Драги Бруно,

Захваљујем се на вашем љубазном писму и забринутости. Свестан сам вашег великог доприноса постизању уравнотеженијег става британских медија. Међутим, генерал Брикмонт изјављује да муслиманска страна увек започиње нападе. Да су владе и медији заинтересовани за истину, могли би да дођу до ње из званичних извора УНПРОФОР-а.

Ми смо већ наредили једнострани привремени прекид свих војних активности у Сарајеву. Вредело је.

Молим вас да верујете да смо учинили све за мир, уз много болних компромиса.

Желео бих да останемо у контакту. За нас је веома важно да имамо некога попут вас ко нас разуме.

С поштовањем,

др Радован Караџић Председник Републике Српске REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

CONFIDENTIAL Pale, 15 January 1994 FROM: DR RADOVAN KARADZIC TO: MR JASUSHI AKASHI

Your Excellency,

I wont to express to you my optimism after our meeting few days ago. I am sure that we will cooperate and improve the situation.

Our Government has approved replacement of the Canadian company in Srebrenica, and we do expect our Assembly to approve it on 17 January. Of course, the most appropriate it would be if the Canadians would be replaced by the Canadians. There should not be a new heavy armament in Srebrenica.

We are ready to cooperate to keep the Sarajevo airport opened. However, any attempt towards opening of the Tuzla airport would not be successful. Now we have everything under control, but if the Moslems get the opportunity to open another airport and to get a new armament, we could not prevent the most serious incidents. The Serbs are cornered, we do not have any other choice but to defend ourselves. We are minority and we already have suffered the genocide during II world war.

The opening of the Tuzla airport would inevitably prolong the war, and the Serbs know that. Please, could you inform the Secretary General that the war would intensify, prolong and shooting down of the aircrafts would be inevitable. The airport should be opened simultaneously with the Serbian airport in Banja Luka and Croatian airport in Mostar, the very same day when we sign the peace agreement.

Another problem may occure. The Moslems will try to intensify fights around Sarajevo during the conference in Geneva.

At the same time, they will try to open another so far unauthorized rout for convoys from Zupanja in Croatia to Tuzla. They want to cause an incident, since our simple minded soldiers will not let them pass through an unauthorized rout.

If you allow me, I would stay in touch with you this, unpublished way, in order to keep you properly informed. Sometimes I would have to send you an open letter, but rarely.

Please, do not hesitate to write me or call me any time. That way we may prevent possible misunderstanding.

I wish you and your associates all the best.

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SRPSKA РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО Пале, 15. јануар 1994.

Шаље: ДР РАДОВАН КАРАЏИЋ Прима: ЈАСУШИ АКАШИ

Ваша Екселенцијо,

Желим да изразим свој оптимизам након нашег сусрета пре неколико дана. Сигуран сам да ћемо сарађивати и поправити ситуацију.

Наша влада се сагласила са заменом канадске чете у Сребреници, а очекујемо од наше Скупштина да учини исто 17. јануара. Свакако би најбоље било када би Канађане заменили Канађани. У Сребреници не би требало да буде новог тешког наоружања.

Спремни смо на сарадњу да би сарајевски аеродром остао отворен. Међутим, сваки покушај да се отвори аеродром у Тузли не би имао успеха. Сада имамо све под контролом, али ако Муслимани добију прилику да отворе други аеродром и добију ново наоружање не бисмо могли да спречимо најозбиљније инциденте. Срби су сатерани у ћошак, не бисмо имали другог избора него да се бранимо. Ми смо у мањини, а већ смо претрпели геноцид у току Другог светског рата.

Отварање тузланског аеродрома би неизбежно продужило рат, а Срби то знају. Молим Вас да информишете Генералног секретара да би се рат интезивирао и продужио, а неизбежно би дошло и до обарања авиона. Аеродром би требало да буде отворен истовремно са српским аеродромом у Бања Луци и хрватским аеродромом у Мостару, истога дана када потпишемо мировни споразум.

Може се појавити још један проблем. Муслимани ће покушати да појачају борбе око Сарајева у току конференције у Женеви. Истовремено ће покушати да отворе још један за сада неодобрен пут за конвоје из Жупање у Хрватској до Тузле. Они желе да изазову инцидент, јер им наши простодушни војници неће дозволити да прођу неодобреним путем.

Ако ми дозволите, остао бих са Вама у контакту, на овај нејаван начин, да бих Вас тачно обавештавао о свему. Понекад би требало да Вам пошаљем и неко отворено писмо, али ретко.

Молим Вас да ми слободно у било које време пишете или ме позовете. На тај начин можемо да избегнемо свако неразумевање.

Желим Вама и Вашим сарадницима све најбоље.

С поштовањем др Радован Караџић Председник Републике Српске

94-005-0

Пале, 21. јануара 1994. год.

Драги Арис,

До последњег часа надао сам се да ће ми успјети да дођем у Грчку. То је у највећој мјери зависило од исхода Женевске конференције, као и од стања на терену.

Нажалост, Муслимани су одбили да потпишу било какав мир, па чак и варијанте које су за њих биле веома повољне. Њихово одбијање довело је до нових тешкоћа на терену. Припрема се велика муслиманска офанзива на све наше положаје. Моје бриге су велике. У исто време морам да радим на успостављању мира, а и да припремам одбрану наше земље. То двоје је тешко спојити. За мир су потребне све три стране. На срећу са Хрватима смо унапредили односе.

Веома жалим што не могу да дођем у Грчку. Молим Вас да премијеру Папуљасу пренесете моје најискреније поздраве и захвалност што су били спремни да се сретнемо. Желим да им пренесете да ћу веома брзо у оквиру мировног процеса, посетити Грчку и њеног Премијера, којега у нашој земљи сви веома поштују.

Срдачан поздрав свима у Друштву,

Ваш, Радован Караџић Председник Републике Српске 94-005-р

Pale, 21 January 1994

Dear Aris,

Until the very last moment I hoped that I would manage to come to Greece. That mostly depended on the outcome of the Geneva conference and on the situation in the field.

Unfortunately, the Muslims refused to sign any peace treaty and even those versions which were very favourable for them. Their refusal has led to new difficulties in the field. A large-scale Muslim offensive on all our positions is being prepared. I have immense worries. I have to work on the establishment of peace and prepare the defence of our country at the same time. The two is difficult to join. All the three sides are required for peace. Fortunately, we have improved relations with the Croats.

I am very sorry not to be able to come to Greece. Please send my most sincere regards to Prime Minister Papandreou and Minister Papullas and tell them I truly appreciate their willingness to have talks with me. Please tell them that very soon, within the peacemaking process, I shall pay a visit to Greece and its prime minister, who is highly respected by all in our country.

Please, send my regards to everyone in the Society,

Yours sincerely, RADOVAN KARADZIC President of the Republic of Srpska

ДР РАДОВАН КАРАЏИЋ ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ

21. јануара 1994.

ПОРУКА ГРЧКИМ И СРПСКИМ ЛЕКАРИМА

Поштоване колеге, грчки и српски лекари,

Тешкоће у које је запала наша замља одвојиле су ме, надам се привремено, од медицинске професије, коју иначе цијеним као најважнију и најплеменитију међу професијама. Зато вам помало завидим што можете да живите и радите као лекари. Иста невоља која је мене одвојила од професије одвојила је и многе наше колеге лекаре од клиника и кабинета и одвела их у планине где у ратним болницама постижу чуда у лечењу рањеника. Јунаци овога нашега рата нису само борци у рову већ и у истој мјери и лекари, чији подвизи су равни херојству и чија помоћ значи велику сигурност за борце. Зато вас молим да у својим сусретима подигнете чашу у част наших колега који су на фронту.

Нељудске санкције против српског народа изазвале су много трагедија, али су изазвале и много људских и топлих осјећања и симпатија за српски народ и његову борбу, нарочито код грчког народа. У једном тренутку Срби су били толико усамљени, да су уз њих били само Грци и Бог. Изгледа да је то било довољно против свих других наших непријатеља и да смо захваљујући томе преживели и дочекали да имамо још пријатеља. Сваким даном имаћемо све више и више пријатеља, али никад нећемо заборавити ко нам је био први пријатељ у невољи, а то је грчки народ, па и грчки лекари.

Шаљем вам пуно толих поздрава као колегама лекарима и још више као грчким лекарима и српским лекарима. Хвала вам за све што чините за наш народ, ваш

др Радован Караџић

Dr Radovan Karadzic President of the Republic of Srpska

21 January 1994

A MESSAGE TO GREEK AND SERB DOCTORS

Dear colleagues - Greek and Serb doctors,

The difficulties that our country is facing have, I hope temporarily, distanced me from my medical vocation, which I deem the most important and noblest of all professions. I therefore envy you a little the fact that you have an opportunity to live and work as doctors. The same misfortune that has separated me from my profession has also taken many colleagues of ours out of clinics and offices to the mountains where they are working miracles while treating the wounded in war hospitals. The heroes of our war are not only soldiers in trenches but also doctors, whose feats equal heroic deeds and whose aid means an immense feeling of safety for soldiers. Therefore I would like to ask you to propose a toast to our colleagues on the front.

The inhuman sanctions against the Serb people have caused numerous tragedies, but have also provoked sympathy for the Serbs and their battle, especially among the Greek people. At one moment the Serbs were so alone and only God and the Greeks were with them. That seems to have sufficed against our enemies and thanks to that, we have survived and lived to see more friends of ours. We shall have more and more friends every day, but we shall never forget who was the first friend of ours in need – and those were the Greek people, including Greek doctors as well.

I am sending you warm regards, as my colleagues, and especially as Greek and Serb doctors. Thank you for all you have been doing for our people.

Dr Radovan Karadzic

94-007-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H.E. Jasushi Akashi

From: Dr Radovan Karadzic, President, Republic of Srpska

24 January 1994

Your Excellency,

During my meeting with Ms Sadako Ogata in Geneva on 19 January, I offered to widen the land corridor for the flow of humanitarian aid from Belgrade to Tuzla, whereby the quantity of aid would be doubled. Not only would aid be expanded, but I also promised to facilitate its flow through the proposed Belgrade-Tuzla land corridor. This would accordingly obviate any need for the opening of Tuzla airport. The Serbian side has legitimate fears that the Muslims wish to smuggle arms through Tuzla airport, and we are also fearful that they might provoke incidents such as shooting down of aircraft for which they would blame the Serbs.

Ms Ogato has accepted our offer regarding the expansion of the Belgrade-Tuzla route. Once the peace agreement is concluded, the airport at Tuzla can of course be opened along with several other airports in the former Bosnia-Herzegovina.

Please accept assurances of my highest consideration,

Dr Radovan Karadzic

94-007-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши

Шаље: др Радован Караџић, Председник Републике Српске

24. јануар 1994.

Ваша екселенцијо,

На састанку са госпођом Садако Огата у Женеви 19. јануара понудио сам да се прошири копнени коридор за проток хуманитарне помоћи од Београда до Тузле, чиме би се количина помоћи удвостручила. Не само да би се помоћ проширила већ сам обећао помоћ за њен лакши проток кроз предложени копнени коридор Београд-Тузла. То би отклонило потребу отварања аеродрома у Тузли. Српска страна се оправдано плаши да муслиманска страна жели да прокријумчари оружје преко тузланског аеродрома, а плашимо се и да би то могло да испровоцира инциденте, као на пример обарање авиона, за које би били окривљени Срби.

Госпођа Огата је прихватила нашу понуду у вези проширења марш-руте Београд-Тузла. Када се закључи мировни споразум, аеродром у Тузли може свакако да буде отворен, заједно са још неколико аеродрома у бившој Босни и Хецеговини.

Примите уверавања мог најискренијег поштовања,

др Радован Караџић

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H. E. Boutros Boutros-Ghali, Secretary-General, U.N. 27 January 1994

Your Excellency,

You are no doubt familiar with the latest developments, or rather the lack of any significant progress, in the Geneve-based negotiations on Bosnia-Herzegovina. The international mediators, Mr Stoltenberg for the UN, and Lord Owen for the European Union, have been doing their utmost to keep the peace process alive - but to no avail. The Serbian side, too, strongly supported the peace efforts and went out of its way in order to meet the Muslims' demands. You will recall that the Muslim side had demanded one third of the Bosnian territory, a demand backed by the European Union. The requirement of 33.3% territory for the Muslims was met by our side, but then they attempted to open new questions, regarding territories in eastern and western Bosnia. This is where the peace process has stalled. As one participant in the negotiating chamber put it, "We are moving round in circles."

It is now beyond doubt that the Muslims are not interested in negotiating peace. Recently (25 January) the Muslim military commander Gen. Delic made a warmongering statement, while the Muslim prime minister Silajdzic talked yesterday (26 January) of a "concept of war". In the meantime Mr Izetbegovic is touring Muslim countries and drumming up support. We consider that the Muslims, while pretending to negotiate, have in reality never given up their dream to be the masters of the whole of the former Yugoslav republic of Bosnia-Herzegovina. By implication, they wish to dominate over the Serb-Croat Christian majority. This maximalist aspiration is of course incompatible with the legitimate interests of the Serbs and Croats. I wish to remind Your Excellency that the Serbs and Croats in the ex-Yugoslav republic concluded in Geneva (19 January) an agreement whereby they will exchange official representatives and where they pledge to resolve any outstanding differences by peaceful means. Their appeal to the Muslims to sign a similar agreement has fallen on deaf ears.

Given their strategic aim to establish supremacy on the whole territory of the former Yugoslav republic, the Muslims' tactics are to obstruct the peace process, blame the Serbs for the lack of progress, and constantly invent new problem areas. Thus they gain time, import arms and ammunition and generally strengthen their military forces while pretending to negotiate in good faith. They also believe that, so long as sanctions against Yugoslavia are in force, time is on their side. Recently, we have had two good examples of problem arms being invented by the Muslims in order to obstruct the peace process: Tuzla airport and Srebrenica. As regards Tuzla, the Muslims wish to use the airport in order to smuggle aims, and to create incidents such as shooting down aircraft, for which the Serbs would, as is the custom, get the blame. When I met Ms Sadako Ogata in Geneva a few days ago, I proposed, and she accepted, to expand and facilitate the land corridor for humanitarian aid from Belgrade to Tuzla. The quantity of aid would thereby be doubled, but no doubt the Muslims will continue to insist on the opening of Tuzla precisely in order to create a crisis which in reality does not exist. Similarly, the problem of Srebrenica is a pure Muslim invention: the Canadian force is being replaced by the Dutch, this being explicitly approved by our Assembly on 10 January.

It is in this context that the international community is debating, yet again, the question of aerial strikes against the Serbs. I would like to emphasize that the consequences of any such action against us would be catastrophic in that it would prolong and complicate the war. Should

we be attacked, we shall exercise our legitimate right to self-defence. Let me be quite clear: we shall use all the forces at our disposal to inflict unacceptable damage on any aggressing side. But I cannot imagine why the international community is even contemplating such absurd steps for such absurd aims. Now, when Muslim intransigence is plainly the only obstacle to peace, anti-Serb statements, threats and pressures are yet again on the agenda. We have fought for the right to live as Serbs on our ancestors' land for six centuries against Turkish and Austro-Hungarian despotism and - if need be - we shall fight for six more. However, we should much rather have peace tomorrow, on terms which respect the rights of all concerned.

I appeal on Your Excellency to bring some reason and cool-headed realism back into the debate. The Muslims have been escalating their demands and changing the terms of reference for months. They need to be encouraged to finally negotiate in good faith. President Mitterand, Prime Minister Balladur and Foreign Minister Juppe all suggested that much to Secretary of State Christopher earlier this week, but with no result. It is both in sorrow and anger that the Serbs see the United States pursue a course which can only lead to more bloodshed and suffering for all people of former Bosnia-Herzegovina. I call on Your Excellency to exercise your influence and encourage the United States to point out to the Muslim government in Sarajevo the virtues of peace and the dangers of single-minded pursuit of the war option.

The Serb side remains committed to a fair and lasting settlement, which would enable the three successor states of former Bosnia-Herzegovina to start the long-overdue task of peaceflul reconstruction. For centuries, conflict in the Balkans has been sustained by outside civil and religious powers. The present conflict is no exception. The United Nations as an institution, and Your Excellency personally, can prove that outside influences may be for the good, too. If Your Excellency succeeds in such endeavour, peace could begin next week, not a day too soon.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-008-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Бутрос Бутрос-Гали, генерални секретар УН

27. јануар 1994.

Ваша Екселенцијо,

Несумњиво сте упознати са најновијим догађањима или, боље речено, са никаквим значајним напретком у преговорима о Босни и Херцеговини у Женеви. Међународни посредници, господин Столтенберг за УН и лорд Овен за ЕУ, улажу огромне напоре да одрже мировни процес - али без икаквог успеха. Српска страна је, такође, снажно подржала мировне напоре и одступила је од своје линије да би изашла у сусрет муслиманским захтевима. Сетићете се да је муслиманска страна тражила једну трећину босанске територије, што је подржала Европска унија. Ми смо се сложили са захтевом Муслимана за 33,3% територије, али су они онда покушали да отворе нова питања у вези са територијама у источној и западној Босни. Ту је мировни процес опет запео. Како је један од учесника преговора рекао "Стално се вртимо у кругу".

Сада је ван сваке сумње да Муслимани нису заинтересовани за мировне преговоре. Недавно (25. јануара) је муслимански војни командант генерал Делић дао ратнохушкашку изјаву, а муслимански председник владе Силајџић је јуче (26. јануара) говорио о "концепцији рата". У међувремену господин Изетбеговић обилази муслиманске земље тражећи помоћ. Сматрамо да Муслимани, претварајући се да преговарају, у ствари никада нису одустали од сна да буду господари целе бивше југословенске републике Босне и Херцеговине. Може се закључити да они желе да доминирају над српско-хрватском хришћанском већином. Ова максималистичка аспирација се наравно не уклапа у легитимне интересе Срба и Хрвата. Желим да подсетим Вашу екселенцију да су Срби и Хрвати из бивше југословенске републике закључили у Женеви (19. јануара) споразум на основу кога ће разменити званичне представнике и преузети обавезу да реше све преостале разлике на миран начин. Њихова молба Муслиманима да потпишу сличан споразум остала је без одјека.

С обзиром на стратегијски циљ који имају - успостављање превласти над целом територијом бивше југословенске републике - тактика Муслимана је да врше опструкцију мировног процеса, окривљују Србе за његово ненапредовање и непрестано измишљају нове проблематичне зоне. На тај начин они добијају на времену, увозе оружје и муницију и ојачавају своје оружане снаге, док се истовремено претварају да преговарају са добрим намерама. Они такође верују да је време на њиховој страни све док су на снази санкције наметнуте Југославији. Недавно смо имали два добра примера проблематичних зона које су измислили Муслимани да би извршили опструкцију мировног процеса: аеродром у Тузли и Сребреница. Што се тиче Тузле, Муслимани желе да користе аеродром за кријумчарење оружја и да изазову инциденте као, на пример, рушење авиона за шта би, по обичају, били окривљени Срби. Када сам се пре неколико дана у Женеви срео са госпођом Садако Огата, предложио сам, а она је прихватила, да проширимо копнени коридор за хуманитарну помоћ и олакшамо њен пролаз од Београда до Тузле. На тај начин би се удвостручила количина помоћи, али нема сумње да ће Муслимани наставити да инсистирају на отварању Тузле да би створили кризу која у стварности не постоји. Слично

томе, питање Сребренице је чиста муслиманска измишљотина: канадске снаге су замењене Холанђанима, а са тим се сложила и наша Скупштина 10. јануара.

У овом контексту међународна заједница расправља, опет, питање ваздушних напада на Србе. Желео бих да нагласим да би последице неке такве акције против нас биле катастрофалне и да би продужиле и закомпликовале рат. Ако бисмо били нападнути искористили бисмо своје легитимно право на самоодбрану. Да будем сасвим јасан: употребићемо све расположиве снаге да бисмо нанели штету било којој страни која нападне. Али, не могу да схватим зашто међународна заједница уопште размишља о таквим апсурдним корацима у име тако апсурдних циљева. Сада када је муслиманска непопустљивост једина препрека миру, изјаве против Срба, претње и притисци поново су на дневном реду. Борили смо се за право да живимо као Срби на земљи наших предака шест векова против турског и аустроугарског деспотизма и - ако је потребно - борићемо се и још шест. Међутим, ми бисмо рађе имали мир сутра, под условима који поштују права свих заинтересованих.

Апелујем на Вашу Екселенцију да у дебату врати мало разума и реализма хладних глава. Већ месецима Муслимани проширују своје захтеве и мењају услове. Треба их подстицати да коначно преговарају у доброј вери. Председник Митеран, председник владе Баладир и министар иностраних послова Жипе су то предложили државном секретару Кристоферу почетком ове недеље, али без резултата. И за жаљење је и за љутњу то што Срби виде да Сједињене Америчке Државе следе курс који може да доведе само до проливања више крви и патње свих народа бивше Босне и Херцеговине. Молим Вашу екселенцију да искористи свој утицај и подстакне Сједињене Америчке Државе да укажу муслиманској влади у Сарајеву на вредности мира и опасности од искључивог придржавања ратне опције.

Српска страна остаје привржена фер и трајном решењу које би омогућило да три државе наследнице бивше Босне и Херцеговине започну дугорочни задатак мирне реконструкције. Вековима је сукоб на Балкану био подржаван од стране спољних грађанских и верских сила. Садашњи сукоб није никакав изузетак. Уједињене нације као институција и Ваша екселенција лично могу да докажу да спољни утицаји могу да буду и корисни. Ако Ваша екселенција успе у том подухвату, мир може да почне већ следеће недеље.

С поштовањем,

др Радован Караџић, Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO 28 January 1994

To: W.E. Boutros Boutros-Ghali, Secretary-General, UN

Your Excellency,

I wish to draw your attention to an urgent matter that has arisen in the past few days. Five doctors - three Serbs, a Jew, and a Croat - were arrested last week by the Muslim authorities in Sarajevo, allegedly while trying to escape from the city. They are: Dr Dejan Kafka, Dr Ranko Medan, Dr Igor Sabljak, Dr Nemanja Veljkov, and Dr Marko Vukovic. (Several nurses are said to have also been arrested.) All of them had worked in various Sarajevo hospitals throughout the present conflict, and saved dozens of lives. They are apparently charged with desertion and attempted smuggling out of jewelry and foreign currency. They are being mistreated in prison.

The Republic of Srpska regards this case as an added proof that life for non-Muslims under Izetbegovic's Islamic regime is utterly unbearable. The fundamental question is why should people be stopped if they wish to leave? The Serb side regards free movement of civilians a fundamental right, and regrets that the Izetbegovic government treats non-Muslims as hostages and prisoners. Besides, if the accused had indeed possessed foreign currency and valuables, they could have bribed Muslim soldiers to let them out - as is the common practice in Sarajevo. Our Minister of Health, Dr Dragan Kalinic, has already raised the issue of arrested medical personnel with Cornelio Sommaruga, the chairman of the ICRC. Representations have also been made to Mr Stoltenberg, the co-chairman of the ICFY, to UNPROFOR, UNHCR and WHO. We do not accept that the arrested doctors and nurses be treated as POWs, or prisoners at all. They were targeted because of their ethnicity and religion.

In the current attempt by international mediators to effect confidence-building measures among the warring parties, it is indeed imperative that the arrested medical personnel be set free and allowed to leave the Muslim sector of Sarajevo with their families. We also demand that all people, regardless of nationality, religion or profession, be allowed to leave areas under Muslim control if they so wish. I appeal to Your Excellency to exercise your influence and authority in order for this case to be speedily resolved..

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska Copies to UN Security Council, WHO 94-009-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Бутрос Бутрос-Гали, генерални секретар УН

28. јануар 1994.

Ваша Екселенцијо,

Желим да вам скренем пажњу на хитну ствар која се догодила пре неколико дана. Пет лекара - три Србина, један Јевреј и један Хрват - ухапсиле су прошле недеље муслиманске власти у Сарајеву, наводно док су покушавали да побегну из града. То су: др Дејан Кафка, др Ранко Медан, др Игор Сабљак, др Немања Вељков и др Марко Вуковић. (Речено је да је ухапшено и неколико медицинских сестара). Сви су они, за све време садашњег сукоба, радили у разним сарајевским болницама где су спасили на десетине живота. Они су очигледно оптужени за дезертерство и покушај кријумчарења накита и девиза. Са њима се лоше поступа у затвору.

Република Српска сматра да је овај случај додатни доказ да је живот немуслиманског живља под Изетбеговићевим исламским режимом сасвим неподношљив. Основно питање је зашто би људе требало заустављати ако желе да оду? Српска страна сматра да је слободно кретање људи основно право, и да Изетбеговићева влада третира немуслимански живаљ као таоце и затворенике. Поред тога, ако су оптужени заиста поседовали девизе и вредности, можда су тиме подмићивали муслиманске војнике да их пусте да изађу - што је чест случај у Сарајеву. Наш министар здравља, др Драган Калинић, већ је покренуо питање ухапшеног медицинског особља код Корнелија Сомаруга, председника Међународног комитета Црвеног крста. Жалбе су достављене и господину Столтенбергу, копредседавајућем Међународне комисије за бившу Југославију, УНПРОФОР-у, УНХЦР-у и Светској здравственој организацији. Не прихватамо да ухапшени лекари и медицинске сестре буду третирани као ратни заробљеници или затвореници уопште. Они су били циљ због своје етничке и религијске припадности.

У оквиру тренутних покушаја међународних посредника да успоставе мере изградње поверења међу зараћеним странама, ухапшено медицинско особље треба да буде ослобођено и да им се дозволи да са породицама напусте муслимански сектор Сарајева. Такође захтевамо да се свим људима, без обзира на националност, веру или професију, дозволи да напусте подручја под муслиманском контролом ако они то желе. Молим Вашу Екселенцију да употреби свој утицај и ауторитет како би се овај случај брзо решио.

С поштовањем, др Радован Караџић, Председник, Република Српска

Копије за Савет безбедности УН и Светску здравствену организацију

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC TO: M. YVES BONNET 6 February 1994

Dear M. Bonnet, Thank you for your letter.

As you know, the next round of negotiations in Geneva has been scheduled for 10 February. It would appear, as matters stand today, that the negotiations will indeed resume on that day. We are not particularly optimistic about the outcome of the talks, but we shall go to Geneva in the hope that progress will be achieved.

I would be delighted if you were able to come to Geneva for the next round, so that we would meet there. We consider that it is of utmost importance for the Serbian side to maintain contact and dialogue with well-meaning, impartial parliamentary groups from western countries. A dialogue with deputies in the French National Assembly is thus a matter to which we attach great importance.

Please let my office know whether you will be able to make it to Geneva. Alternatively, you can contact our representative in Geneva Mr Sveto Plavsic (tel +4122-7400177), who will be able to assist you with the details of practical arrangements.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ

6. фебруар 1994.

Прима: Г. ИВ БОНЕ

Поштовани Г. Боне,

Захваљујем на Вашем писму.

Као што знате, следећа рунда разговора у Женеви планирана је за 10. фебруар. Изгледа, како данас ствари стоје, да ће се преговори заиста наставити тога дана. Не гледамо са посебним оптимизмом на исход разговора, али ћемо ићи у Женеву са надом да ће се постићи напредак.

Било би ми драго ако можете да дођете у Женеву на следећу рунду, како бисмо се тамо састали. Мислимо да је за српску страну од велике важности да одржи контакт и дијалог са добронамерним, непристрасним парламентарним групама из западних земаља. Дијалог са посланицима француске Народне скупштине је питаље којем дајемо велику важност.

Молим Вас да обавестите мој кабинет да ли ћете моћи да дођете у Женеву. Алтернативно можете да се обратите нашем представнику у Женеви, господину Свети Плавшићу (тел.: +4122-7400177) који ће Вам помоћи око детаља аранжмана.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC TO: JUAN ANTONIO SAMARANCH, THE MARQUIS OF SAMARANCH Sarajevo, 6 February 1994

Dear Mr Samaranch,

Thank you for your fax dated 31st January. You may already have seen the letter I sent yesterday to Mr Fekrou Kidane, the coordinator of the Olimpic Truce Project. In that letter I suggested to Mr Kidane that Sarajevo airport may not be a particularly suitable venue for the proposed meeting between yourself and myself. I proposed instead that we meet on the mountain of Jahorina, very near Sarajevo. As you know, several Olimpic events were held on Jahorina in 1984. We must of course remain flexible as regards the date of our meeting, but I imagine that it will be possible to fix a date before 6 March.

Your sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-011-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ

Прима: ХУАН АНТОНИО САМАРАН, МАРКИЗ САМАРАНА

Сарајево, 6. фебруар 1994.

Поштовани господине Самаран,

Захваљујем на факсу од 31. јануара. Можда сте већ видели писмо које сам јуче послао господину Фекроу Кидану, координатору Пројекта Олимпијског примирја. У писму сам указао господину Кидану да сарајевски аеродром можда није баш најпогодније место на коме бисмо се Ви и ја састали. Зато предлажем да се састанемо на Јахорини, планини у близини Сарајева. Као што Вам је познато неколико олимпијских такмичења одржано је на Јахорини 1984. године. Морамо, наравно, бити флексибилни по питању датума састанка, али мислим да би га могли заказати пре 6. марта.

С поштовањем,

др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO Sarajevo, 8 February 1994

Dear President Clinton, Dear President Yeltsin,

I maintain with full responsibility that the Sarajevo market place incident constitutes a gross deception and not a very skillful one at that.

What took place is that there was an explosion that killed and injured several people. Everything else concerning this incident was stage-managed. There was *no* mortar attack. Here are the facts:

1. There were very few goods on offer in the market place, and only on a few stalls. The witnesses did not see three hundred people at the market immediately before the incident, they saw only a few. It would be quite illogical that in a small market place where few goods were being sold there were as many as three hundred people. The Muslims side has refused an investigation which would be carried out by UN experts with the participation of Serbian and Muslim experts.

2. The whole deception would be demonstrated if conversations with the survivors and pathological findings regarding the cause and time of deaths were allowed. Namely, all the witnesses, including Muslim witnesses, declared in the Muslim media that this was "a strange shell, for the characteristic whistle of the shell could not be heard before the explosion".

3. There is a trace of only one shell on the spot where it exploded, but it could not have landed from the suggested angle, and it could not have been fired because there was no whistle before the explosion. The explosive device was in fact hurled down from a neighboring building, a device reinforced with plastic explosive.

4. It is quite clear from TV material that corpses several hours old were being manipulated on the market place, and these "corpses" even included plastic and textile human-size dummies.

Mr President Clinton and Mr President Yeltsin,

This kind of incident should be the subject of an thorough ballistic and pathological investigation, but this has been rejected by the Muslim side. What is at stake here is the fate of an entire people as well as the fate of peace in a region of Europe. We must not allow that the entire international community, including the United States and Russia as the leading powers, be deceived by one side in the conflict. That would be a great shame. We ask you to use all the means at your disposal in order to arrive at the truth. This is too serious a matter for the decisions and policies of the great powers to be based on Muslim claims alone.

In the name of the Serbian people, which longs for a just peace, I extend to you the considerations of my highest regard.

Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-012-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ Сарајево, 8. фебруара 1994. године

Драги председниче Клинтон, Драги председниче Јељцин,

Са потпуном одговорношћу за сваку реч обавештавам Вас да се на пијаци у Сарајеву десила велика и уз то невешта превара.

На пијаци се десила експлозија и убила и ранила неколико људи. Све остало око тога инцидента је режија. Није било никаквог минобацачког напада.

Ево елемената:

1. На пијаци је било врло мало робе, и то на свега неколико столова. Очевици нису видели да је на пијаци непосредно пред експлозију било преко три стотине људи већ свега неколико. Не би било ни логично да на малој пијаци на којој нема робе борави преко тристо људи. Муслиманска страна је одбила истрагу, коју би провели стручњаци Уједињених нација уз учешће српских и муслиманских стручњака.

2. Разговор са преживелима као и патолошки налаз узрока и времена смрти показали би целу превару. Наиме, сви сведоци, па и муслимански, на муслиманским медијима изјавили су да је то нека "чудна мина, јер се пре експлозије није чуло карактеристично звиждање".

3. На месту експлозије види се траг само једне мине која није могла долетети под тим углом, и која није ни долетела јер се није чуо звук. Мина је бачена са оближње зграде. Експлозија је обогаћена додатком експлозивних направа.

4. На ТВ снимку се јасно види да се манипулише лешевима старим неколико сати. Међу "лешевима" је било чак и пластичних и текстилних лутака.

Господине предсениче Клинтон, Господине председниче Јељцин,

Овакав инцидент не сме да прође без свестране балистиче и патолошке истраге коју је онемогућила муслиманска страна. Овде је у питању судбина читавог народа, као и судбина мира у региону и Европи. Не смемо допустити да целу међународну заједницу, укључујући и најодговорније силе, Америку и Русију и њихове председнике једна страна у сукобу вара и наводи на погрешне закључке. То је велика срамота. Молимо Вас да свим средствима са којима располажу Ваше моћне земље дођете до праве истине. Ствар је исувише озбиљна да би се политика и одлуке великих сила заснивале само на муслиманским изворима.

У име српског народа, који чезне за праведним миром, срдачно Вас поздрављам.

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ др Радован Караџић 94-013-0

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H.E. Boutros Boutros Ghali, Secretary-General, UN 8 February 1994

Your Excellency,

You are of course aware of the tragic event that took place in the Sarajevo market place on Saturday. Ever since, there has been a torrent of world-wide accusations against the Serbs. The campaign has been unprecedented in its ferocity, the level of emotion involved but most important in its blindness both to the wider circumstances of the incident in Sarajevo and to circumstances of incident itself.

As you know, the UNPROFOR report concluded that "the round could have been fired from either B&H or BSA positions." Our own indications, from sources in Muslim-held Sarajevo, are that a shell reinforced with plastic explosive was hurled at the market place from a neighbouring building. In any event, although the culprit has not been identified the world media and many politicians have declared the Serbs the perpetrators of the atrocity.

We have been here before. A sense of deja vu is overwhelming for those who are familiar with Muslim tactics in Sarajevo. In the effort to generate world sympathy for its aims, the Muslim leadership is not above sacrificing innocent civilians to attain those aims. The fundamental truth is the Muslims are not interested in a peace settlement based on compromise. They want the whole of Sarajevo and the whole of Bosnia-Herzegovina. Nothing else will do for them. Hence, Your Excellency, there has been no significant progress in the peace talks

The day before yesterday we met the co-chairmen of the ICFY and agreed with them to start exploring the possibility of pacifying Sarajevo District in advance of an overall peace settlement. But we absolutely insist that the matter of the market place massacre be cleared up first. We demand a thorough and impartial investigation, to be carried out by UNPROFOR with experts from the Serbian and Muslim sides taking part. Particular attention should be paid to ballistics and to pathological findings with regard to the victims. At stake here is the fate of a whole people as well as the fate of an entire region of Europe. I urge Your Excellency to exert your influence in order to allow the truth to emerge.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Бутрос Бутрос Гали, Генерални секретар УН

8. фебруар 1994.

Ваша Екселенцијо,

Свакако сте упознати са трагичним догађајем који се у суботу догодио на пијаци у Сарајеву. Од тада је кренула читава бујица оптужби широм света против Срба. Кампања је без преседана по окрутности, количини укључених емоција, и што је најважније заслепљености када су у питању шире околности инцидента у Сарајеву и околности самог инцидента.

Као што знате, у УНПРОФОР-овом извештају се каже да је "пројектил могао бити испаљен и са стране БиХ и са стране БС". Према нашим индикацијама, из извора из муслиманског дела Сарајева, граната ојачана пластичним експлозивом бачена је на пијацу са суседне зграде. У сваком случају, иако кривац није утврђен, светски медији и многи политичари су прогласили Србе злочинцима који су извршили ово гнусно дело.

Све ово смо већ искусили. Неодољиво *deja vu* осећање заокупљује оне који познају муслиманску тактику у Сарајеву. У напорима да задобије разумевање света за своје циљеве муслиманско руководство у остварењу тих циљева не преза ни од жртвовања недужних цивила. Основна истина је да Муслимани нису заинтересовани за мировни споразум заснован на компромисима. Они желе цело Сарајево и целу Босну и Херцеговину. Ништа друго им не одговара. Зато, Ваша Екселенцијо, нема никаквих значајних помака у мировним преговорима.

Прекјуче смо се састали са копредседавајућима Међународне конференције за бившу Југославију и договорили смо се да почнемо да истражујемо могућност успостављања мира у сарајевском округу пре целокупног мировног споразума. Али, апсолутно инсистирамо да се претходно разјасни питање масакра на пијаци. Захтевамо да УНПРОФОР изврши детаљно и непристрасно испитивање, а да у томе учествују и стручнајци српске и муслиманске стране. Посебну пажњу треба обратити на балистичке и патолошке налазе који се односе на жртве. Овде је улог судбина целог једног народа као и судбина једног целог региона Европе. Желим да подстакнем Вашу Екселенцију да употреби свој утицај и дозволи истини да изађе на видело.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска THE SERB REPUBLIC PRESIDENT OF THE REPUBLIC

11 February 1994

His Excellency Li Peng Prime Minister of the People's Republic of China Peking

Your Excellency,

Now that NATO has announced its intention to kill those condemned by its professional moralists in the Western TV stations, you will no doubt be considering the attitude of the People's Republic of China. As a great power and a permanent member of the Security Council, China has the right to be consulted before any drastic steps are taken in the name of the international community. We hope that you will denounce NATO's adventurism in the strongest terms.

What is happening to the Serb nation is bound to be alarming to all states outside the North Atlantic Alliance, as certain leaders in the West cease to be aware of their own arrogance. A naive neo-colonialism is becoming the political and moral glue which holds together America's alliances.

The world has been told that NATO would not be "credible" if it did not now intervene in Bosnia. But NATO is a *defence_alliance* for Western Europe, created to contain the supposed Soviet threat. *Where, how and why must this "new" NATO be "credible"?* Where? Everywhere relevant to the GATT. How? Through sanctions: political hysteria against selected enemies created by news agencies and television, and unrivalled air and naval power. Why? Because if there is no balance of power in the world, the domination alliance evolves towards global domination.

The core of Western ambition and the heart of its ideological self–justification is located in its *assertion of moral superiority* and its tendency to create new areas of moral responsibility. NATO today is a powerfully organized inter–state structure which – by losing its chief enemy – has also lost its balance and self–control. Having tested blood in Iraq, it wants to bite again. This must be prevented.

The Security Council is yet to accept the instructions which NATO has handed down. Clear Chinese opposition to threatened air strikes against the Serbs would have a salutary effect. It is better to stand up to the new world police system now, than having to do so under more difficult circumstances in the future.

China may pay a heavy econimic price for confronting the tide of "liberal-democratic" moralism in 1997, when the prevaling double standards may prove as cruel as they were in the Opium Wars last century. But NATO's political purpose does not yet match its instinctive aggressiveness. Now is the time for the independent powers to subject NATO to the healthy shock of open criticism.

Hoping that China will make a contribution to the peaceful solution in the Balkans, I remain, Yours respectfully dr Radovan Karadzic President The Serb Republic

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ

11. фебруар 1994.

Њ.Е. Ли Пенг председник владе Народне Републике Кине Пекинг

Ваша Екселенцијо,

Сада када је НАТО најавио своју намеру да побије оне које су осудили професионални моралисти западних ТВ станица, Ви ћете, несумљиво, размотрити став Народне Републике Кине. Као велика сила и стални члан Савета безбедности, Кина има право да буде консултована пре него што се предузму било какви драстични кораци у име "међународне заједнице". Надамо се да ћете најстроже осудити НАТО-ов авантуризам.

Оно што се дешава српском народу треба да буде упозорење свим државама изван Северноатланског пакта; јер су неки лидери на Западу престали да буду свесни сопствене ароганције. Наиван неоколонијализам је постао морални и политички лепак који држи на окупу савезе Сједињених Држава.

Свету је речено да НАТО неће имати "кредибилитет" ако не интервенише у Босни. Али, НАТО је *одбрамбени* савез Западне Европе, формиран да заустави евентуалну опасност од Совјетског Савеза. Где, како и зашто мора овај "нови" НАТО да буде "кредибилан"? Где? Свуда у вези са ГАТТ-ом. Како? Путем санкција политичком хистеријом против одабраних непријатеља које стварају новинске агенције и телевизије и ваздухопловне и поморске силе без конкуренције. Зашто? Ако нема равнотеже сила у свету, доминантна алијанса тежи ка глобалној доминацији.

Језгро западне амбиције и срж њеног идеолошког самооправдања јесте њена *тврдња о моралној супериорности* и њена тежња да ствара нове области моралне одговорности. НАТО је данас моћно организована међудржавна структура која је – губитком свог главног непријатеља – такође изгубила своју равнотежу и самоконтролу. Окусивши крв у Ираку хоће да поново уједе. То се мора спречити.

Савет безбедности треба да прихвати инструкције које је доставио НАТО. Јасно супротстављање Кине запрећеним ваздушним ударима против Срба имало би позитиван ефекат. Боље је ухватити се сада у коштац са новим светским полицијским системом него касније под много тежим околностима.

Кина може да плати велику економску цену због конфронтирања са најездом "либерално-демократског" морализма у 1997. год. када постојање двоструких стандарда може да буде тако болно као што је било и у Опијумском рату прошлог века. Али, НАТОва политичка намена не одговара његовој инстинктивној агресивности. Сада је време да самосталне силе изложе НАТО здравој отвореној критици.

Надајући се да ће Кина допринети мирном решењу на Балкану шаљем Вам искрене поздраве.

др Радован Караџић Председник Република Српска 94-015-0

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЈЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

ДР СЛОБОДАНКА ГРУДЕН, ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА БЕОГРАД Број: 01-354/94 Датум: 22. фебруар 1994. године

Поштована Госпођо Груден,

Са задовољством сам прочитао Ваше писмо које отвара једну добру могућност за нашу Републику.

Веома сам захвалан за овај Ваш ангажман и посредовање.

Ваше писмо је упућено Влади Републике Српске која ће о овим питањима водити даљу активност.

Такође, упознат је и Црвени крст Републике Српске, који ће ступити у контакт са Вама и господином Драганом Илићем, председником Црвеног крста Београда.

Било би одлично ако би надлежни органи у Републици Србији и Граду Београду остварили добру комуникацију са Владом Републике Српске и њеним органима.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ др Радован Караџић 94-015-р

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

DR SLOBODANKA GRUDEN PRESIDENT OF THE ASSEMBLY OF THE CITY OF BELGRADE BELGRADE

No. 01-354/94 Date: 22 February 1994

Dear Mrs Gruden,

It was with pleasure that I read your letter that opens a good opportunity for our Republic.

I am very grateful for your commitment and mediation.

Your letter has been sent to the Government of the Republic of Srpska that will carry out further activity concerning these issues.

As well, the Red Cross of the Republic of Srpska has been informed, and it will get in touch with you, and Mr Dragan Ilic, President of the Red Cross of Belgrade.

It would be excellent if the competent bodies in the Republic of Serbia and the City of Belgrade accomplished a good communication with the Government of the Republic of Srpska and its bodies.

Sincerely yours Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC

94-016-0

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H.E. Boutros Boutros-Ghali, Secretary-General, U.N. February 23, 1994

Dear Secretary-General,

As you know, the process of pacifying Sarajevo district is now well under way. The ceasefire in force is the most successful one ever in Sarajevo. The overall picture has improved beyond recognition. Of course, this achievement is in no small measure due to the positive role played by the U.N. Should the process of establishing permanent peace in Sarajevo district continue on its present successful course, it could prove a useful model for the rest of the country.

As regards the proposed U.N. administration of Sarajevo district, you are no doubt aware that during the last round of Geneva negotiations the Muslims refused to engage in negotiations on this question. This is why we believe that no Security Council resolution should be adopted in advance of Geneva negotiations concerning this matter. The Geneva package envisages U.N. administration for Sarajevo district, but the details should be worked out and agreed upon in Geneva. Otherwise, a solution that may prove unacceptable to either side could cause obstacles in the process of pacification. We therefore ask you to exert your influence in order to put off any Security Council resolution on U.N. administration of Sarajevo district, and instead accelerate negotiations.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska
94-016-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Бутрос Бутрос-Гали, генерални секретар УН

23. фебруар 1994.

Поштовани Генерални секретаре,

Као што знате процес успостављања мира у сарајевском округу је у току. Прекид ватре који је на снази до сада је најуспешнији прекид ватре у Сарајеву. Свеукупна слика се побољшала ван сваког очекивања. Наравно, ово је постигнуто великим делом и због позитивне улоге коју су одиграле УН. Ако се процес успостављања трајног мира у сарајевском округу настави садашњим успешним током, то може да буде користан модел за остатак земље.

Што се тиче предложене управе УН за округ Сарајево, Ви сигурно знате да су у току последње рунде преговора у Женеви Муслимани одбили да учествују у преговорима о том питању. Зато сматрамо да би Савет безбедности требало да донесе резолуцију у вези са овим питањем пре женевских преговора. Женевски пакет предвиђа управу УН за округ Сарајево, али о детаљима ће се договорити у Женеви. У противном би решење које може бити неприхватљиво за другу страну могло да представља препреку у процесу успостављања мира. Зато Вас молимо да искористите свој утицај како би Савет безбедности донео резолуцију о управи УН у округу Сарајево и тако убрзао преговоре.

С поштовањем,

др Радован Караџић, Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: M. Marcel Ceccaldi 23 February 1994

Dear M. Seccaldi,

Thank you for your letter of 19 February.

Allow me, first of all, to express my regret over the Geneva misunderstanding. As you appreciate, we consider our contacts with you to be very valuable and we intend to continue with this cooperation.

In your fax transmission of 19 February (the cover sheet indicated 11 pages being transmitted), only the first three came through, and the proposed letter to M. Balladur is missing. But we note what you say about the current situation in France and we agree with you.

Should there be a large international conference on the former Bosnia-Herzegovina in the near future, we intend to present the participants (they might include France, Britain, Germany, Russia and the US) with documents concerning the creation of Yugoslavia in 1918. We feel that this body of evidence cannot be ignored in any attempt to reach peace and overall political agreement in the former Bosnia-Herzegovina.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska

[The corect spelling of the surname "Ceccaldi" or "Seccaldi" remains unresolved.]

94-017-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Господин Марсел Чекалди

23. фебруар 1994.

Поштовани господине Чекалди,

Захваљујем на писму од 19. фебруара.

Као прво, дозволите ми да изразим своје жаљење због неспоразума у Женеви. Правилно процењујете да сматрамо да су наши контакти са Вама веома вредни и ми намеравамо да наставимо да сарађујемо.

Приликом трансмисије вашег факса 19. фебруара (на првој страни је наведено да се врши трансмисија 11 страница) добили смо само три прве стране, а предложено писмо господину Баладиру недостаје. Али схватили смо шта говорите о тренутној ситуацији у Француској и слажемо се са Вама.

Ако се у блиској будућности одржи велика међународна конференција о бившој Босни и Херцеговини, намеравамо да упознамо учеснике (то би могли да буду Француска, Британија, Немачка, Русија и САД) са документима у вези са стварањем Југославије 1918. године. Сматрамо да се ови докази не могу игнорисати у било ком покушају да се дође до мирног решења и општег политичког споразума у бившој Босни и Херцеговини.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H.E. Yasushi Akashi 26 February 1994

Your Excellency,

I wish to bring to your attention a matter of the gravest importance, and one which requires your immediate consideration.

Namely, already from the first day of the Sarajevo ceasefire, the Muslim forces began to extract military advantages from the ceasefire by advancing their lines of fortified trenches nearer towards the Serb lines. This engineering work by the Muslims has proceeded without interruption to this very day. There are over a dozen locations in the region of Sarajevo where they have engaged in this inexcusable attempt to improve their military position under the cover of the ceasefire: Mojmilo (three to four sites), the Jewish cemetery, Dobrinja (two sites), Rajlovac (three sites), Zuc (two sites), Brijesce and Butmir-Ilidza.

We protest strongly against this Muslim military activity, which is in clear and flagrant contravention of the Serb-Muslim agreement reached on 9 February. This ceasefire, which has been so difficult to achieve, is now seriously threatened. Moreover, the entire peace process is now in jeopardy. Unless the newly-dug Muslim trenches are abandoned and destroyed, the move towards confidence-building measures, already begun, could suffer enormously. The Serbian side could not, if something is not done quickly, further cooperate in good faith in the continuing attempts to pacify Sarajevo district.

We request from you to take prompt and immediate action in order to save the peace process.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska cc: -Boutros Boutros-Ghali -President, Security Council UN 94-018-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши

26. фебруар 1994.

Ваша екселенцијо,

Желим да Вам скренем пажњу на једно питање од изузетне важности, а које захтева да га одмах размотрите.

Наиме, већ од првог дана прекида ватре у Сарајеву муслиманске снаге почеле су да извлаче војну корист из прекида ватре тако што своје утврђене ровове све више приближавају српским линијама. Ови инжињеријски радови Муслимана се настављају и до данашњег дана нису прекинути. Има преко десет локација у региону Сарајева на којима они у време прекида ватре покушавају на недопустив начин да побољшају своје војне положаје: Мојмило (три до четири положаја), јеврејско гробље, Добриња-Војковићи (два положаја), Рајловац (три положја), Жуч (два положаја), Бријешће и Бутмир-Илиџа.

Оштро протестујемо због ових муслиманских активности које представљају јасно и флагрантно кршење српско-муслиманског споразума закљученог 9. фебруара. Овај прекид ватре који је било тако тешко постићи, сада је озбиљно угрожен. Штавише, цео мировни процес је сада у опасности. Уколико се новоископани муслимански ровови не забране и не униште, то би много нашкодило процесу успостављања мера сигурности, који је већ започет. Ако се нешто брзо не учини, српска страна не би могла даље да сарађује у доброј вери у успостављању мира у сарајевском округу.

Од вас тражимо да одмах предузмете брзу акцију како би се спасао мировни процес.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Републике Српске

Достављено: - Бутрос Бутрос Гали - Председник Савета безбедности УН REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H.E. Yasushi Akashi 27 February 1994

Excellency,

Thank you for communication of 24 February.

I note what you say about the remaining problems of regrouping our heavy weaponry. I assure you, however, that those problems are of a technical nature. We have stressed several times in our recent meetings with you that the Serbian side intends to fully implement the terms of our agreement with the U.N. As regards the problems you mention, I have issued instructions to General Galic to settle the matter with General Soubiroe.

We too are anxious to ensure the return of normality within Sarajevo. As you know, our Vice President Nikola Koljevic and Mr Victor Andreev are working together on the opening of routes in and out of Sarajevo.

May I, however, remind you of my yesterday communication to you, in which I draw your attention to the engineering work being done by the Muslims to advance their line of trenches nearer towards the Serbian positions in Sarajevo. We consider this to be a most serious matter, capable potentially of ruining all our attempts to bring peace to Sarajevo district and wider if something is not done to halt these Muslim activities immediately.

We would certainly welcome a further meeting with you in Pale. We have a very high regard for your personality as well as the effort you are making to bring about a peaceful solution to our troubled land.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-019-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши

27. фебруар 1994.

Екселенцијо,

Захваљујем, на писму од 24. фебруара.

Примио сам к знању оно што сте рекли о преосталим проблемима везаним за прегруписавања нашег тешког наоружања. Уверавам Вас, међутим, да су то проблеми техничке природе. Неколико пута смо нагласили приликом наших недавних сусрета да српска страна намерава да у потпуности примени услове споразума са УН. Што се тиче проблема које сте споменули, дао сам инструкције генералу Галићу да реши то питање са генералом Субироом.

Ми такође желимо да Сарајеву вратимо нормалан живот. Као што знате, наш потпредседник Никола Кољевић и господин Виктор Андрејев раде заједно на отварању праваца уласка и изласка из Сарајева.

Ако ми допустите потсетићу Вас на јучерашње писмо које сам Вам упутио и у коме сам Вам скренуо пажњу на инжињеријске радове које изводе Муслимани како би померили своје линије ровова напред, ближе српским положајима у Сарајеву. Сматрамо да је то веома озбиљно питање које може да уништи све наше покушаје да вратимо мир у сарајевски округ и шире уколико се одмах не предузме нешто што ће зауставити ове муслиманске активности.

Сигурно ћемо поздравити сваки нови сусрет са Вама на Палама. Изузетно ценимо Вас и Ваше напоре да донесете мирно решење нашој напаћеној земљи.

С поштовањем,

др Радован Караџић Председник Република Српска DR RADOVAN KARADZIC Chief of the Delegation of the Republic of Srpska within the Working Group on Bosnia-Herzegovina of the Peace Conference on the Former Yugoslavia Pale-Sarajevo, 14 March 1994 Rt. Hon. Lord Owen and Hon. T. Stoltenberg

Distinguished Co-Chairmen,

A session of the Working Group on Succession of the Peace Conference on the Former Yugoslavia is to be held from 16 to 18 March 1994 in Geneva.

Ever since the beginning of the crisis the Serbian side has been clearly and unambigously recognized as en equal negotiating party in the talks on the future of Bosnia-Herzegovina. Accordingly, it has participated in peace negotiations with the Croat and the Muslim parties on an equal basis.

The generally recogized political positions of the international community is that the Bosnian problem cannot be solved without equal participation of the Serbian side in the peace procees, as well as without recognizing its interests.

Quite certainly, this position applies to all the aspects of decisions making regarding the Yugoslav crisis and the future of Bosnia-Herzegovina, including, inter alia, the issue of succession of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia. So far, the Serbian side has not had an opportunity to participate in the work of the Working Group on Succession, follow its work and protect its vital interests in this complex area of the Yugoslav crisis. We deem this unjustified and inadmissible, beacuse the Serbian side is not equally treated with the Muslim and the Croat side.

Is order to achieve full equality of three negotiating parties within the Peace Conference on the Former Yugoslavia, we are asking you to enable our representatives, Mr Radomir V. Lukic and Mr Sveto Plavsic to participate in the Working Group on Succession.

As far as the meeting in Geneva on 16-18 March 1994 is concerned, it would be satisfactory if our representatives could be granted the status of observers, in which way the Serbian side would be enabled to follow the work of the Working Group on Succession and to have an insight into the succession issues. We also believe that for the future sessions you could find a way to enable the full-fledged participation of our representatives in the work of the Working Group on Succession.

Please, accept, distinguished Co-chairmen, the assurances of my highest consideration.

Dr Radovan Karadzic

94-020-п

Др РАДОВАН КАРАЏИЋ. шеф српске делегације у Радној групи за Босну и Херцеговину Мировне конференције о бившој Југославији Пале-Сарајево, 14. марта 1994. године

> Лорду Дејвиду Овену и госп. Торвалду Столтенбергу коопредсједницима Мировне конференције о бившој Југославији

Уважени коопредсједници,

У Женеви се од 16-18. марта 1994. године одржава састанак Радне групе за сукцесију Мировне конференције о бившој Југославији.

Српска страна је од почетка кризе јасно и недвосмислено призната као равноправна преговарачка страна у разговорима о будућности Босне и Херцеговине. Због тога она у мировним преговорима учествује равноправно са хрватском и муслиманском страном.

Општеусвојен политички став међународне заједнице је да се проблем Босне и Херцеговине не може ријешити без равноправног учешћа српске стране у мировном процесу и без уважавања њених интереса.

Сасвим је сигурно да се овакав став протеже на све аспекте одлучивања о југословенској кризи и будућности Босне и Херцеговине, укључујући и материју сукцесије Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. До сада српска страна није имала никакву могућност да учествује у раду Радне групе за сукцесију, да прати њен рад и штити своје виталне интересе у овој сложеној области рјешавања југословенске кризе. Сматрамо да је то неоправдано и недопустиво, јер у тој области рјешавања кризе српска страна нема равноправан третман са муслиманском и хрватском страном.

У циљу остваривања потпуне равноправности трију преговарачких страна у оквирима Мировне конференције о бившој Југославији, тражимо да омогућите учешће у раду нашим представницима, доц. др Радомиру В. Лукићу и мр. Светиславу Плавшићу.

Били бисмо задовољни да за састанак Радне групе за сукцесију, који ће се одржати у Женеви од 16-18. марта 1994. године, нашим представницима додијелите статус посматрача, чиме бисте српској страни омогућили да прати рад Радне групе за сукцесију и има увид у стање проблема сукцесије. Сматрамо да бисте у наставку рада могли наћи рјешење по коме би наши представници пуноправно учествовали у раду ове Радне групе.

Уз изразе искреног поштовања, Др Радован Караџић 94-021-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO To: H.E. Yasushi Akashi 19 March 1994

Excellency,

Thank you for your communication of 17 March.

I confirm, with pleasure, our full agreement that the first UNPROFOR flight to Tuzla airport can land on Tuesday 22 March.

You express the hope that we can resolve as soon as possible the outstanding issue regarding the modalities for the start of humanitarian airlift operations through Tuzla. However, you yourself note that the whole operation should proceed "with the full consent of the parties". Our position is clear: we expect that Tuzla airport be accorded the same treatment as Sarajevo airport which, as you know, is on Serbian land and had been under Serbian control until our side decided to hand it over to UNPROFOR for humanitarian reasons. As regards the airport at Tuzla, its opening must meet the conditions that our side has agreed with the emissary of President Yeltsin.

I trust that this matter will be resolved rapidly and to the satisfaction of all sides concerned.

Believe me to be

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-021-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши

19. март 1994.

Екселенцијо,

Захваљујем на писму од 24. фебруара.

Са задовољством потврђујем да смо потпуно сагласни да први УНПРОФОР-ов лет за аеродром у Тузли може да буде у уторак 22. марта.

Изразили сте наду да брзо можемо да решимо преостала питања у вези начина на који ће почети дотурања хуманитарне помоћи ваздушним путем преко Тузле. Међутим, Ви сами кажете да би цела операција могла да се настави "уз пуну сагласност страна". Наш став је јасан: очекујемо да тузлански аеродром има исти третман као сарајевски аеродром, који је, као што знате, на српској земљи и био је под српском контролом док наша страна није одлучила да га преда УНПРОФОР-у из хуманитарних разлога. Што се тиче аеродрома у Тузли, за његово отварање морају да се испуне услови које је наша страна договорила са посредником Председника Јељцина.

Верујем да ће ово питање бити брзо решено на задовољство свих заинтересованих страна.

С искреним поштовањем,

др Радован Караџић Председник Република Српска 94-022-о

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЈЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

G. SERGIO VIEIRA DE MELLO ШЕФ ЦИВИЛНОГ СЕКТОРА УНПРОФОРА

Датум: 19. март 1994. године

Драги господине Д' Мело,

У потпуности прихватамо предлоге изнесене у Вашем писму и радује ме што ће мој бивши стадион Кошево и мој бивши Фудбалски клуб "Сарајево" поново бити у својој најлепшој функцији због које и постоје.

Нажалост, догађаји су ме присилили да мењам и клуб и стадион.

Уверен сам да ћете све учинити да се у пуној сигурности сличан догађај одвије и на Грбавици као што сте и сами напоменули. У време утакмице према мојој најстрожој наредби у зони Сарајева владаће потпуно уздржавање, а надам се да ће и у зони Бихаћа и Маглаја успети наређени прекид ватре.

Срдачан поздрав и спортску срећу жели Вам,

ПРЕДСЕДНИК др Радован Караџић РЕПУБЛИКЕ

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

Mr. SERGIO VIEIRA DE MELLO HEAD OF UNPROFOR CIVIL SECTOR

Date: 19 March 1994

Dear Mr De Mello,

I completely accept the suggestions made in your letter and I am pleased that my former Kosevo stadium, and my former football team "Sarajevo" will again be in the most beautiful function for which they anyhow exist.

Unfortunately, the events compelled me to change the club and the stadium.

I am convinced that you will do your best that a similar event should in full safety take place on Grbavica as well, just as you yourself mentioned. At the time of the match, there shall be a complete restraint according to my strictest order, in the zone of Sarajevo, and I hope that the ordered cease-fire will be successful in the zone of Bihac and Maglaj as well.

Best regards, and wishes for sports luck.

Sincerely yours

Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO To: H.E. Yasushi Akashi 21 March 1994

Excellency,

I write to you in connection with a communication I received on Saturday from Gen. Rose. I regret having to write this letter, but I also think that all contentious matters should be fully discussed rather than allowing decisions to be made unilaterally.

Gen. Rose seems to be getting ideas above his station. I refer, in particular, to paragraph 5 of his letter (copy sent to you with this letter). It is not up to him to "intend" developing further the Sarajevo peace plan by establishing a demilitarized zone around the city. Gen. Rose is, correct me if I am wrong, a soldier acting on behalf of the UN and supposed to be carrying out orders issued by UN civilian authorities, in this case your orders. You will agree, surely, that what he proposes to do, however well intentioned, cannot be done in the absence of a previous political agreement. The future status of Sarajevo is a political, not a military matter. Gen. Rose is merely supposed to be implementing whatever agreement is reached between the sides in conflict and the UN. We are aware of Gen. Rose's reputation as an "action man", but this is not Oman, Malaysia, Ulster or the Malvinas. Clearly, he is interpreting his authority very liberally. This has to stop.

Our answers to the specific points raised by Gen. Rose are as follows:

1. Dolipolje guns are just one side of the coin. Rose has not established a military balance in Sarajevo, given that we have withdrawn our heavy weapons or placed them under UN control, while Muslim infantry has neither withdrawn nor is it under UN control. Moreover, the Muslims have recently formed a whole brigade on Mt. Igman from their units in Sarajevo which got out through the tunnel underneath the airport runway. As you know, Igman is meant to be under UN control ever since we gave it up in September 1993. Rose has promised to put a stop to the Muslim tunnel operations. What has happened to that? Finally, in our considered view the Dolipolje guns are on the external edge of the "exclusion zone". If UNPROFOR disagrees, then we have to meet and establish exactly where the boundary lies. Yesterday we avoided a potentially catastrophic incident at Dolipolje when Gen. Rose's soldiers forcibly went through a Serbian check-point and blocked the roads to a few villages. But we cannot guarantee such Serbian restraint should there be similar situations.

2. How extraordinary that Gen. Rose should be surprised at the level of sniping in Sarajevo when the UN is not controlling Muslim infantry. And does he not know that the Serbs are constantly at the receiving end of such sniping? On 16 March one of our soldiers by the name of Milidrag was killed by a Muslim sniper in Nedzarici, while in Rajlovac one civilian was killed and several wounded, including children. Another civilian, a farmer, was killed in Poljine.

3. There is a road to Sarajevo from Pale via Trebevic. There has been no agreement on the opening of the Pale Road.

4. What reason does Gen. Rose have to plan on the assumption that our forces might "attack" the weapons sites of the HVO and the so-called BiH? We are not going to attack.

5. Our forces had every right to search the NORDBAT 2 convoy to Tuzla. We have a wealth of information that UNPROFOR forces are frequently in collusion with the Muslims, carrying their messages, cyphers, hard currency, documents, etc. A detailed account of such and similar UNPROFOR activities on behalf of the Muslims was submitted to Gen. De Lapresle on

17 March during his visit to Pale. Serbian checks and searches constitute a confidence-building measure.

Gen. Rose would be well-advised to put his own house in order, and to do something about the fact that the Muslims are extracting military advantages under the cover of the ceasefire in Sarajevo. I trust that you will have a quiet word with him.

I have to say that the Serbs are often offended by Gen. Rose's statements and actions, and they see his behaviour in terms of a general in charge of an army of occupation. I also admit that he has helped the peace process along by tolerating small incidents and irregularities on the Serb side. However, some of his actions are quite unnecessary for his task, and may ruin his achievements hitherto - as well as his reputation. Let me, finally, make one point very clear: the Serbs accept UNPROFOR as guests facilitating the peace process, and not as an army of occupiers.

Yours sincerely,

Dr Radovan Karadzic cc. Gen. De Lapresle, UNPROFOR Zagreb Gen. Rose, UNPROFOR Sarajevo

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши

21. март 1994.

Екселенцијо,

Пишем Вам у вези са писмом које сам примио у суботу од генерала Роуза. Жао ми је што морам да напишем ово писмо, али сматрам да сва спорна питања треба у потпуности расправити да се одлуке не би доносиле једнострано.

Генерал Роуз изгледа да има идеје које су ван његове надлежности, посебно указујем на параграф 5 његовог писма (копија је у прилогу). Није на њему да "намерава" да даље развија мировни план за Сарајево успостављањем демилитаризоване зоне око града. Генерал Роуз је, исправите ме ако грешим, војник који ради за УН и треба да извршава наређења која издају цивилни органи УН, у овом случају ваша наређења. Ви ћете се, сигурно, сложити да то што он предлаже да уради, без обзира колико добронамерно било, не може да буде урађено без претходне политичке сагласности. Будући статус Сарајева је политичко а не војно питање. Од генерала Роуза се једноставно очекује да примењује оно што се стране у сукобу и УН договоре. Знамо да је генерал Роуз "човек од акције", али ово није Оман, Малезија, Алстер или Малвини. Очигледно, он веома слободно тумачи своје надлежности. То мора да престане.

Наши одговори на питања која је покренуо генерал Роуз су следећи:

1. Артиљеријско оруђе у Долипољу је само једна страна медаље. Роуз није успоставио војну равнотежу у Сарајеву, јер смо ми повукли наше тешко наоружање или га ставили под контролу УН, а муслиманска пешадија се није ни повукла нити је под контролом УН. Штавише, Муслимани су недавно формирали целу бригаду на планини Игман од јединица у Сарајеву које су изашле кроз тунел испод аеродромске писте. Као што знате, Игман је требало да буде под контролом УН још од тренутка кад смо га предали септембра 1993. Роуз је обећао да ће зауставити муслиманске тунелске операције. Шта је било са тим? Коначно, по нашем мишљењу артиљеријско оруђе у Долипољу је на спољној ивици "забрањене зоне". Ако се УНПРОФОР не слаже са тиме онда треба да се састанемо и тачно утврдимо где су границе. Јуче смо избегли могућ катастрофални инцидент у Долипољу када су војници генерала Роуза на силу прошли кроз српски контролни пункт и блокирали путеве који воде до неколико села. Не можемо да гарантујемо такву уздржаност Срба у случају да дође до сличне ситуације.

2. Јако је чудно да је генерал Роуз изненађен степеном снајперске ватре у Сарајеву када УН не контролишу муслиманску пешадију. А зар он не зна да су константно мете тих снајпера Срби? Један наш војник, по имену Милидраг, је 16. марта убијен из муслиманског снајпера у Неџарићима, док је у Рајловцу један цивил убијен а неколико их је рањено, укључујући и децу. Још један цивил, сељак, убијен је у Пољинама.

3. Постоји пут од Пала до Сарајева преко Требевића. Није било споразума о отварању пута за Пале.

4. Које разлоге има генерал Роуз да планира на основу претпоставке да би наше снаге могле да "нападну" положаје на којима је наоружање ХВО и такозване БиХ? Ми не намеравамо да извршимо напад.

5. Наше снаге имају сва права да претраже конвој НОРДБАТ 2 за Тузлу. Имамо много информација да су снаге УНПРОФОР-а често у дослуху са Муслиманима и да преносе њихове поруке, шифре, чврсту валуту, документе итд. Детаљан извештај о овим и сличним активностима УНПРОФОР-а у корист Муслимана достављен је генералу Де Лапреслу 17. марта у току његове посете Палама. Провере и претраживања која врше Срби део су мера безбедности.

Генерала Роуза би требало посаветовати да поспреми сопствену кућу и учини нешто у вези са чињеницом да Муслимани извлаче војне предности под окриљем прекида ватре у Сарајеву. Верујем да ћете поразговарати са њим о овоме.

Морам да кажем да су Срби често увређени због изјава и поступака генерала Роуза и они његово понашање виде као понашање генерала окупационих снага. Ја признајем да је он помогао мировном процесу толеришући неке мање инциденте и нерегуларности на српској страни. Међутим, неке његове акције су сасвим непотребне за извршење његовог задатка и могу да униште оно што је постигао до сада - као и његову репутацију. Дозволите ми да на крају јасно истакнем: Срби прихватају УНПРОФОР као госте који помажу у мировном процесу, а не као окупаторску армију.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска

Достављено: Генерал Де Лапресл, УНПРОФОР Загреб Генерал Роуз, УНПРОФОР Сарајево REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO To: H.E. Yasushi Akashi 23 March 1994

Excellency,

Thank you for your communication of 21 March regarding Tuzla airport.

It seems to be generally understood that our "understanding and flexibility" assumes unconditional Serb acceptance of whatever demands are being made on our side. We have already demonstrated enormous understanding and flexibility by agreeing that the Tuzla airport be reopened in the first place - much against our better judgement. However, as in the case of Sarajevo airport, we decided to accommodate the demands on us in the interest of bringing humanitarian aid to civilians (even though, as you know well, such aid is also being used by the Muslim military and sustains their war effort against us).

I reiterate on this occasion that the modalities of reopening Tuzla airport must be in line with the conditions we have agreed with President Yeltsin's emissary. You say that you are under pressure from several member states with regard to Tuzla. But we, too, operate in a political context, that is, the dometic political context. The conditions we have agreed with Moscow represent the minimum that has to be observed in order to satisfy our legitimate anxiety about Tuzla.

The question we all have to ask yourselves is this: if the point of reopening Tuzla airport is to bring in humanitarian aid, does it matter what precisely the modalities are that accompany such an exercise? I do not have to remind you that a political dialogue is a two-way street. The Serbs have made a malor concession over Tuzla. Surely the UN should recognise this and desist from applying further pressure on us. Any "forceful scenarios for starting the aid flights" will of course reveal that the international community is not interested in negotiations and agreements, and that the Muslims are dictating to the Serb side through the UN and others. If our agreement with President Yeltsin and his guarantees are to be rejected out of hand by the Muslims, through the UN, then we have to know this and make it public.

Please accept the assurances of my highest consideration,

Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-024-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши

23. март 1994.

Екселенцијо,

Захваљујем на писму од 21. марта у вези са аеродромом у Тузли.

Изгледа да се обично подразумева да наше "разумевање и флексибилност" значи безусловно прихватање свега што се захтева од српске стране. Већ смо показали огромно разумевање и флексиблиност када смо се, као прво, сагласили да се тузлански аеродром поново отвори - мада смо када боље размислимо против тога. Међутим, као и у случају сарајевског аеродрома, одлучили смо да изађемо у сусрет захтевима који су нам постављени у интересу допремања хуманитарне помоћи цивилима (чак иако, као што добро знате, ту помоћ користи и муслиманска војска која на тај начин продужава рат са нама).

Поново ћу овом приликом да нагласим да начин поновог отварања аеродрома у Тузли мора да буде у складу са условима договореним са посредником Председника Јељцина. Кажете да сте под притиском неколико земаља чланица у вези са Тузлом. Али и ми, такође, радимо у политичком контексту, односно домаћем политичком контексту. Услови о којима смо се договорили са Москвом представљају минимум који треба испоштовати да би се задовољила наша оправдана забринутост у вези са Тузлом.

Сви треба да се запитамо следеће: ако је стварни циљ поновног отварања аеродрома у Тузли допремање хуманитарне помоћи, да ли је важно који ће се тачно модел применити? Не треба да Вас подсећам да је политички дијалог двосмерна улица. Срби су направили велики уступак око Тузле. То ће УН свакако схватити и одустаће од даљих притисака на нас. Сваки "сценарио присилног отварања хуманитарних летова" показао би да међународна заједница није заинтересована за преговоре и споразуме и да Муслимани диктирају српској страни преко УН и других. Ако наш договор са председником Јељцином и његове гаранције Муслимани треба одмах да одбаце, преко УН, онда ми то треба да знамо и да јавно објавимо.

Примите изразе мог дубоког поштовања, др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO To: H.E. Yasushi Akashi 24 March 1994

Excellency,

I am grateful for the information received on the telephone about the incident.

At the time we received your letter, today at 10.15 a.m., Colonel Peulic was dismissed and an investigation was ordered. I assure you that what took place cannot in any way be construed as representing the policy of the Republic of Srpska, nor is this the manner in which the Army of the Republic of Srpska generally behaves. In fact, this is the first instance in two years of warfare that there has been a serious incident involving the UNHCR and the the Republic of Srpska.

You can believe me, and perhaps you have already assured yourself, that the man in question is a renegade whose mental condition maybe leaves something to be desired.

We have taken all the necessary measures to put the matters right. I hope that this is the last time there has been such an incident. I am grateful to you for your understanding.

Respectfully yours, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-025-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши

24. март 1994.

Екселенцијо,

Захваљујем на информацији коју сам примио телефоном о инциденту.

У време када смо примили Ваше писмо, данас у 10:15 пре подне, пуковник Пеулић је разрешен дужности и наређена је истрага. Уверавам Вас да оно што се догодило не може ни на који начин да се тумачи као политика Републике Српске, нити је то уобичајени начин понашања Војске Републике Српске. У ствари, ово је први пут за две године рата да је дошло до озбиљног инцидента између УНХЦР и Републике Српске.

Можете ми веровати, а можда сте се већ и уверили, да је у питању отпадник чије ментално стање није добро.

Предузели смо све потребне мере да ствари поставимо на право место. Надам се да је ово последњи пут да се догоди овакав инцидент. Захваљујем на Вашем разумевању.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO To: H.E. Boutros Boutros-Ghali 13 April 1994

Excellency,

I write in connection with the so-called "protected areas", particularly Gorazde.

As you yourself have stated, the "protected areas" are in fact Muslim army strongholds, and they constitute platforms from which the Serbs are being attacked. According to international law of war, "protected areas" are supposed to be demilitarized, the presence of armed forces being allowed only to a third party, in this case UNPROFOR. From their "protected areas" the Muslims are killing us on a daily basis, while from Gorazde they launched a major oftensive against us.

At a time when the Serbs are offering an end to the war (which the Muslim side is turning down), UNPROFOR has blatantly sided with the Muslims and bombarded Serbian civilian and military targets.

After all the irregularities on the part of UNPROFOR hitherto, the smuggling of arms and ammunition for the Muslims, the illicit trade, the openly demonstrated military aid to the Muslims through reconaissance on their behalf, the arrogance displayed on Serbian territory, and other such acts, UNPROFOR is now even bombarding our positions.

For a period of almost two years, the relations between the Serbs and the United Nations were excellent. There were no serious incidents, while the other side killed scores of your soldiers.

The current UNPROFOR command for Bosnia-Herzegovina has completely damaged those relations and the bombardment has destroyed the last remnants of our respect for your armed forces here.

Excellency, after the bombardment which cannot be explained in terms any other than taking part in the civil war on the side of the Muslims, our relations can never be the same as before.

You will understand that we can no longer cooperate with this UNPROFOR command which ordered the bombardment. You will also understand our increased caution with regard to UNPROFOR movements and the materials it transports. All our agreements so far, and our good manners which we displayed out of our trust in you, are now a thing of the past, since we are forced to regard the behaviour of UNPROFOR as a potentially hostile force.

I hope, Excellency, that it is still possible to bring about a positive reversal in the behaviour of UNPROFOR. Of course, this supposes that bombardment and any other hostile acts towards the Serbs must cease immediately. If this does not take place, not a single country could in future agree to the presence of the United Nations on its territory.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-026-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК.РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Г. БУТРОС ГАЛИ ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА Сарајево, 13. април 1994. године

Екселенцијо,

Пишем Вам поводом тзв. "Заштићених зона" а посебно Горажда.

Како сте и сами рекли "Заштићене зоне" су упоришта муслиманске војске и плац-дарм за напад на Србе. Према међународном ратном праву "Заштићене зоне" су демилитаризоване и дозвољено је оружано присуство једино треће стране, у овом случају УНПРОФОР-а. Из муслиманских "Заштићених зона" које штите Ваши војници свакодневно нас убијају, а из Горажда су муслимани повели велику офанзиву против Срба.

У тренутку када Срби нуде прекид рата, што муслиманска страна одбија, УНПРОФОР се потпуно ставио на муслиманску страну и бомбардовао српске цивилне и војне циљеве.

Након свих досадашњих нерегуларности од стране УНПРОФОР-а кријумчарења оружја и муниције за муслимане, недозвољене трговине, отворене војне помоћи муслиманима у извиђању и охолом понашању на српској земљи, и другим акцијама, сада УНПРОФОР још и бомбардује наше положаје.

Скоро две године односи Срба према органима Уједињених нација били су изванредни. Није било озбиљнијег инцидента, док је друга страна убила десетине Ваших војника.

Најновија команда УНПРОФОР-а за Босну и Херцеговину потпуно је покварила те односе, а бомбардовање је уништило и последње остатке поштовања за Ваше оружане снаге овде.

Екселенцијо, после овог бомбардовања, које се не може оправдати ничим осим учешћем у грађанском рату на страни муслимана, наши односи више никад не могу бити исти као пре бомбардовања.

Ви ћете разумети да са овом Вашом командом, која је наредила бомбардовање, ми више не можемо сарађивати. Такође ћете разумети наш појачан опрез у односу на кретање УНПРОФОР-а и материје које транспортује. Сви досадашњи договори и добри манири, који су проистицали из поверења су поништени, и ми морамо да пратимо понашање УНПРОФОР-а као потенцијалне непријатељске снаге.

Надам се, Екселенцијо, да још увек може доћи до позитивног обрта у понашању Уједињених нација. Наравно, то подразумева да бомбардовање и други непријатељски акти против Срба морају одмах да престану. Ако до тога не дође, ни једна нација на свету више не сме прихватати присуство оружаних снага Уједињених нација на својој територији.

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ др Радован Караџић REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO 19 April 1994

Dear Mr Hurd,

Thank you for your message. I welcome your increased interest in the affairs of this troubled land. You have been the Foreign Secretary throughout the Yugoslav conflict, and it is my considered opinion that British policy towards the break-up of Yugoslavia has been more consistently even-handed and indeed wiser than that of any other power. Britain's experience and sure touch have no rivals. I would therefore be delighted if Britain decided to play a more assertive role in the Balkans and particularly in the former Bosnia-Herzegovina.

In the order to bring about a swift and lasting solution to this conflict, we propose the following plan of action:

1. Agreement on a general cessation of hostilities.

2. Immediate recognition of the sovereignty and independence of the Republic of Srpska.

3. Subsequently, but without delay, the resumption of the ICFY in Geneva to settle:

(a) the borders of the Republic of Srpska in relation to the Muslim-Croat federation

(b) possible forms of association with the Muslim-Croat federation and other neighbouring states

(c) the status of Sarajevo.

A time limit of two months should be set on the work of the conference.

4. Concurrently, on the day of the resumption of the ICFY, the suspension of sanctions against the Serbian people and their formal lifting in accordance with the implementation of the political agreement.

Any significant departure from this plan can only lead to the continuation of war and a hardening of our attitudes. We are not in a mood to compromise because we have learned from bitter experience that to compromise is to dig our own grave. We prefer to die in battle rather than through compromises.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

19. април 1994.

Поштовани господине Херд,

Захваљујем на вашој поруци. Поздрављам Вашу повећану заинтересованост за догађаје у овој напаћеној земљи. Били сте министар иностраних послова за све време сукоба у Југославији и моје размотрено мишљење јесте да је британска политика према цепању Југославије била много доследније непристрасна и заиста мудрија у поређењу са политиком других сила. Британско искуство и јасан став немају премца. Зато би ме јако обрадовало ако би Британија одлучила да преузме много већу улогу на Балкану, а нарочито у бившој Босни и Херцеговини.

Да бисмо дошли до брзог и трајног решења овог сукоба, предлажемо следећи план акција:

1. Да се закључи споразум о општем прекиду непријатељстава.

2. Да се одмах призна суверенитет и независност Републике Српске.

3. Да се одмах након тога, и без одлагања, обнови Међународна конференција о бившој Југославији у Женеви на којој би се утврдило следеће:

(а) границе Републике Српске у односу на Муслиманско-хрватску Федерацију

(б) могући облици удруживања са Муслиманско-хрватском Федерацијом и другим суседним земљама

(с) статус Сарајева

Време рада Конференције требало би ограничити на два месеца.

4. Да се, истовремено, на дан обнављања Међународне конференције о бившој Југославији, обуставе санкције наметнуте српском народу и формално подигну у складу са применом политичког споразума.

Свако значајније одступање од овог плана може само да води ка наставку рата и заоштравању нашег става. Нисмо расположени за компромисе, јер смо из горког искуства научили да компромис значи копање сопствене раке. Радије ћемо умрети у рату него кроз компромис.

С поштовањем др Радован Караџић

26 April 1994

Dear Dr Kissinger,

This letter may come as a surprise to you, but I wish to let you know that we are aware of your public comments on the war in the former Bosnia-Herzegovina. We highly appreciate your objective approach, and you have convinced us that you have a firm grasp of the historical and political complexities of the situation in this troubled land. Please understand this letter as an expression of our gratitude, for it is altogether very rare to encounter informed and even-handed analyses of this war.

Should you wish to contact us in order to obtain more information or for any other reason, this can be done through Mr Branko Perovanovic who is empowered by us to arrange any contacts you may wish to have. In the meantime, let me briefly outline our position with regard to the current state of affairs. We are absolutuly opposed to the Muslims' tactics of "neither peace nor war". The Muslims are attacking us in areas where they feel militarily strong and at the same time wish to have ceasefires where they are weak. Their attack against us from Gorazde went badly wrong and so they suddenly remembered that Gorazde was a UN "safe" area. We are arguing for: (a) a general cessation of hostilities without prejudice to future political and territorial solutions; (b) immediate recognition of our Republic and the suspension of sanctions against Yugoslavia in order to remove the incentives the Muslims have for continuing the war; and (c) an international conference to be convened as soon as possible to produce a lasting settlement. Let me just emphasize, at the end, that the Muslims still cling to the ludicrous idea that they will be able to control the whole of the former Bosnia-Herzegovina. As long as the international community maintains the anti Serbian line through rhetoric and actual threats, the Muslims will be encouraged to keep alive their maximalist ambitions and will not negotiate in good faith.

I enclose some materials which you may find useful.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic 94-028-п

26. април 1994.

Поштовани господине Кисинџер,

Ово писмо ће Вас можда изненадити, али желим да знате да смо упознати са Вашим јавним коментарима рата у бившој Босни и Херцеговини. Веома ценимо Ваш објективан приступ и уверили сте нас да Вам је добро позната историјска и политичка комплексност ситуације у овој напаћеној земљи. Молим Вас да ово писмо схватите као израз наше захвалности, јер се веома ретко наилази на информисане и непристрасне аналитичаре овог рата.

Ако бисте желели да контактирате са нама ради добијања нових информација или из било ког другог разлога, то можете да урадите преко господина Бранка Перовановића кога смо овластили да може да уговара евентуални контакт са Вама. У међувремену, дозволите ми да Вас укратко информишем о нашем ставу у односу на тренутно стање ствари. Ми се апсолутно противимо муслиманској тактици "ни рат ни мир". Муслимани нас нападају у подручјима у којима се осећају војно јаким, а истовремено желе прекид ватре тамо где су слаби. Њихов напад на нас из Горажда се окренуо на лоше и они су се одједном сетили да је Горажде "заштићена" зона УН. Ми тражимо следеће: (a) ла се прекину сва непријатељства без обзира на будућа политичка и територијална решења; (б) да се одмах призна наша Република и укину санкције Југославији како би Муслимана престали да се охрабрују за наставак рата; (ц) да се хитно сазове међународна конференција која би довела до трајног споразума. Дозволите ми да на крају нагласим да се Муслимани и даље држе смешне идеје да ће моћи да контролишу целу бившу Босну и Херцеговину. Све док међународна заједница држи анти-српску страну кроз реторику и стварне претње, Муслимани ће бити охрабривани да се држе својих максималистичких амбиција и неће приступити преговорима у доброј вери.

Прилажем неки материјал који Вам може бити од користи.

С поштовањем, др Радован Караџић REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO Mr HENRY JACOLIN 29 April 1994

Your Excellency,

Thank you for your letter of 27 April.

I am pleased to let you know that the authorities in the Republic of Srpska will be able to meet your request for unlimited number of visits to the eleven French citizens from "Premiere Urgence". We are making this possible because of our high esteem of France and the traditional bonds between the French and Serb people.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic 94-029-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Господин АНРИ ЖАКОЛИН

29. април 1994.

Ваша екселенцијо,

Захваљујем на писму од 27. априла.

Задовољство ми је што могу да Вас обавестим да ће надлежни органи Републике Српске моћи да изађу у сусрет вашем захтеву и одобре неограничени број посета једанаесторици француских грађана из "Прве хитности". Ово ћемо вам омогућити због тога што веома ценимо Француску и због традиционалних веза између француског и српског народа.

С поштовањем, др Радован Караџић 94-030-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

PALE 30 April 1994

TO: H.E. JASUSHI AKASHI SPECIAL REPRESENTATIVE OF THE SECRETARY GENERAL

Dear Mr Akashi,

Thank you for your letter of 29 April, concerning Gorazde. I do share your concerns over the situation in Gorazde. In the zone of 3 km, there are the Serbs under Moslem control and the Serbs out of this control. The "safe area" should indeed be "safe" for the Serbs as well.

The UNPROFOR commanders cannot guarantee security for the Serb civilians. Besides that, the Serb civilians have to have the police, otherwise there would not be law and order. No Moslem or UN police could do that. So, certain number of the policemen have to stay there, at least until we make a military agreement for Gorazde similar to that what was done for Srebrenica and Zepa.

All the others are civilians, no mater they are in green uniforms. The whole nation is in uniforms, because of the bad economic situation. Certainly they cannot leave their own area. If the Moslem kill any Serb civilians, that would be a catastrophy for our future agreements with the UN structures.

Excellency, you will remember that we have disscused that on the right side of the Drina river there should be mainly Ukrainian battalion and maybe some of the French. Unfortunately, the relationship between the Serbs and the British battalion is not good enough, and we have to face this reality. Please, take it into account when you deploy UNPROFOR on the right bank of the Drina river.

The most dangerous situation is in vicinity of Kalesija. Last night Swedish tanks and four combat transporters helped the Moslems of ensive from Kalesija against our positions at Vis trig. 450 and destroyed our fortifications there. The Swidish fired until 4:00 30 April, than they returned towards Tuzla.

It may be a arrangement of a low officer, but there are not doubts that they have been along the Moslem lines, and that they have fired against us, which was celebrated by the Moslem side.

I am looking forward to meeting you soon at Pale, so that we can improve the situation. We are considering a possibility to admit your UNMO-s in the vicinity of Brcko prior to any unfortunate development. I have already informed the Russian ambasador, Mr Shikin, that we would accept the Russian UNMO-s in Brcko and I want you to know that.

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic President of the Republic of Srpska 94-030-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

ПАЛЕ, 30. април 1994.

Прима: Њ.Е. ЈАСУШИ АКАШИ СПЕЦИЈАЛНИ ПРЕДСТАВНИК ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА

Поштовани господине Акаши,

Захваљујем на писму од 29. априла у вези са Гораждем. Делим Вашу забринутост због ситуације у Горажду. У зони од 3 км има Срба који су под муслиманском контролом и Срба који су ван њихове контроле. "Заштићена зона" треба да буде стварно "заштићена" и за Србе.

Команданти УНПРОФОР-а не могу да гарантују безбедност српским цивилима. Поред тога, српски цивили треба да имају полицију иначе неће бити реда и закона. Ни муслиманска ни УН полиција то не може да обезбеди. Зато једна број полицајаца треба да остане тамо, бар док не закључимо војни споразум за Горажде сличан онима закљученим за Сребреницу и Жепу.

Сви остали су цивили без обзира на зелене униформе. Цела нација је у униформама због лоше економске ситуације. Они стварно не могу да напусте своје зоне. Ако Муслимани убију било ког Србина цивила то би имало катастрофалне последице за наше будуће споразуме са структурама УН.

Екселенцијо, сетићете се да смо разговарали да би на десној обали Дрине требало да буде углавном украјински батаљон и можда неки француски. Нажалост, однос Срба и британског батаљона није довољно добар, па морамо да се суочимо са том чињеницом. Молим Вас да то узмете у обзир када будете размештали снаге УНПРОФОР-а на десној обали Дрине.

Најопаснија ситуација је у близини Калесије. Синоћ су шведски тенкови и четири транспортера помогли муслиманску офанзиву из Каласије на наше положаје на Вис коти 450 и разорили наша утврђења. Швеђани су гађали до 4:00 30. априла, а затим су се вратили у правцу Тузле.

Можда је то организовао неки нижи официр, али нема сумње да су они били на муслиманским линијама и да су дејствовали по нама, што је муслиманска страна поздравила.

Очекујем да ћу се ускоро срести са Вама на Палама како бисмо поправили ситуацију. Размишљамо о могућности да примимо ваше УНМО у близини Брчког пре неког непријатног развоја догађаја. Већ сам обавестио руског амбасадора, господинас Шикина, да бисмо прихватили руске УНМО у Брчком, па желим да то знате.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска 94-031-0

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO 10 May 1994 To: H.E. Yasushi Akashi

Excellency,

I write on behalf of President Karadzic who is away at Brcko for the Assembly meeting.

We received your communication a short while ago, and I have since familiarized President Karadzic with its contents. The President was surprised and indeed taken aback by the news that, apparently, there are serious contraventions of the Belgrade agreement regarding Gorazde. He has stressed to me that, in future, he would like to be notified, without delay, of any irregularities regarding the Belgrade agreement.

The President wishes to assure you that he is taking urgent steps to address all the points made in your communication. His only worry is that the question of uniformed men within the 3-kms--radius may not be resolved as rapidly as we would like. The uniformed men have in fact been demobilized and more often than not they do not have anything other to wear than their uniforms. They are local people who are no longer at war. Their presence in the area (in uniforms) perhaps contravenes the letter of the Belgrade agreement, but not its spirit. However, the President wishes you to know that he will do his utmost to deal with this matter so that it is resolved to mutual satisfaction.

Yours sincerely, Dr Jovan Zametica, Adviser of the President 94-031-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА КАБИНЕТ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

10. мај 1994.

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши

Екселенцијо,

Пишем Вам у име председника Караџића који је у Брчком на састанку Скупштине.

Малопре смо примили Ваше писмо и ја сам већ упознао Председника Караџића са његовим садржајем. Председник је био изненађен и заиста запањен вестима да, очигледно, има неких озбиљних кршења Београдског споразума о Горажду. Нагласио ми је да убудуће хоће да буде обавештен, без одлагања, о свим нерегуларностима у вези Београдског споразума.

Председник жели да Вас увери да предузима хитне кораке да се реше сва питања наведена у вашем писму. Једино га брине то што питање униформисаних мушкараца у кругу 3 км можда не може брзо да се реши како бисмо желели. Униформисани мушкарци су у ствари демобилисани и они најчешће немају ништа друго да обуку осим униформи. Они су локално становништво које није више у рату. Њихово присуство у тој зони (у униформама) можда одступа од текста Београдског споразума, али не и од његовог духа. Међутим, Председник жели да знате да ће он учинити највише што може да се позабави овим питањем како би се проблем решио на обострано задовољство.

С поштовањем, др Јован Заметица, саветник Председника REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

Father Paulos St Markela Church New York, N.Y.

14 May 1994

Dear Father Paulos,

We have been informed of your commendable activities on behalf of the Serbian people in the former Bosnia-Herzegovina. Allow me to express my gratitude, and that of my people, for all the work you have done and are still doing in that connection.

We are also told that you would like to pay a visit, in the near future, to our Republic. We would of course be delighted to have you here. You are welcome to come at any time, but please contact my adviser Jovan Zametica (tel. 783324, fax 786022) in advance for your arrival to arrange the details of the visit.

Your sincerely,

Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-032-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Отац Паулос Црква Св. Маркела Њујорк

14. мај 1994.

Поштовани Оче Паулос,

Обавештени смо о Вашим похвалним активностима у прилог српском народу из бивше Босне и Херцеговине. Дозволите ми да изразим захвалност у своје име и у име мог народа за све што сте учинили и што још увек чините у вези са тим.

Такође нам је речено да бисте, у скорој будућности, желели да посетите нашу Републику. Биће нам драго да Вас видимо овде. Добродошли сте у било које време, али Вас молим да се пре доласка обратите мом саветнику Јовану Заметици (тел. 783324, факс 786022) како би се договорили о детаљима посете.

С поштовањем,

др Радован Караџић Председник Република Српска

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

TO: H.E. YASUSHI AKASHI Special Representative of the Secretary-General

Sarajevo 25 May 1994

Dear Excellency,

I have been informed that the situation around the Tuzla airport is now regular, and notification is functioning. Still some helicopters are landing without notification, and that makes the Serbs to be suspicious. In spite of that. I do think that the relation between the Serbs and the UNPROFOR is improving.

Concerning Gorazde, I want to inform you the Serb civilians in the zone of 3 km need full guaranties of their own security, and they need these guaranties from UNPROFOR. They also consider that the zone of 3 km should be totaly demilitarized, that means that the Serbs and the Moslems should be treated equally. If the Moslems in the zone have an armed police, than the Serbs don't feel secure. I have consulted Russia, and that is exactly the position of Russia in the Security Council.

Once we provide full guaranties for the Serb civilians, the Serb police would leave the zone. Anyway, we have reduced the number of the policemen in the zone.

We do think that no armed personel or the civilians of the Moslem side should be permitted to enter the Serb part of the zone, and vice versa. At least for the time being.

We would be very happy if the zone be totaly demilitarized, and that the policing is the UNPROFOR responsibility, both in Serb and Moslem side.

Another thing that is of big concern of the Serb civilians in Gorazde is their own feeling that the Ukrainians are replaced by the British. Please, if it is possibile, let your soldiers on the right bank of the river be mainly from Ukraina.

Looking forward to meeting you soon, I remain

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SRPSKA
94-033-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. ЈАСУШИ АКАШИ Специјални представник Генералног сектретара

Сарајево, 25. мај 1994.

Поштована Екселенцијо,

Обавештен сам да је ситуација око тузланског аеродрома сада регуларна и да најава функционише. Још увек неки хеликоптери слећу без најаве, па то чини Србе сумњичавим. Упркос томе, мислим да се односи између Срба и УНПРОФОР-а побољшавају.

Што се тиче Горажда, желим да вас обавестим да је Србима цивилима у зони од 3 км потребна пуна гаранција за сопствену безбедност, а та гаранција им је потребна од УНПРОФОР-а. Они такође сматрају да зона од 3 км треба да буде потпуно демилитаризована, што значи да Србе и Муслимане треба третирати једнако. Ако Муслимани у зони имају наоружану полицију, Срби се не осећају безбедно. Консултовао сам се са Русима и то је заправо став Русије у Савету безбедности.

Чим обезбедимо пуне гаранције за српске цивиле, српска полиција ће напустити зону. У сваком случају, смањили смо број полицајаца у зони.

Сматрамо да ни једном наоружаном лицу или цивилима муслиманске стране не треба дозволити улазак у српски део зоне и обрнуто. Барем за сада.

Били бисмо јако задовољни ако би зона била потпуно демилитаризована и када би полицијска дужност била поверена УНПРОФОР-у и на српској и на муслиманској страни.

Још једна ствар која веома брине српске цивиле у Горажду јесте њихов осећај да се Украјинци замењују Британцима. Молим вас, ако је могуће, нека војници на десној обали реке буду углавном из Украјине.

Очекујем да ћемо се ускоро срести.

С поштовањем,

др Радован Караџић ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1 June, 1994

To: H. E. Yasushi Akashi, SRSG

Dear Excellency,

Thank you for your letter of 31 May.

I fully agree with you that we now find ourselves at a historical crossroad. Therefore I am determined to remove any remaining obstacles to resumption of the peace process. You can count on my cooperation.

I welcome your assurance that additional UNPROFOR troops will interpose themselves within the Gorazde 3-kms zone between the Serbs and the Muslims. I also welcome your guarantees that the Serbs and Muslims will not, for the time being, be able to cross the lines of confrontation. You of course realize that this is a civil war, involving civilians as well as armies.

As of today, in accordance with my strictes order, there will be no Serb armed personnel of any description (this means no armed soldiers, policemen or civilians) within the Serb part of the 3-kms zone in Gorazde. The Serb civilians remaining in the 3-kms zone no longer belong to the Army or police forces of the Republic of Srpska. We wish, as soon as possible, to discus with you the possibility that policing be carried out by unarmed Serb police, for as you know in the Serb port of the 3-kms zone civilian authority has been established by the Serb municipality of Gorazde.

I trust that you will find this letter to be a positive response to your communication of 31 May. I look forward to meeting you again in Geneva.

Yours sincerely,

Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-034-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. ЈАСУШИ АКАШИ Специјални представник Генералног секретара

Сарајево, 1. јун 1994.

Поштована екселенцијо,

Захваљујем на писму од 31. маја.

Потпуно се слажем са Вама да се налазимо на историјској прекретници. Зато сам одлучан да уклоним све преостале препреке наставку мировног процеса. Можете да рачунате на моју сарадњу.

Поздрављам Ваше уверавање да ће додатне јединице УНПРОФОР-а бити постављене између Срба и Муслимана у зони од 3 км у Горажду. Такође поздрављам Ваше гаранције да Срби и Муслимани неће, за сада, моћи да пређу линије конфронтације. Ви наравно схватате да је ово грађански рат у који су увучени и цивили и војска.

Од данас, у складу са мојим стриктним наређењем, неће бити ни једног Србина са обележјима (значи неће бити наоружаних војника, полицајаца или цивила) у српском делу зоне од 3 км у Горажду. Српски цивили који су остали у зони од 3 км не припадају више снагама војске или полиције Републике Српске. Желимо да, што је пре могуће, разговарамо са Вама о могућностима да полицијску дужност одржавања реда и мира обављају ненаоружани српски полицајци, јер као што знате, у српском делу зоне од 3 км српска општина Горажде успоставила је цивилну власт.

Верујем да ћете ово писмо схватити као позитиван одговор на Ваше писмо од 31. маја. Очекујем да ћемо се поново састати у Женеви .

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска 92-035-0

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Пале, 9 јун 1994.

За Сергеја Николајевића БАБУРИНА

Драги Сергеј Николајевић,

Указала ми се поново веома пријатна прилика да се сретнем са Вама и другим пријатељима Срба у Москви.

Као што већ вероватно знате, Савез руских писаца указао ми је велику част доделивши ми награду "Михаил Шолохов". Требало је да већ будем у петак, 10. јуна у Москви, да примим награду, сретнем се са неким из министарства иностраних дела и предам им предлог српске мапе. И сретнем се са Вама и другим драгим пријатељима. Међутим, Комитет за санкције, који је требало да одобри лет мојег авиона за Москву није могао да добије потврду од руске мисије при Уједињеним нацијама у Њу Јорку да се ради о официјелном позиву.

Ми смо о овом доласку обавестили г. Чуркина, али вероватно нисмо били довољно јасни шта желимо тако да је одобрење руске Владе изостало. Верујемо да се не ради о намери Владе да спречи долазак, већ једноставно о неспоразуму. Ја сам за сваки случај данас послао писмо г. Чуркину. Ако све буде како треба, ми бисмо могли допутовати у понедељак пред вече, тако да бисмо у уторак и среду могли бити са Вама и другима са којима треба да се сретнемо.

Наш представник, г. Тодор Дутина налази се у југословенској амбасади, па ако је потребно, можете ступити са њим у контакт.

У нади да ћемо се ускоро срести, најсрдачније Вас поздрављам, као и све Ваше пријатеље и сараднике.

Ваш, Радован Караџић 94-035-р

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

Pale, 9 June 1994

Attn.: Sergei Nikolayevich BABURIN

Dear Sergei Nikolayevich,

Again a pleasant opportunity has been offered to me to meet you and other friends of Serbs in Moscow.

As you probably know, the League of Russian Authors bestowed me a great honour by granting me the reward "Mikhail Sholokhov". I was supposed to be in Moscow on Friday 10 June already, to receive the reward, and to meet some people from the Ministry of Foreign Affairs in order to supply them with the proposal of the Serbian side, and to meet you and other dear friends. However, the Sanction Committee which was supposed to authorise the flight of my air-plane for Moscow could not obtain the confirmation of the Russian mission at the United Nations in New York saying that an official invitation was at issue.

We informed Mr Churkin about this arrival, but probably we were not clear enough about what we wanted so that the approval of the Russian Government failed to take place. We believe that it was not an intention of the Government to prevent the arrival, i.e. it was simply a misunderstanding. Just for the good measure, I have sent a letter to Mr Churkin. If everything is all right, we could come on Monday evening so that on Tuesday and Wednesday we could be with you and others that we are supposed to meet.

Our representative Mr Todor Dutina is in the Yugoslav Embassy and you can get in touch with him if necessary.

Hoping that we shall meet soon, I am sending you my heartiest greetings, as well as to all your friends and associates.

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic

10 June 1994

Dear Mr Churkin,

As Mr Krajisnik told you, I have been awarded the Mikhail Sholokhov literary prize. This is a great honour for me, and for our people, and it is something that will further improve the relationship between the two literary cultures and their writers.

It was planned that I come to Moscow to receive the prize on Friday 10 June. However, we could not get the permission for the flight, because the Russian representatives in the New York mission did not know anyting about it. Namely, the sanctions committee has issued the permission, on the undersating that the Russian mission confirms that we travel to Moscow officially. That was the sense of Mr Krajisnik's information to you, but we have obviously failed to inform you what is to be done.

It is necessary that the Russian mission to UN in New York confirms that I will be seeing you or other officials during my visit to Moscow. Since I intend to meet you and other officials if possible, and to inform you about some of the ideas for the maps, it would be perfectly true to confirm that in addition to my visit to the Russian Writers Union I am going to do something about the peace process. Othervise, I will not be able to travel.

I was told that only Mr Koziriev can invite me, but I assume that he will not be in Moscow before Saturday, and in New York it will not possible to act because of the weekend. In case all goes well, I intend to arrive Monday evening, so that I can spend Tuesday and Wednesday after the holiday in meetings with you and others. It is crucial that you get the Serb map before the final proposal of the ministerial group.

Yours sincerely,

dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

10. јун 1994.

Драги господине Чуркин,

Као што Вам је господин Крајишник рекао, додељена ми је књижевна награда Михаил Шолохов. За мене је то велика част и за наш народ и то је нешто што ће даље унапредити односе између две књижевне културе и њених писаца.

Планирано је да дођем у Москву у петак 10. јуна да примим награду. Међутим, нисмо могли да добијемо дозволу за лет, пошто руски представници у мисији у Њујорку ништа нису знали о томе. Наиме, комитет за санкције је издао дозволу подразумевајући да ће руска мисија потврдити да у Москву путујемо службено. То је био смисао Крајишниковог обавештења Вама, али смо очигледно пропустили да Вас обавестимо шта треба учинити.

Нужно је да руска мисија у УН у Њујорку потврди да ћу видети Вас или друге званичнике током моје посете Москви. Пошто намеравам да се сретнем са Вама или другим званичницима, ако је то могуће, и да Вас обавестим о неким идејама за мапе, било би савршено тачно да потврдите да, поред моје посете Савезу руских писаца, намеравам да нешто учиним у погледу мировног процеса. Иначе, не бих могао да путујем.

Речено ми је да само Козирев може да ме позове, али ја претпостављам да он неће бити у Москви пре суботе, а у Њујорку неће моћи да се делује збок викенда. У случају да све иде како ваља, намеравам да стигнем у Москву увече, тако да могу провести уторак и среду после празника у сусретима са Вама и другима. Битно је да добијете српску мапу пре коначног предлога министарске групе.

Искрено Ваш,

др Радован Караџић Председник, Република Српска 94-037-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

11 June 1994 To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG

Excellency,

Thank you for your communication of 9 June regarding the forthcoming visit of Mr Franjo Tudjman to the former Bosnia-Herzegovina.

Please rest assured that members of the Army of the Republic of Srpska and our security forces will extend full cooperation in ensuring the safety of Mr Tudjman. I have already issued orders to that effect.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

11. јун 1994.

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши Специјални предстравних Генералног секретара

Екселенцијо,

Захваљујем на писму од 9. јуна у вези са предстојећом посетом господина Фрање Туђмана бившој Босни и Херцеговини.

Молим Вас будите уверени да ће припадници Војске Републике Српске и наше снаге безбедности у потпуности сарађивати у обезбеђењу господина Туђмана. У том циљу сам већ издао наређења.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

СКУПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Број: 01-1132/94 Датум: 12. јуна 1994

Поштована господо,

Обраћам вам се молбом да помогнете у решавању стамбеног проблема академика Радована Вучковића.

Академик Радован Вучковић био је угледни професор Универзитета у Сарајеву. Његове титуле довољно говоре о обимном научном раду који стоји иза њега.

Желим да вас упознам са грађанском страном академика Вучковића. Деценијама је био пример грађанске храбрости и части. О свом народу водио је бригу на најлепши и најделикатнији начин, кроз образовање нових кадрова, кроз научни рад, те кроз одбијање да колаборира са деценијама дугим антисрпским и антијугословенским ујдурмама ондашње олигархије.

Када су се времена променила, академик Вучковић је одмах постао члан политичког савета Српске демократске странке, и тако допринео да та Странка остане умерена политичка снага, спремна да брани интересе народа.

Од почетка рата до изласка из Сарајева академик Вучковић је поново пружио пример грађанске храбрости, одбивши да учествује у било каквој пропаганди против Срба, Србије и Југославије. Ми осећамо велики дуг према њему, а нисмо сада у могућности да му решимо питање становања. Уверени смо да је његовим доласком Београд огромно добио, па вас молимо да помогнете у решавању стамбеног питања.

Захвалан, срдачно ваш

др Радован Караџић Председник Републике Српске 94-038-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

Attn.: Belgrade City Assembly

No.: 01-1132/94 Date: 12 June 1994

Dear Sirs,

I would be much grateful if you could help in the resolving of the housing problem of academician Radovan Vuckovic.

Academician Radovan Vuckovic was a distinguished professor at the University in Sarajevo. His titles sufficiently testify to his comprehensive scholarly work.

I would like to acquaint you with academician Radovan Vuckovic as a citizen. For decades he was an incarnation of civil courage and honour. He attended to his people in the most beautiful and delicate manner, by educating new staff, by conducting scholarly research, and by refusing to collaborate with decades-long anti-Serb and anti-Yugoslav schemes of the then oligarchy.

When times changed, academician Vuckovic immediately became a member of the political council of the Serb Democratic Party, thus contributing to the Party's remaining a moderate political force, ready to defend the interests of people.

In the period from the beginning of the war and to his leaving Sarajevo, academician Vuckovic again proved to be a model of civilian courage, declining to take part in any anti-Serb, anti-Serbian and anti-Yugoslav propaganda. We feel much indebted to him – unfortunately, at this moment we are not able to resolve his problem of accommodation. We are certain that Belgrade has gained much with his arrival and thus we request of you to help in the resolving of the housing issue.

Yours faithfully, Dr Radovan Karadzic President of the Republic Srpska

22 June 1994 To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG

Excellency,

I wish to draw your attention to a matter of utmost importance, which requires your urgent attention. Over the past few days Muslim forces in the Tuzla region have been painting over in white many vehicles, and giving them "UN" markings. These vehicles, so painted and marked, have been used for the transport of troops, weapons, ammunition and equipment to the front lines. Our soldiers on the first lines of defence have clearly observed Muslim soldiers as they get off these vehicles, taking off their weapons and equipment. Thanks only to the maximum restraint exercised by our officers, Serb soldiers have not yet shot at the Muslims operating under UN cover.

This situation, however, cannot be allowed to continue. For it is sometimes difficult for our soldiers to discern whether a vehicle with UN markings is a genuine one. In order to avoid fatal consequences for a true UN-manned vehicle, we ask you to intervene with the Muslims so that an immediate stop be put to their unacceptable practice of using UN cover in this fashion. In the last resort, you could take those vehicles away from them. If nothing is done, we cannot be held responsible for any mistakes and the consequences thereof.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-039-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

22. јун 1994.

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши специјални предстравних генералног секретара

Екселенцијо,

Желео бих да Вам скренем пажњу на веома важну ствар која захтева Ваше хитно ангажовање. У току последњих неколико дана муслиманске снаге у зони Тузле фарбају многа возила у бело и стављају ознаке "УН". Ова возила, тако офарбана и обележена, користе се за транспорт војника, наоружања, муниције и опреме на линије фронта. Наши војници на првим одбрамбеним линијама јасно су видели муслиманске војнике како силазе са ових возила и скидају са њих своје наоружање и опрему. Захваљујући само максималној уздржаности наших официра српски војници нису још дејствовали по Муслиманима који користе обележја УН.

Не сме се дозволити да се ово настави. Ово зато што је понекад тешко нашим војницима да разликују да ли је неко возило са ознакама УН право. Да би се спречиле фаталне последице по возила са људством УН, молимо вас да интервенишете код Муслимана да одмах престану са својом неприхватљивом праксом коришћења ознака УН на овакав начин. У крајњем случају можете узети та возила од њих. Ако ништа не буде учињено ми се не можемо сматрати одговорним за било какве грешке или њихове последице.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник, Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO 24 June 1994 To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG

Excellency,

Thank you for your letter of 21 June about the proposed visit to the area of Banja Luka on 6 July.

The suggested timing of your visit is rather unfortunate. I have already explained this to your spokesman, Mr Williams, during my meeting with him today in Pale. You will appreciate that the beginning of next month will coincide with tremendous pressures that will no doubt be exerted from the outside on the leadership of the Republic of Srpska to accept the Contact Group map for the former Bosnia-Herzegovina. Given this likely course of events, it is my considered view that your presence in Banja Luka at that time would not help matters at all. But I fully understand that it is important for you to visit this area, and I suggest that this be done as soon as possible, at a suitable moment. Your host in Banja Luka will be our Vice-President, Professor Koljevic. Let us stay in touch over this.

Your sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-040-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

24. јун 1994.

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретата

Екселенцијо,

Захваљујем на писму од 21. јуна у вези са предложеном посетом Бања Луци 6. јула. Предложено време Ваше посете је прилично неповољно. Ово сам већ објаснио Вашем представнику, господину Вилиамсу, у току нашег сусрета на Палама. Проценићете да ће се почетак следећег месеца поклопити са огромним притиском који ће несумљиво бити извршен споља на руководство Републике Српске да прихвати мапу Контакт групе за бившу Босну и Херцеговину. С обзиром на такав ток догађаја, сматрам да Ваше присуство у Бања Лици у то време не би много помогло. Али, ја потпуно разумем да је за Вас важно да посетите ово подручје, па предлажем да то буде учињено што пре је могуће, у неком погодном тренутку. Ваш домаћин у Бања Луци ће бити потпредседник, професор Кољевић. Остаћемо у контакту у вези са овим.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO 24 June 1994 To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG

Excellency,

Thank you for your letter of 23 June concerning what you describe as increased difficulties that UNPROFOR BH Command is experiencing with regard to freedom of movement and communication and cooperation with the authorities of the Republic of Srpska.

I entirely agree that our respective sides should strive to enhance, rather than reduce, our links of cooperation and communication. But allow me to put current matters into some perspective. You have to understand that there prevails in our armed forces great dissatisfaction, to put it mildly, over the fact that the Muslims are on a military offensive against us, and that they have refused to exchange prisoners. I need hardly remind you that the recent Geneva agreement has provided for a cessation of hostilities and an exchange of prisoners. The Muslims are completely ignoring their signature over this agreement.

We consider that we have made enough concessions. What is the point in holding new meetings and concluding new agreements when the old ones are being brushed aside by the Muslims? Apart from this, UNPROFOR forces take little notice of the agreed procedure (for example, undeclared goods and equipment) and display unacceptable behaviour, as if they are an army of occupation. What is even worse, UNPROFOR is allowing the Muslims to use its observation posts, and there have been many occasions when the blue helmets have used artillery to fire at Serb positions.

You see, Excellency, that many problems exist. I ask you to use your influence in order for UNPROFOR to act in a manner that will inspire Serb confidence. But I shall do everything in my power to remove any obstacles to the freedom of movement of UNPROFOR. Equally, as we are in a very delicate phase, I would like to ask you to try and ensure that no unnecessary problems are being created by UNPROFOR.

Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-041-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

24. јун 1994.

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара

Екселенцијо,

Захваљујем на Вашем писму од 23. јуна у вези са оним што сте описали као повећане тешкоће које има Команда УНПРОФОР-а за БХ у вези са слободом кретања и комуникацијом и сарадњом са надлежним органима Републике Српске.

Потпуно се слажем да наше две стране треба да настоје да повећавају, а не да смањују, везе сарадње и комуникације. Али дозволите ми да текућа питања ставим у одређени контекст. Морате да схватите да у нашим оружаним снагама влада велико незадовољство, да будем блажи, због чињенице да Муслимани спроводе војну офанзиву против нас, и да су одбили размену затвореника. Не треба да Вас подсећам да је недавни Женевски споразум предвидео прекид непријатељстава и размену затвореника. Муслимани потпуно игноришу свој потпис на том споразуму.

Сматрамо да смо дали довољно уступака. Каква је корист од нових састанака и закључивања нових споразума када Муслимани не обраћају пажњу на старе? Осим тога, снаге УНПРОФОР-а не воде много рачуна о договореној процедури (на пример, непријављена роба и опрема) и неприхватљиво се понашају, као да су окупаторска војска. Што је још горе, УНПРОФОР дозвољава Муслиманима да користе његове осматрачнице, а било је и много случајева када су плави шлемови употребили артиљерију и дејствовали по српским положајима.

Видите, Екселенцијо, да има много проблема. Молим Вас да употребите Ваш утицај како би УНПРОФОР радио на начин који би уливао сигурност Србима. Ја ћу учинити све што је у мојој моћи да уклоним све препреке слободном кретању УНПРОФОР-а. Исто тако, пошто смо у веома деликатној фази, молио бих Вас да покушате да омогућите да УНПРОФОР не ствара непотребне проблеме.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO 27 June 1994 To: H.E. President Boris Yeltsin

Dear President Yeltsin,

I feel compelled to write to you in order to bring to your attention very alarming reports that we have been receiving about the work of the Contact Group where, as you know, Russia is represented. Everything that we know of the recent map-making efforts in the Contact Group suggests that a catastrophic solution is being prepared for the Serb side, one that ignores completely our legitimate interests. In the circumstances, I appeal to you to exert your influence on the Contact Group so that an acceptable territorial settlement is reached. In particular, we insist that:

a) our territory must be in one piece and well-connected;

b) the Muslims cannot expect from us any territorial concessions in Western Bosnia, while their enclaves in Eastern Bosnia can be exchanged for a wide belt of territory linking central Sarajevo with Central Bosnia;

c) as regards Sarajevo, there must be two cities, one Serb and the other Muslim, with a definitive border established between the two, thus avoiding the need for UN administration of the city;

d) last, but not least, after two and a half years of bloodshed, the Serbs cannot accept a political settlement whereby they would remain in any form of constitutional arrangement with Bosnia-Herzegovina, for that would merely become the cause for yet another war.

Mr President, I am sure you know that if the Contact Group presents a map unacceptable to us, this destructive war will continue and possibly escalate. The entire history of the Yugoslav conflict demonstrates that it does not pay to brush aside the Serbs' legitimate national interests. If the international community had from the beginning taken at least some account of those interests we would already have had peace in the Balkans.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic 94-042-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

27. јун 1994.

Прима: Њ.Е. Председник Борис Јељцин

Приморан сам да Вам пишем да бих Вам скренуо пажњу на веома алармантне извештаје које добијамо у вези са радом Контакт групе у којој је, као што знате, заступљена Русија. Све што знамо о недавним покушајима прављења мапе у Контакт групи указује на то да се припрема катастрофална ситуација за српску страну, која потпуно занемарује наше легитимне интересе. У таквој ситуацији, апелујем на Вас да искористите свој утицај на Контакт групу како би се дошло до прихватљивих територијалних решења. Ми инсистирамо на следећем:

а) наша територија мора да буде у једном комаду и добро повезана;

б)Муслимани не могу да очекују од нас било какве територијалне уступке у западној Босни, док њихове енклаве у источној Босни могу да се замене за широки појас територије који повезује централно Сарајево са централном Босном;

в) што се тиче Сарајева, морају да постоје два града, један српски и један муслимански, са јасно одређеном границом између њих, чиме ће се избећи потреба да градом управљају УН;

г) последње, али не и најмање важно, након две и по године проливања крви, Срби не могу да прихвате политичко решење којим би остали у било ком облику уставног уређења са Босном и Херцеговином, јер би то могао да буде узрок још једног рата.

Господине Председниче, сигуран сам да знате да ако Контакт група предложи мапу неприхватљиву за нас, овај деструктивни рат ће се наставити и можда ескалирати. Целокупни историјат југословенског сукоба показује да се не исплати не обраћати пажњу на српске легитимне националне интересе. Да је међународна заједница од самог почетка узела у обзир бар неке од ових интереса, већ бисмо имали мир на Балкану.

С поштовањем, др Радован Караџић 94-043-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

VERY URGENT!!!

3 July 1994 To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG

Dear Excellency,

It may happen that the Serb delegation will not be present at conference in Geneve because we did not get the permission for the flight from the Sanctions Commitee, and we probably will not get it because of the holiday in USA.

We ask you to do something about the permission, and if we can't get it, we ask you to inform the Contact group about the reason of our absence. As always, thank you very much.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-043-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

(веома хитно!!!)

3. јули 1994.

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара

Поштована екселенцијо,

Може се догодити да српска делегација не присуствује конференцији у Женеви јер нисмо добили дозволу за лет од Комитета за санкције, а вероватно је нећемо ни добити због празника у САД.

Молимо Вас да учините нешто у вези са дозволом, а ако је не добијемо да обавестите Контакт групу о разлозима наше одсутности.

Захваљујем Вам се као и увек до сада.

С поштовањем, Радован Караџић Председник Република Српска

13 July 1994

To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG

Excellency,

We are very sorry that we are not in a position to give our consent to the proposed visit to Sarajevo by Mr Demirel, the President of Turkey.

As you probably recall, UN Secretary General Dr Boutros-Ghali has in the past opposed the idea of sending on peacekeeping missions troops from neighbouring countries, as well as troops from those countries that have historically had conflicts with peoples from this area.

Despite this, however, the Security Council voted for the dispatch of the Turkish contingent to the former Bosnia-Herzegovina. As might have been expected, this decision provoked dissatisfaction among the Serb people, and we consider that at this moment a visit by the Turkish President would merely exacerbate the political climate at a delicate time for the peace process.

We would of course have nothing against such a visit at a time unburdened by the fact of enemy activities against us.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic 94-044-п

13. јул 1994

Његовој Ексцеленцији Јасушију Акашију Специјалном представнику Генералног секретара

Поштовани господине Акаши,

Веома нам је жао што не можемо дати своју сагласност за посету Сарајеву председника Републике Турске, господина Демирела.

Као што се, вероватно, сећате, генерални секретар др Бутрос Гали изразио је своје неслагање да се у мировну мисију шаљу контигенти трупа Уједињених нација из суседних земаља, као и оних земаља које су у току блиске и даље историје биле у конфликтној, односно ратној, ситуацији са народима на овом простору.

Упркос томе, Савет безбедности је прихватио предлог Генералног секретара ОУН за долазак турског контигента. Та одлука, као што се могло и очекивати, изазвала је негодовање српског народа и мислимо да би у овом тренутку посета председника Турске само још више погоршала политичку климу у овако деликатној ситуацији у којој се мировни процес налази.

У некој другој ситуацији која не би била оптерећена непријатељским активностима, не бисмо имали ништа против овакве посете.

С поштовањем, др Радован Караџић

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

15. јули 1994.

ПРЕДСЕДНИК РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ ГОСПОДИН БОРИС НИКОЛАЈЕВИЧ ЈЕЉЦИН

Поштовани г. Председниче,

Са задовољством смо примили Ваше поруке. Још нам је веће задовољство што смо имали прилику да будемо у контакту са Вашим сарадницима.

Што се тиче плана Контакт Групе, ми не желимо да га одбацимо у целости, и покушаћемо да у парламенту добијемо што флексибилнију резолуцију. Међутим расположење у нашем народу и парламенту је потпуно негативно јер овај план не гарантује српском народу минимум за опстанак и преживљавање. У изради овог плана, више је него очигледно, учествовали су западни војни стручњаци који су врло прецизно у план унели елементе неопходне за поступно уништење српског народа у Републици Српској. Ту није реч превасходно о процентима колико о квалитету понуђених нам територија. Но да Вас не бисмо замарали тиме, били смо слободни да Вашим сарадницима покажемо једну могућу мапу у којој су чак очуване пропорције од 51:49 % која је за Србе спорна, али коју би Срби могли прихватити ако би тако захтевала међународна заједница.

Уколико план не би био промењен, ми бисмо били принуђени да преселимо око 400,000 Срба на друга подручја. Ове две чињенице, уколико би биле реализоване, произвеле би хаос и потпуни пораз српске стране. Како ни уставна решења нису позната, односно таква су да прецизно не гарантују српском народу право на самоопределење, и право располагања сопственом судбином унутар уније која нам се предлаже, ми ћемо бити у великим потешкоћама да придобијемо посланике за било какав позитиван однос према понуђеном плану.

Будући са се ради о судбини целог српског народа, а он, нажалост, није био у прилици да утиче на израду овог плана, можда би било праведно и нужно да се управо народ, путем једне општеприхваћене демократске формуле, и изјасни о својој даљој судбини па тиме и о судбини понуђеног плана. Бићемо слободни да Вас известимо, г. председниче, да је амерички представник у Контакт Групи свакодневно консултовао друге две стране и пажљиво уносио њихове захтеве у план, док чланови Контакт Групе који су на овај или онај начин били дужни да консултују српску страну и уваже барем минимум њених интереса, то уопште нису чинили. Тако се и десило да буде предвиђено присуство 50.000 војника НАТО у бившој БиХ, што никако не може бити, ми барем тако верујемо, ни српски а ни руски интерес.

У нашем случају вишекратно је погажено међународно право, а најновији пример је и то што је српски народ у бившој БиХ имао приступ мору (у подручју града Неума), а најновијим планом за Србе није предвиђен излаз на море. Ово питање веома је тешко решавати без учешћа Републике Хрватске, но ми и без тога верујемо да без глобалног решења српско-хрватских односа није могуће решити проблеме у бившој Југославији.

Имајући на уму све што смо рекли, и тврдо верујући у добру вољу демократске Русије да помогне разрешењу кризе у бившој Југославији, ми подржавамо Вашу идеју о сазивању самита осморице и високо ценимо Ваш досадашњи допринос у тражењу праведног и трајног мира. Нажалост, досадашњим преговарачким резултатима неправда се наноси само једној страни - српској. Било би добро, ако се не може наћи праведно решење за све три стране, да оно буде подједнако неправедно. Допустите на крају да изнесемо једно приватно али веома дубоко уверење. Ми наиме верујемо да ће југословенски проблем бити коначно решен када о томе постигну сагласност Русија и Америка. Уколико постоји, и са Ваше стране, слично уверење ми смо спремни да сваку Вашу идеју у том правцу подржимо. У том смислу вашим сарадницима изнели смо веома храбре и веома радикалне идеје, у случају да овај план пропадне.

Допустите још, веома поштовани Председниче, да Вас замолимо да будемо у што чвршћем контакту, јер смо уверени да се српско питање не може посматрати одвојено од судбине Русије.

Молимо Вас, г. Председниче, примите изразе наше захвалности и искреног поштовања.

др Радован Караџић

PRESIDENT OF THE RUSSIAN FEDERATION Mr YELTSIN

15 July 1994

Dear Mr President Yeltsin,

It was with pleasure that we received your messages. Even greater pleasure for us was the opportunity to be in contact with your associates.

As far as the plan of the Contact Group is concerned, we do not want to reject it entirely, and we shall try to obtain in the parliament a resolution as flexible as possible. However, the disposition in our people and the parliament is completely negative since this plan does not guarantee the Serbian people a minimum for survival. It is more than obvious that western military experts took part in preparation of this plan, very precisely entering into the plan those elements required for gradual destruction of the Serbian people in the Republic of Srpska. The issue is not primarily in percentages, but in the quality of the territories offered to us. However, without bothering you we are taking the liberty to show your associates a potential map where even the proportion of 51:49 has been preserved which is disputable for Serbs, but it could be accepted by Serbs if the international community required so.

In case the plan is not changed, we would be compelled to resettle about 400,000 Serbs to other regions. In case they are accomplished, these two facts would cause chaos, and a total defeat of the Serbian side. Since constitutional solutions are not familiar yet, i.e. they actually do not precisely guarantee the Serbian people any right for self-determination, and the right to dispose of its own destiny within the union that is proposed to us, we shall be in great difficulties to win our MPs for any positive attitude about the offered plan.

Since the destiny of the entire Serb people is at issue, while it has not, unfortunately, been given the chance to have any influence upon the preparation of this plan, maybe it would be just and necessary to give the people chance to declare itself, through a generally accepted democratic formula, about its future destiny, and thus, about the destiny of the offered plan. We are taking the liberty to inform you, Mr President, that the US representative in the Contact Group consulted the other two sides daily, carefully entering their requests into the plan, while the members of the Contact group who were in this or that way bound to consult the Serbian side and respect at least a minimum of its interest, did not do it at all. Thus it happened that the plan included the presence of 50,000 soldiers of NATO in the former B & H which is something that cannot be, we at any rate believe so, either Serbian or Russian interest.

In our case, the international law has been violated several times. The latest example refers to the fact that the Serbian people in the former B & H had the access to the sea (in the region of the town of Neum), but the latest plan does not anticipate any exit to the sea for the Serbs. This question is very hard to solve without the Republic of Croatia, but we anyhow believe that it is not possible to solve the problems in the former Yugoslavia without a global solution of the Serbian-Croatian relations.

Having in mind all that we have said, and firmly believing in the good will of democratic Russia, we support your idea about convening a summit of eight superpowers, and highly appreciate your hitherto contribution to the search of a just and permanent peace. Unfortunately, the hitherto negotiation results are inflicting injustice to one side only – the Serbian side. It would be good, if a just solution could be found for all the three sides, to have an equally just solution. Allow me, in conclusion, to impart a private, but a very deep conviction. We actually believe that the Yugoslav problem will be finally solved when Russia and America reach an agreement about it. If you share a similar conviction, we are ready to support all your ideas in this direction. In this sense, we imparted very brave and radical ideas to your associates, in case this plan fails.

Allow me once again, very respected President, to ask you we should be in closer contact, because are convinced that the Serbian question cannot be observed as separated from the destiny of Russia.

Mr President, please accept expressions of our gratitude and sincere respect.

Dr Radovan Karadzic

22 July 1994 To: H.E. Jasushi Akashi, SRSG

Dear Excellency,

I have received your letter, concerning Mostar.

I have to inform you that we have never accepted the arrangement for Mostar, and we do not accept any implementation until the whole settlement is reached.

However, we will not violate the cease fire agreement as far as it is respected by the other sides.

Thank you for your letter concerning the vechicles painted in a white colour. We ask you to worn the other side from time to time not to disquise in a white, because it may result in a serious incident.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President of the Republic of Srpska 94-046-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

22. јули 1994.

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара

Поштована екселенцијо,

Примио сам Ваше писмо у вези Мостара.

Морам да Вас обавестим да никада нисмо прихватили споразум о Мостару и да не прихватамо никакву примену док се не постигне коначни споразум.

Међутим, нећемо кршити споразум о прекиду ватре све док га поштују друге стране.

Захваљујем на Вашем писму у вези возила која се боје у бело. Молимо Вас да повремено упозорите другу страну да не врше прерушавање у бело, јер може да дође до озбиљних инцидената.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска

To: Sergio de Mello, UNPROFOR Civil Affairs Viktor Andreev, Civil Affairs BH Command 26 July 1994

Excellencies,

I have to inform you that, sadly, we have had to cancel any further implementation of the agreement on the passage of traffic across Sarajevo airport in the directions of Ilidza-Lukavica and Butmir-Dobrinja. The reasons are as follows: the smuggling of arms and ammunition by the Muslims; continuous sniper activity by the Muslims, which has resulted in many losses among our soldiers and civilians; the Muslim refusal to implement the agreement on the exchange of prisoners; and, finally, the Muslims are not honouring the agreement on the cessation of hostilities and are in fact conducting large-scale offensives against us. As of tomorrow, 27 July, the traffic agreement across the airport will not be implemented until further notice. However, should the Muslims fulfill their obligations, the agreement can be renewed in the usual manner. Of course, humanitarian convoys are free to utilize the earlier routes across our territory.

Sincerely, Dr Radovan Karadzic 94-047-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Серђо де Мело, УНПРОФОР, Грађански послови Виктор Андрејев, Грађански послови, Команда БХ

26. јули 1994.

Екселенције,

Морам да Вас обавестим да смо, нажалост, морали да прекинемо сваку даљу примену споразума о проласку саобраћаја кроз сарајевски аеродром у правцу Илиџа-Лукавица и Бутмир-Добриња. Разлози су следећи: кријумчарење оружја и муниције од стране Муслимана; непрекидне снајперске активности Муслимана због чега има много губитака међу војницима и цивилима; одбијање Муслимана да примене споразум о размени заробљеника; и, коначно, Муслимани не поштују споразум о прекиду непријатељстава већ, у ствари, воде против нас офанзиву великих размера. Од сутра, 27. јула, споразум о саобраћају преко аеродрома неће се примењивати до даљега. Међутим, ако Муслимани испуне своје обавезе, споразум може да буде обновљен на уобичајен начин. Наравно, хуманитарни конвоји могу слободно да користе раније утврђене руте преко наше територије.

С поштовањем, др Радован Караџић

To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG 27 July 1994

Excellency,

You are surely aware of the incessant and savage Muslim-Croat attacks on our territory at Brcko and generally in the Posavina region. It is innocent civilians, rather than our soldiers, who have been at the receiving end of these unprovoked attacks. Only the day before yesterday two children in Brcko were the victims of Croat artillery firing from Orasje. We are talking here about cold-blooded murder.

As you know, UNPROFOR has military observers on the ground, so that you are no doubt well-informed about the situation. In the light of the unceasing Croat-Muslim attacks, we ask you to lodge a protest in the UN Security Council. We would expect the Security Council to issue a sharp warning to our enemies in order to put a stop to their activities. We have conducted ourselves with great restraint so far, but if innocent civilians continue to die we shall be forced to resort to measures of self-defence.

Sincerely, Dr Radovan Karadzic 94-048-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара

27. јули 1994.

Екселенцијо,

Сигурно знате за непрекидне и сурове муслиманско-хрватске нападе на нашу територију код Брчког и углавном у области Посавине. Жртве ових неиспровоцираних напада су више цивили него наши војници. Прекјуче су жртве била два детета у Брчком која су страдала од хрватске артиљеријске ватре из Орашја. Овде је реч о хладнокрвном убиству.

Као што знате, УНПРОФОР има војне посматраче на терену и они су несумљиво добро обавештени о ситуацији. У светлу непрестаних хрватско-муслиманских напада, тражимо од Вас да уложите протест у Савету безбедности УН. Очекујемо од Савета безбедности да упути оштро упозорење нашим непријатељима да прекину са својим активностима. До сада смо се јако уздржавали, али ако недужни цивили наставе да страдају бићемо приморани да прибегнемо мерама самоодбране.

С поштовањем, др Радован Караџић

To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG 1 August 1994

Excellency,

I must protest in the strongest terms against the dishonourable doings of the Turkish UNPROFOR contingent in Zenica. I wish to ask you at the same time to prevent the Turks from engaging again in such doings.

Namely, members of the Turkish UNPROFOR contingent brought to Zenica double the quantity of arms, supplies, ammunition, tanks and APCs than they actually require. They have donated the surplus to the Muslim army in Zenica. You may check this for yourself, for currently in the Zenica steel works the Muslims are painting with camouflage colours the white-painted tanks and APCs which they have received from the Turks. I urge you to take steps immediately in order to prevent further deliveries of tanks, APCs and other armaments by UNPROFOR to the Muslims.

This episode has confirmed our earlier anxieties that the Turkish UNPROFOR contingent would not be impartial and that it would openly side with the Muslims. We continue, however, to believe in your impartiality, and we trust that you will take appropriate measures to put a stop to the Turkish misbehaviour.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic

94-049-п

Његовој Ексцеленцији Јасушију Акашију Специјалном представнику Генералног секретара 1 Август 1994

Г. Акаши,

Најоштрије изражавамо наш протест против нечасних радњи турског контигента УНПРОФОР-а у Зеници, и молимо Вас да их спречите у њиховим нечасним радњама.

Наиме, припадници турског контигента УНПРОФОР-а су у Зеници довукли дупло већу количину наоружања, опреме, муниције, тенкова и транспортера него што им је потребно. Сада сав вишак борбених средстава поклањају муслиманској војсци у Зеници. Можете и лично извршити проверу, јер у кругу Жељезаре Зеница муслимани тренутно фарбају беле тенкове и транспортере које су добили од Турака у своју маскирну боју. Молим да хитно предузмете мере и спречите испоруку тенкова и транспортера и осталог оружја УНПРОФОРА-а муслиманима.

Овим се још једном потврђују наше стрепње да турски контигент УНПРОФОР-а неће бити непристрасан и да ће се отворено ставити на муслиманску страну. Види се да смо били у праву када смо тражили да се спречи долазак турског контигента УНПРОФОР-а.

Пошто верујемо у Вашу непристрасност и лично поштење, очекујемо да ћете предузети одговарајуће мере и онемогућити Турке у њиховим садашњим нечасним радњама и будућим нечасним намерама.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Републике Српске

[У односу на оргинално писмо на енглеском, текст на српском језику који је вероватно био нацрт има једну реченицу више. То је друга реченица од доле.]

To: The British Embassy, Belgrade 1 August 1994

Dear Sir,

Please find enclosed the text of our message to the Contact Group. I would be grateful if you could pass it on to your government's member of the Contact Group.

Yours, Dr Radovan Karadzic

The Republic of Srpska notes that the Geneva communique of the ministerial group leaves the door open for further attempts to be made in the search for peace. In the light of this, the Republic of Srpska wishes to conduct, immediately, negotiations with the Contact Group on some aspects of the proposed map in order for the territorial delimitation to become entirely acceptable to the Serb side. The Republic of Srpska considers that, if there is a genuine desire on the part of the international community to help bring about a just and lasting peace, it is never too late to make efforts in that direction.

After inevitable changes to the map, and agreement on exact constitutional arrangements which guarantee sovereignty to the Republic of Srpska, the Serbs will be to ready to accept to plan. 1 August 1994

[The same letter was sent to Russian and French embassies in Belgrade]
94-050-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Британска амбасада, Београд

1. август 1994.

Поштовани господине,

У прилогу ћете наћи текст наше поруке Контакт групи. Био бих Вам захвалан ако бисте га проследили члану ваше владе у Контакт групи.

С поштовањем, др Радован Караџић

Република Српска прима к знању да женевски коминике министарске групе оставља врата отворена за даље покушаје у трагању за миром. У светлу тога, Република Српска жели одмах да почне да преговара са Контакт групом о неким аспектима предложене мапе како би подела територија била потпуно прихватљива за српску страну. Република Српска сматра да, ако код међународне заједнице постоји стварна жеља да помогне успостављању праведног и трајног мира, никада није сувише касно да се уложе напори у том правцу.

Након неизбежних измена мапе, и договора о тачном уставном уређењу које гарантује суверенитет Републике Српске, Срби ће бити спремни да прихвате план.

[Исто писмо било је упућено и руској и француској амбасади у Београду]

94-051-0

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG 25 August 1994

Excellency,

Thank you for your letters dated 20, 23 and 25 August.

I am very grateful for the concern you express in your letter of 20 August. Indeed, as you note in that letter, my people are facing a crucial choice at this time. But what does this choice amount to? The international community, in the shape of the Contact Group, has forced us into a position between the devil and the deep blue sea. If we accepted the proposed map, we would face the certain prospect of slow death. And if we refuse it, we are going to get the wrath of the whole world. But let me dwell a little on the former option. First, up to 400,000 Serbs on the wrong side of the frontiers drawn by the Contact Group would wish to move out. They would come to a territory that is cut at three points, that can hardly boast any industrial and communications infrastructure, a territory, in short, that is not viable. Any economy that would be left in what remains of what they call the "Serb entity", could not support the existing population, let alone hundreds of thousands of incoming refugees. Very soon, depopulation of ancient Serb ethnic space would take place.

Sadly, the Contact Group plan does not provide any guarantees whatsoever that the "Serb entity" would become an independent state with internationally guaranteed frontiers. We are told that, if only we accepted the map, we could subsequently negotiate its revision and secure constitutional arrangements acceptable to us. The truth is, however, that no one, but absolutely no one, is prepared to offer any guarantees to that effect. If these things are attainable, why not negotiate them now rather than later? We cannot say to our people: "Please trust the word of the international community" - because our people have every reason to distrust the international community given the history of the break up of Yugoslavia.

The point you make about political leadership having to rise at certain times above mass sentiment is an important one. But I assure you that it is not mass sentiment or transitory passions that account for our profound misgivings about the Contact Group map. As things stand now, the choice you refer to is between ignominious suicide and death in battle. If forced to make the choice, we prefer the latter. Of course, we do not see it quite that way. There is still time for the diplomatic process to resume and achieve a breakthrough. In the meantime, moreover, we are working hard on the ground with UNPROFOR to pacify as much as possible of the territory of the former Bosnia-Herzegovina. We have recently had the anti-sniping agreement in Sarajevo, and today's meeting in Pale between General Milovanovic and General Van Baal has been by all accounts a most successful one, raising the prospect of other local agreements being concluded shortly and generally putting our cooperation with UNPROFOR on a very high level. These may be relatively small steps in themselves, but taken together they can greatly help bring about a political atmosphere conducive to the establishment of a just and durable peace. We thank you again for your personal efforts in that direction, and let me stress that my colleagues and I have a deep appreciation of all the work and patience you have invested in trying to restore peace to this unhappy land. Whatever may lie ahead, I am sure that your place in the history of this conflict will be seen as honourable. We could ask for no more and we are indebted to you for that.

As regards your letter of 23 August and the proposed papal visit to Sarajevo, I am afraid that I have to restate my anxiety about the security aspects of the visit. We are simply not in a

position to guarantee the safety of the Pope and, moreover, we have indications that the Muslims are preparing, in their time-honoured fashion, a suitable "incident". Please try to understand us in this matter: who would be willing to assume such an awful burden of responsibility?

Finally, your letter of 25 August exculpates the Turkish UNPROFOR contingent from any misbehaviour. There is, for the time being, no point in pursuing this matter further. We have to agree to disagree.

Once again, Excellency, I thank you for your benevolent and sincere involvement in the affairs of this land.

Please accept assurances of my highest consideration,

Dr Radovan Karadzic

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара

25. август 1994.

Екселенцијо,

Захваљујем на писмима од 20, 23. и 25. августа.

Захваљујем на бризи коју сте показали у писму од 20. августа. Заиста, као што наводите у писму, мој народ се овог пута налази пред пресудним избором. Али колико вреди тај избор? Међународна заједница, у облику Контакт групе, довела нас је у положај да бирамо између ђавола и дубоког плавог мора. Ако прихватимо предложену мапу, суочићемо се са полаганим умирањем. А ако је одбијемо, гнев целог света окренућемо против себе. Дозволите ми да се мало задржим на првој опцији. Прво, до 400.000 Срба са погрешне стране граница које је нацртала Контакт група желело би да се исели. Дошли би на територију која је пресечене у три тачке, која тешко да може да се похвали било каквом индустријском или саобраћајном инфраструктуром, на територију која, кратко речено, није способна да одржи живот. Привреда која би остала у ономе што остаје од онога што називају "српским ентитетом" не би могла да издржава ни постојеће становништво, а да не говоримо о стотинама хиљада избеглица које би дошле. Врло брзо би дошло до расељавања са старог српског етничког простора.

Тужно је да план Контакт групе не даје никакве гаранције да би "српски ентитет" могао да постане независна држава са међународно гарантованим границама. Речено нам је да бисмо, само ако прихватимо мапу, одмах могли да преговарамо о њеној ревизији и да обезбедимо уставно уређење прихватљиво за нас. Истина је, међутим, да нико, апсолутно нико, није спреман да понуди било какве гаранције у вези са тим. Ако се те ствари могу постићи, зашто онда о њима не преговарати сада него касније? Не можемо да кажемо нашем народу: "Молимо вас верујте на реч међународној заједници" - јер наш народ има све разлоге да не верује међународној заједници имајући у виду историјат разбијања Југославије.

То што кажете да руководство треба у одређеном тренутку да се уздигне изнад масовних осећања јесте важно. Али, уверавам Вас да ни масовна осећања ни пролазне страсти нису објашњење за наше дубоке стрепње због мапе Контакт групе. Како сада ствари стоје, избор који спомињете је бирање између срамног самоубиства и смрти у борби. Ако морамо да направимо избор, ово друго нам више одговара. Наравно, не видимо то баш на тај начин. Још увек има времена да се вратимо на дипломатски пут и учинимо значајан напредак. У међувремену, пред свега, озбиљно радимо на терену са УНПРОФОР-ом на успостављању мира на што већој територији бивше Босне и Херцеговине. Недавно смо имали споразум о некоришћењу снајпера у Сарајеву, а данашњи састанак на Палама између генерала Миловановића и генерала Бала био је несумљиво веома успешан, и отвара могућности за друге локалне споразуме које убрзо треба закључити чиме се показује да је наша сарадња са УНПРОФОР-ом на веома високом нивоу. Ово су можда релативно мали кораци, али посматрани заједно они могу

много да помогну да се створи политичка атмосфера погодна за успостављање праведног и трајног мира. Захваљујемо Вам на личним залагањима у том правцу, и дозволите да нагласим да моје колеге и ја дубоко ценимо рад и стрпљење које сте уложили покушавајући да вратите мир у ову несрећну земљу. Шта год да се даље догоди, сигуран сам да ће Ваше место у историји овог сукоба бити забележено као часно. Не бисмо могли да тражимо више од тога и због тога смо Ваши дужници.

Што се тиче Вашег писма од 23. августа и предложене папске посете Сарајеву, жао ми је што морам да поновим своју бојазан са безбедносног аспекта ове посете. Ми једноставно не можемо да гарантујемо безбедност Папи, чак шта више, има индикација да Муслимани припремају на свој стари начин, одговарајући "инцидент". Молим Вас да нас разумете у овом случају: ко би желео да преузме такав ужасан терет одговорности?

И на крају, Ваше писмо од 25. августа оправдава турски УНПРОФОР-ов контингент за лоше понашања. За сада нема сврхе даље потезати то питање. Морамо се сложити да се не слажемо.

Још једном, екселенцијо, захваљујем вам на добронамерном и искреном ангажовању на проблемима ове земље.

Примите молим Вас изразе мог најдубљег поштовања.

др Радован Караџић

94-052-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG 5 September 1994

Excellency,

Thank you for your letter of 3 September.

Extracts from my speech, to which you refer, have been reported out of context. We do not, at present, intend to impose any sanctions against the Muslims. A decision to introduce such sanctions, moreover, would not affect normal humanitarian aid provided that the Federal Republic of Yugoslavia is not blocking humanitarian aid destined for the Republic of Srpska. Since Yugoslavia is imposing economic sanctions against us, we feel entitled to continue commercial sanctions against the Muslims. As you know, however, this policy does not cover gas, water and electricity supplies to the Muslims. You are of course aware that the Muslim leadership in Sarajevo is openly delighted at the recent turn of events in the relations between Yugoslavia and the Republic of Srpska. This being the case, they should not complain if, given the genocidal sanctions against us, we impose some limited sanctions on them. I am sure, Excellency, that you can see our point of view.

Sincerely, Dr Radovan Karadzic 94-052-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара

5. септембар 1994.

Екселенцијо,

Захваљујем на писму од 3. септембра.

Изводи из мога говора, на који се позивате, извучени су из контекста. Ми тренутно не намеравамо да наметнемо никакве санкције Муслиманима. Штавише, одлука да се уведу санкције не би утицала на нормално достављање хуманитарне помоћи ако Савезна Република Југославија не блокира хуманитарну помоћ упућену Републици Српској. Пошто нам је Југославија наметнула економске санкције, сматрамо да имамо право да наставимо са трговинским санкцијама према Муслиманима. Међутим, као што знате, ово не важи за снабдевање Муслимана гасом, водом и струјом. Свакако знате да је муслиманско руководство изразило отворено одушевљење због недавних догађаја и промене у односима између Југославије и Републике Српске. Имајући то у виду они не би требало да се противе ако ми, након наметнутих геноцидних санкција, њима наметнемо ограничене санкције. Сигуран сам, екселенцијо, да разумете наше гледиште.

С поштовањем, др Радован Караџић 94-053-о

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Сарајево-Пале, 18. септембар 1994. године

ГОСПОДИН БОРИС Н. ЈЕЉЦИН ПРЕДСЕДНИК РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ МОСКВА

Веома поштовани господине Председниче,

Од мога последњег писма десили су се неки нови моменти на које желим да скренем Вашу пажњу. Изгледа ми да је то утолико потребније што предстоји Ваш скори сусрет са председником Клинтоном. Молим Вас, цењени Председниче да узмете у обзир следеће моменте:

1. Међународна заједница, у лику Контакт групе, није ни на који начин размотрила наше аргументе и сугестије, о којима сам Вас обавестио у моме последњем писму. Исто вреди и за руску званичну дипломатију: уместо да контактирају са нама господа Козирјев и Чуркин воде преговоре са Београдом.

2. Југославија је пре месец и по дана ставила Републику Српску практично у карантин. Не само да су прекинуте економске и политичке везе, него је редуцирана могућност дотура хуманитарне помоћи преко Југославије, прекинут је телефонски саобраћај, а руководству Републике Српске је забрањен улазак у Југославију. То истовремено значи да смо апсолутно изоловани од света. Немамо речи објашњења за ове неразумне мере Југославије и поново Вас молим, господине, Председниче да у Београду ургирате како би се укинула барем економска и информативна блокада Републике Српске од стране Југославије.

3. Муслиманско-хрватска федерација у бившој Босни и Херцеговини формалноправно је независна држава и стварно то постаје сваким даном све више. Ова држава је ступила у конфедерацију са Хрватском и већ је, поред осталог, у току израда споразума о војном савезу. И по Божјем и по законима међународног јавног права исто право мора бити признато и Републици Српској, иначе се продужава дискриминација Срба због које је и дошло до овога рата.

4. Што се тиче територијалне поделе, од почетка смо тражили да се узме у обзир и територијални распоред богатстава. Пошто се дипломатско-политички процес око бивше Босне и Херцеговине развија у правцу стварања две независне државе, то би уважавање власничког и критерија и распореда богатстава олакшало дефинитивно територијално разграничење. Предлажем, дакле да се ови критерији узму у обзир.

5. Председник Француске господин Митеран, председник француске Владе господин Баладир и министар иностраних послова господин Жипе у својим последњим изјавама, поводом српског питања, потврдили су право нашег народа на самоопредељење, право да сам собом влада, критиковали су праксу Европске уније што је, под притиском Немачке, унутрашње административне границе у бившој Југославији прогласила не само државним границама, него и светињом у коју се не сме дирати. Такође су потврдили право Републике Српске на повезивање са СР Југославијом. Уверен сам да су ово рационалне премисе које би међународна заједница најзад морала да усвоји. Мислим да је то добра залога да се у мировном процесу крене са мртве тачке.

6. Претње скидањем ембарга са увоза оружја муслиманима у бившој Босни и Херцеговини ускоро би могле постати реалност. Нема сумње да би ово укидање довело до новог рата који би могао запалити цели Балкан.

7. Пошто су представници Републике Српске физички онемогућени да на било ком нивоу учествују у мировном процесу, а Југославија прекинула са нама све политичке везе, молим Вас цењени Председниче, да нам омогућите на наши представници преко Руске Федерације убудуће узимају учешћа у свим форумима у којима се о Републици Српској буде одлучивало.

Молим Вас, поштовани председниче Јељцин, да примите изразе мога најдубљег уважавања и оданости.

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ

др Радован Караџић

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

Sarajevo-Pale, 18 September 1994

H. E. Mr BORIS YELTSIN PRESIDENT OF THE RUSSIAN FEDERATION MOSCOW

Dear Mr President Yeltsin,

Since the time I sent you my last letter some new events took place to which I would like to draw your attention. This seems even more necessary taking into account your proximate meeting with President Clinton. Please, dear Mr President, to take into account the following points:

1. The international community in the form of the Contact Group has not in any way considered our arguments and suggestions about which I informed you in my last letter. The same is true for the Russian official diplomacy: instead of contacting you, Messrs. Kozirjev and Churkin negotiate with Belgrade.

2. A month and a half ago, Yugoslavia practically placed the Republic of Srpska into a quarantine. Not only the economic and political relations have been cut off, but also the possibility of supply of humanitarian aid via Yugoslavia has been reduced, the telephone communication has been cut off, while the leaders of the Republic of Srpska are forbidden to enter Yugoslavia. This at the same time means we are absolutely isolated from the world. We have no words of explanation for such irrational measures of Yugoslavia, and I ask you again, Mr President, to intercede in Belgrade so as to make them cancel the Yugoslav economic and information blockade of the Republic of Srpska.

3. The Moslem-Croatian federation in the former Bosnia and Herzegovina is formally and legally independent state, and it is becoming one more and more every day. This state entered the confederacy with Croatia, and the preparation of a military alliance has already been in progress. Both by God's laws and by international public laws, the same right should be granted to the Republic of Srpska as well, or else the discrimination of Serbs is continued which was, at any rate, the cause of this war.

4. As to the territorial division, we have been, since the very beginning, asking the territorial distribution of wealth to be taken into account. Since the diplomatic and political process concerning the former Bosnia and Herzegovina is advancing in the direction of creation of two independent states, an appreciation of property criterion and distribution of wealth would facilitate the ultimate territorial demarcation. Therefore, I suggest these criteria to be taken into account.

5. In their latest statements concerning the Serbian question, President of France, Mr Mitterrand, French Prime Minister, Mr Baladir, and Minister of Foreign Affairs, Mr Jupet, confirmed the right of our people to self-determination, the right to govern itself, criticized the practice of the European Union that, under the pressure of Germany, pronounced the internal administrative borders in former Yugoslavia, to be not only state borders, but also a sacred thing that must not be touched. They also confirmed the right of the Republic of Srpska to association with FR Yugoslavia. I am convinced that these are rational premises that the international community has to adopt at last. I think that this is a good pledge for the peace making process to set off from the impasse.

6. The threats of raising the embargo on import of weapons to Moslems in the former Bosnia and Herzegovina could soon come true. There is no doubt that such cancelling of embargo could bring about a new war that could set the entire Balkans on fire.

7. Since the representatives of the Republic of Srpska are physically prevented to take part in any manner in the peacemaking process, and Yugoslavia has suspended all the political connections with us, I ask you dear President to make it possible for our representatives take part through the Russian Federation in all the forums in which decisions are to be made about the Republic of Srpska.

Dear Mr President, please accept expressions of my deepest respect and loyalty.

Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC 94-054-0

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO September 20, 1994 HIS EXCELLENCY, BOUTROS BOUTROS GHALI THE UNITED NATIONS

Your Excellency,

The latest events confirm that the international community, including the United Nations, are not treating the Serbs of the Republic of Srpska as an equal party in this conflict, but as beasts in need of constant punishment.

The United Nations supports Yugoslavia in its imposition of economic sanctions against the Serbs of the Republic of Srpska. We would understand the imposition of political and military sanctions, but the imposition of economic sanctions is a crime against humanity.

The Security Council is also prepared to adopt a resolution against the Bosnian Serbs, even though we are prepared for peace now, while the Muslims side has publicly and unambiguously opted for war.

If the United Nations Security Council adopts a resolution against us, this would mean that the United Nations is abandoning its unbiased position and joining the camp of our enemies. This, I believe, would preclude our further cooperation with United Nations agencies, including UNPROFOR.

Inasmuch as sanctions are imposed against us, we shall be forced to impose all manners of sanctions against Muslim-held Bosnia.

Your Excellency, we implore you to influence Yugoslavia so that it may be satisfied with political and military sanctions and allow economic cooperation between the citizens of our two states. We further implore you to intercede on our behalf with the Security Council so that it does not count itself among our enemies and so that it may subject us to the treatment enjoyed by the other two sides in this conflict. Any other approach would be shameful and would merely serve to further distance us from peace. The further steps being presently considered can not lead us to peace but, simply, to a further escalation of fighting in the region.

As a guarantee that the Serbs of the Republic of Srpska are ready for peace, we propose that a comprehensive agreement on the cessation of hostilities be concluded immediately, with UN forces interposed between the parties to the conflict. We guarantee not to allow this agreement to prejudice the outcome of a final territorial partition.

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic President of the Republic of Srpska 94-054-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

20. септембар 1994. године ЗА: ЊЕГОВУ ЕКСЕЛЕНЦИЈУ БУТРОСА БУТРОСА ГАЛИЈА

Екселенцијо,

Најновији развој догађаја потврђује да међународна заједница, укључујући пре свега Уједињене нације, не третира босанске Србе као равноправну страну у сукобу, већ као звери које треба стално кажњавати.

Уједињене нације дају подршку Југославији за увођење економских санкција против босанских Срба. Ми бисмо разумели завођење политичких и војних санкција, али завођење економских санкција је злочин против човечности.

Чак се и Савет безбедности спрема да усвоји резолуцију против босанских Срба, иако су они спремни за мир одмах, док се муслиманска страна јавно и недвосмислено изјаснила за рат.

Уколико Савет безбедности Уједињених нација изгласа резолуцију против нас, то ће значити да Уједињене нације напуштају непристрасну позицију и сврставају се у ред наших непријатеља. Мислим да након тога наша сарадња са органима Уједињених нација, укључујући и УНПРОФОР, више неће бити могућа.

Такође, уколико се против нас уведу санкције ми ћемо уз жаљење морати увести све врсте санкција против муслиманске Босне.

Молимо Вас, Екселенцијо, да утичете на Југославију да се задовољи политичким и војним санкцијама, а да омогући економску сарадњу наших субјеката са субјектима у Југославији. Такође Вас молимо да утичете на Савет безбедности да се не сврстава међу наше непријатеље и да нас третира подједнако као друге две стране у сукобу. Другачији приступ био би срамотан и удаљио би нас од мира. Акције које се планирају не могу нас довести до мира, већ, уз жаљење, до још оштријих борби у региону.

Као гаранцију да су Срби у Босни спремни за мир, ми предлажемо да се одмах закључи споразум о свеобухватном прекиду непријатељстава, уз интерпозицију снага Уједињених нација између страна у сукобу. Ми се обавезујемо да овај споразум неће прејудицирати коначно територијално решење.

др Радован Караџић

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

From: Dr Radovan Karadzic, President of the Republic of Srpska, Pale

For: Jacques Chirac, Paris

Date: 20 September 1994

Dear Mr Chirac,

With this letter, which is not to be publicized, I would like to inform you of our wish and intention to interest you personally in the events in former Bosnia-Herzegovina.

We are certain that in France there is no true information on the position of the Serbs. Similarly, no one in the international community treats the Bosnian Serbs on an equal footing with their enemies and thus it is not possible to reach a peaceful solution. We are certain that your personal engagement may contribute to a better understanding of the Serb position. We are ready to accept a more active participation of French factors in the resolving of the crisis, which would imply that Serbs should be treated as a side on an equal footing in the conflict.

We would like to receive a permanent mission of yours, consisting of a diplomat, a military officer and a journalist, who would be sending true information to the French government, the President and the public. If, for the time being, you are not in a position to persuade the Government into sending a permanent mission, we shall be glad to receive an emissary of yours, in order that we should be able to regularly inform you of all the developments.

We are sending you our deepest regards and wish you best in your work for the welfare of France.

Yours sincerely, PRESIDENT OF THE REPUBLIC Dr Radovan Karadzic 94-055-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Од: др Радован Караџић, Председник Републике Српске, Пале

За: Жака Ширака Париз

Датум: 20. септембар1994. године

Драги господине Ширак,

Желим да Вас овим писмом које неће имати публицитет, обавестим о нашој жељи и интересу да Вас лично заинтересујемо за збивања у бившој Босни и Херцеговини.

Уверени смо да у Француској нема довољно истинитих информација о српским позицијама. Такође, нико у међународној заједници не третира босанске Србе равноправно са њиховим непријатељима, па тако није могуће постићи мирно решење. Уверени смо да Ваш ангажман може допринети бољем разумевању српске позиције. Ми смо спремни да прихватимо активније учешће француских фактора у решавању кризе, подразумевајући да Срби буду третирани као равноправна страна у сукобу.

Радо бисмо примили Вашу сталну мисију, састављену од једног дипломате, једног војног официра и једног новинара, који би француску Владу, Председника и јавност информисали на истинит начин. Ако за сада не можете да утичете на Владу да пошаље сталну мисију, радо бисмо прихватили Вашег емисара, како бисмо могли да Вас редовно информишемо о свему.

Срдачно Вас поздрављамо и желимо све најбоље у Вашем раду за добро Француске,

искрено Ваш,

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ др Радован Караџић 94-056-0

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

ПРЕДСЕДНИКУ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ ГОСПОДИНУ БОРИСУ ЈЕЉЦИНУ

Сарајево, 22. септембар 1994. године

Драги председниче Јељцин,

Поново Вам пишем, у нади да ћу Вам помоћи пред Ваше сусрете у Њујорку.

Желим да знате, а то можете саопштити и својим саговорницима, да су Срби у Републици Српској спремни да одмах потпишу споразум о прекиду непријатељстава, уз раздвајање снага у сукобу и интерпозицију снага УН између Срба и муслимана.

Тако би се одмах прекинуо рат, а затим у миру тражило праведно разграничење. Прекид рата не би прејудицирао територијално решење, јер бисмо се ми обавезали да ћемо вратити значајан део територија.

Што се тиче општег решења, мислимо да би требало створити српску федерацију, по угледу на Русију, састављену од српских република. На такву српску федерацију, састављену од Југославије, Републике Српске и Републике Српске Крајине, могле би се конфедерално везати суверене републике Македонија и муслиманска Босна, а можда и Хрвати, ако желе.

Тако би се уз размену територија, могло решити цело југословенско питање.

Чак би се могла одмах прогласити ова српска федерација и јужнословенска конфедерација, а да се касније изврши дефинитивно разграничење.

Драги председниче Јељцин, молимо Вас да разумете зашто тражимо измену мапа. Измене, о којима зна Ваш МИД, и нису претерано велике да се не би могле обавити.

Молимо Вас да на Пале упутите своју сталну мисију састављену од људи којима Ви верујете. Тако ћете увек бити добро информисани.

Верујемо да ће стварање српске федерације, а потом стварање јужнословенске конфедерације бити добро за Русију, а неће донети штету ни Европи ни Америци, јер ће се Балкан стабилизовати.

Уверавамо Вас да Срби у Републици Српској полажу велике наде у Вас и у Русију. Изолација и пораз Републике Српске били би катастрофални за регион. Зато се надамо да ће Русија помоћи Републици Српској да опстане и добије сувереност.

Примите изразе љубави и поштовања од Срба из Републике Српске.

Ваш,

др Радован Караџић ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ 94-056-р

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

H. E. Mr BORIS YELTSIN PRESIDENT OF THE RUSSIAN FEDERATION

Sarajevo-Pale, 22 September 1994

Dear Mr President Yeltsin,

I am again writing to you, hoping that I will help you prior to your meetings in New York.

I would like you to know – and this is something you can impart to your collocutors – that the Serbs in the Republic of Srpska are ready to immediately sign the agreement on the suspension of hostilities, after the separation of conflicting forces, and interposition of the UN forces between the Serbs and the Moslems.

The war would be thus ended immediately, and a just demarcation would be sought in peace. The cease of war would not prejudge the territorial settlement since we would undertake the obligation to return a considerable part of territories.

As for the general solution, we think that a Serbian federation should be immediately formed, according to the Russian model, consisting of Serbian republics. Such a federation consisting of Yugoslavia, the Republic of Srpska, and the Republic of Srpska Krajina, could be associated in a confederacy with the sovereign republics of Macedonia, and Moslem Bosnia, and possibly the Croats if they want to.

The Yugoslav question could be thus solved by an exchange of territories.

This Serbian federation could even be proclaimed immediately, while the final demarcation would be completed subsequently.

Dear Mr President, we ask you to understand why we call for the change of maps. The changes, that your MID is familiar with, are not too large so as not to be possible.

We ask you to send to Pale your permanent mission composed of the men you trust. Thus you will always be well informed.

We believe that creation of the Serbian federation, and subsequent creation of southern Slavic confederacy would be good for Russia, also not inflicting any damage to Europe and America, since the Balkans will be stabilised.

We assure you that the Serbs in the Republic of Srpska set great hopes on you and Russia. The isolation and defeat of the Republic of Srpska would be disastrous for the region. Therefore we hope Russia will help the Republic of Srpska to survive and acquire sovereignty.

Receive expressions of love and respect from the Serbs from the Republic of Srpska.

Sincerely yours Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

H.E. Silvio Berlusconi 24 September 1994

Dear Prime Minister,

You have no doubt for many months watched with consternation the course of the bloody conflict in the former Bosnia-Herzegovina. As you know, the proposals by the Contact Group have proved unacceptable to us because the map on offer practically obliterates the Republic of Srpska: it makes it economically unviable and militarily defenceless. Incidentally, we consider it a shame that Italy was not made a member of the Contact Group, since Italy is infinitely better qualified to play a role in such a grouping of states than some of the actual members. However, this unfortunate state of affairs may still be put right if you decide to pay a visit to my country. We consider you to be a statesman of the first rank, someone who may well be able to facilitate the road to peace. I hope that you will give careful consideration to this invitation.

I look forward to hearing from you.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-057-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Силвио Берлускони

24. септембар 1994.

Поштовани председниче владе,

Несумљиво сте већ више месеци са ужасавањем посматрали ток крвавог сукоба у бившој Босни и Херцеговини. Као што знате предлози Контакт групе су за нас неприхватљиви јер понуђена мапа практично брише Републику Српску: чини је економски неспособном и без могућности војне одбране. Узгред речено, сматрамо да је срамота што Италија није члан Контакт групе, јер је Италија неупоредиво боље квалификована за улогу у таквој једној групацији држава од неких њених чланова. Међутим, ова несрећна ситуација могла би још увек да се поправи ако одлучите да посетите моју земљу. Сматрамо да сте државник првог реда, неко ко можда може да олакша пут ка миру. Надам се да ћете пажљиво размислити о овом позиву.

Очекујем Ваш одговор.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: Hon. Jimmy Carter 24 September 1994

Dear Mr Carter,

You are no doubt well acquainted with many of the aspects of the terrible civil war that has raged in the former Bosnia-Herzegovina since April 1992. Despite the active involvement of many international organizations in this conflict we are, it seems, still very far from a peaceful resolution. In this situation, men of good will and men of experience can perhaps help in finding ways towards peace. We greatly appreciate your statesmanship and consider you to have been an outstanding President of your country. We are of course also familiar with your recent efforts as an elder statesman in various trouble spots around the globe. You may therefore wish to consider a visit to the Republic of Srpska. We think that you may well be able to ease the path towards a just and lasting settlement in this unhappy land.

I look forward to hearing from you.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Поштовани Џими Картер

24. септембар 1994.

Поштовани господине Картер,

Несумњиво сте добро упознати са многим аспектима ужасног грађанског рата који бесни у бившој Босни и Херцеговини од априла 1992. године. Упркос активном укључењу многих међународних организација у овај конфликт, ми смо, изгледа, веома далеко од мирног решења. У овој ситуацији људи добре воље и људи од искуства можда могу да помогну у проналажењу пута ка миру. Ми високо ценимо Ваше државништво и сматрамо да сте били истакнути Председник ваше земље. Упознати смо и са Вашим недавним ангажовањем у својству старијег државника на разним ратним жариштима широм света. Можда бисте размислили и о посети Републици Српској. Мислимо да бисте можда могли да олакшате пут ка праведном и трајном миру у овој несрећној земљи.

Очекујем Ваш одговор.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска 94-059-0

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

8 October 1994 This is to certify that

Mr ERNEST HAENDLER, Pass.- Bundesrepublik Deutschland Nr. 4082039501. Max Planck – str. 8 D – 64546 Morgenfelden – Walldorf,

is authorized to pass the letter of the President of the Republic of Srpska to the President of The USA.

Radovan Karadzic

President of the Republic of Srpska

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

8. октобар 1994.

Овим се потврђује да је

Господин ЕРНЕСТ ХЕНДЛЕР, Пасош: Bundesrepublik Deutschland Br. 4082039501. Max Planck – str. 8 D – 64546 Morgenfelden – Walldorf,

овлашћен да преда председнику САД писмо председника Републике Српске.

др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

Mr William Clinton President of the USA White House, Washington DC Date 8 October 1994

Your Excellency,

With a deep respect for your outstanding role in the modern world, and your personally exceptional concern for the peace, I would like to inform you about our deepest commitment to establish the immediate and lasting peace in the region of the former Bosnia and Herzegovina.

Inspite of the fact that our people could not accept the contact-group map on its legitimate referendum, we feel that it is our sacred duty to end the war in the region.

Bearing that purpose in mind, we confirm, responsibly and decisevely:

- The Republic of Srpska is ready for the peace-agreement about the total cessation of hostilities with the Moslem-Croat Federation which could be made as soon as possible and would not have any time limits;

- The agreement about the cessation of hostilities - which was offered in Geneva, on June 6 by Mr Akashi and general Rose and accepted by the Serbian side - can serve as a basis for the new peace – settlement.

- As the final political solution is unthinkable without the previously established solid cease-fire, including the UN monitoring and interposition, we ask you, Mr President, to support this peace project, which we consider the most realistic and feasible on the ground.

All these measures - according to our previous experiences - should be made step by step.

We confirm our readiness to open the direct talks with the other side about the lasting and final solution of the conflict. We assure you that we will do everything to make this solution just and viable for all three sides. We are ready to do this with the highest seriousness about our responsibility for creating good neighbourhood relations in this region, following the current positive trend towards Europe, without borders and partnership between the nations in their attempt to create the global peace. It goes without saying that we would respect the highest standards for human rights and the rights of the minorities.

After the period of 12 monts of the solid cease-fire and final cessation of hostilities, we would enable our people to express their free will - to decide whether they want to live in the Bosnian Union or independent Republic of Srpska. In that case we would, of course, allow the presence of the international monitors.

We are convinced that we could find a solution for an implementation of a plan, without sending American or other soldiers. Namely, since the Moslem-Croat federation is going to be in a confederal relation with Croatia, and since the Republic of Srpska intend to confederate with Yugoslavia, then the international community should make the neighbouring states (Yugoslavia and Croatia) responsible for a stability of the borders in former Bosnia and Herzegovina. So, Croatia would, under a threat of sanctions, guarantee that the Moslem-Croat federation will not violate the borders, and Yugoslavia would under the same threat of sanctions, guaranty that the Republic of Srpska will not violate the borders.

In that case there would be no foreign troops but a few thousand of military observers.

The crisis in Bosnia would be ended within few months, and it should end by an international treaty, which would be guaranteed by USA and Russia.

Dear and highly respected President Clinton,

The time for peace has come. We are full of hope that the authority of your reputation and the importance of your role in the world affairs, as well as the reputation of your nation, traditionally committed to democracy and personal freedom, will eusure that the peace can be achieved even during this month. For that purpose we are ready to consider this project with your representative.

We remain, Sir, with all due respect and appreciation,

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic President of the Republic of Srpska 94-060-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Господин Вилијам Клинтон Председник САД Бела кућа, Вашингтон

8. октобар 1994.

Ваша Екселенцијо,

Уз дубоко поштовање Ваше истакнуте улоге у савременом свету, и Вашег лично изузетног залагања за мир, желео бих да Вас обавестим о нашем најискренијем опредељењу да одмах успоставимо трајни мир на просторима бивше Босне и Херцеговине.

Без обзира на чињеницу да наш народ не би могао да прихвати мапу Контакт групе на легитимном референдуму, осећамо да нам је света дужност да окончамо рат у региону.

Имајући то на уму, потврђујемо одговорно и одлучно:

- Република Српска је спремна да закључи мировни споразум о потпуном прекиду непријатељстава са Муслиманско-хрватском Федерацијом чим то буде могуће и без временског ограничења;

- Споразум о прекиду непријатељстава - који су 6. јуна у Женеви понудили господин Акаши и генерал Роуз, а који је српска страна прихватила - може да послужи као основа за нови мировни споразум;

- Како се коначно политичко решење не може замислити без претходно успостављеног постојаног прекида ватре, укључујући посматраче и посреднике УН, молимо Вас, господине Председниче, да подржите овај мировни пројекат, за који сматрамо да је најреалистичнији и најизводљивији.

Све ове мере - на основу нашег ранијег искуства - треба применити корак по корак.

Потврђујемо своју спремност да започнемо директне разговоре са другом страном о трајном и коначном решењу сукоба. Уверавамо Вас да ћемо учинити све да ово решење буде правично и одрживо за све три стране. Спремни смо да то извршимо са највећом озбиљношћу и да прихватимо одговорност за стварање добросуседских односа у овом региону, следећи тренутне позитивне трендове ка Европи без граница и с партнерством међу народима у њиховој тежњи да створе глобални мир. Подразумева се да бисмо поштовали највише стандарде људских права и права мањина.

Након периода од 12 месеци постојаног прекида ватре и коначног прекида непријатељстава, омогућили бисмо нашим људима да изразе своју слободну вољу - и одлуче да ли желе да живе у Босанској Унији или независној Републици Српској. У том случају бисмо, наравно, дозволили присуство међународних посматрача.

Уверени смо да можемо да нађемо решење за примену плана, без слања америчких или неких других војника. Наиме, пошто Муслиманско-хрватска Федерација намерава да буде у конфедералном односу са Хрватском, а пошто Република Српска намерава да буде у конфедерацији са Југославијом, међународна заједница може да учини суседне државе (Југославију и Хрватску) одговорним за стабилност граница у бившој Босни и Херцеговини. Тако би Хрватска, под претњом санкција, гарантовала да Муслиманскохрватска Федерација неће повређивати границе, а Југославија би, под истом претњом санкција, гарантовала да Република Српска неће повређивати границе.

У том случају не би било страних трупа већ неколико хиљада војних посматрача.

Криза у Босни би се окончала у року од неколико месеци, а могла би да се заврши међународним споразумом, чији би гаранти били САД и Русија.

Драги и високо поштовани Председниче Клинтоне,

Дошло је време за мир. Пуни смо наде да ће Ваш ауторитет и репутација и значај Ваше улоге у светским збивањима, као и репутација Ваше државе, традиционално окренуте демократији и личној слободи, омогућити да се мир постигне већ у току овог месеца. У том циљу спремни смо да размотримо овај пројекат са вашим представником. Примите, господине, изразе нашег дужног уважавања и поштовања.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска 94-061-0

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

H. E. Andreas Papandreu

26 October 1994

Dear Prime Minister,

With much sadness we received the news about the recent disaster in Greece and the great damage it has caused. We watched with horror and disbelief on our TV screens the pictures of the catastrophy. Needless to say, the Serb people feel very affected by this tragedy despite the war that is raging on around them. Deeply grateful to the Greek people for the support and help it extends to us, we offer it substantial quantities of wood construction material that will be necessary for repairing the damage. Should you wish to take up this offer please do not hesitate to get in touch with us.

Please accept expressions of our grantitude, friendship and support, and convey these to the brotherly Greek people.

Yours sincerely,

dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-061-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Њ.Е. Андреас Папандреу

26. октобар 1994.

Поштовани председниче владе,

Са великом жалошћу смо примили вест о недавној несрећи која је задесила Грчку и великим штетама које је изазвала. Са ужасом и неверицом смо гледали на нашим ТВ екранима слике катастрофе. Није потребно наглашавати да је српски народ веома потресла ова трагедија упркос рату који бесни у његовом окружењу. Дубоко захвални грчком народу на подршци и помоћи коју нам је пружио, нудимо му одређене количине дрвене грађе која ће бити потребна за поправку штете. Ако желите да прихватите ову понуду молим Вас да без оклевања ступите у контакт са нама.

Молим вас примите изразе наше захвалности, пријатељства и подршке и пренесите их братском грчком народу.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG 5 November 1994

Excellency,

The Muslims have intensified their general offensive against the territories of the Republic of Srpska.

The most striking aspect of this is the Muslims' violation of all the UN Security Councul resolutions, and in particular their abuse of the protected areas which have never been demilitarized and serve in fact as armed strongholds and springboards for launching military offensives against the Serbs.

It was the responsibility of UNPROFOR to:

- demilitarize the protected areas;

- place under its supervision the Muslim infantry in Sarajevo; - disable the tunnel underneath the Sarajevo airport runway, and to disable the Muslim trenches in Sarajevo constructed after 9 February 1994;

- take possession of key positions around Sarajevo;

- eject the Muslim forces from the DMZ on Igman and Bjelasnica; and

- prevent Muslim attacks on our positions in Sarajevo region.

UNPROFOR bears enormous responsibility for the inevitable escalation of this war. We demand that UNPROFOR carries out its responsibilities in accordance with it stated to us that it would undertake.

We warn you that we shall defend ourselves with all the means available, and that no one has the right to hinder our defence.

Please accept, Excellency, considerations of our highest respect.

Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska copies to: General de la Preisle General Rose 94-062-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Г. АКАШИЈУ ГЕН. ДЕ ЛАПРЕСЛУ ГЕН. РОУЗУ

Сарајево, 5. новембар 1994. године

Екселенцијо,

Муслуманска страна је интезивирала свеопшту офанзиву против територија Републике Српске.

Најупечатљивије је муслиманско кршење свих резолуција Савета безбедности Организације Уједињених нација, посебно злоупотреба заштићених зона, које никад нису демилитаризоване, већ служе као оружана упоришта.

УНПРОФОР је био дужан:

- да демилитаризује заштићене зоне,

- да стави под надзор муслиманску пешадију у Сарајеву,

- да затрпа тунел испод Аеродрома у Сарајеву и да затрпа све муслиманске ровове настале после 9. фебруара 1994. године у Сарајеву,

- да запоседне кључне позиције око Сарајева,

- да избаци муслиманску војску из демилитаризованих зона на Игману и

Бјелашници,

- да спречи муслиманске нападе на наше положаје у зони Сарајева.

Одговорност УНПРОФОР-а за неизбежну ескалацију рата је огромна. Тражимо да у складу са својим обавезама УНПРОФОР изврши све своје обавезе.

Упозоравамо да ћемо се бранити свим средствима и да нико нема право да отежава нашу одбрану.

Примите Екселенцијо, изразе најдубљег поштовања,

др Радован Караџић Председник Републике Српске 94-063-0

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG 10 November 1994 Excellency,

Thank you for your letter which I read late last night.

It is always a pleasure to meet you and talk with you. In that sense you are always welcome to come here for friendly discussions. However, the agenda you propose for our next meeting has already been covered several times and everything has already been agreed. Moreover, we have been waiting for a long time for the realization of what has already been agreed. I simply cannot justify to my people permanent meetings with the highest UN officials without being able to show any results.

I ask you to do everything in your power to ensure that at least a half of our agreements is implemented. This would open up the way for the conclusion of further agreements between us.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-063-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара

10. новембар 1994.

Екселенцијо,

Захваљујем на писму које сам прочитао касно синоћ.

Сусрет и разговор са Вама за мене увек представља задовољство. Зато сте увек добродошли на пријатељски разговор. Међутим, дневни ред који сте предложили за наш следећи састанак већ више пута је расправљан и све је већ договорено. Штавише, већ дуже времена чекамо да се реализује оно о чему смо се већ договорили. Ја једноставно не могу да оправдам пред својим народом сталне састанке са највишим званичницима УН ако не могу да им покажем резултате.

Молим Вас да учините све што је у Вашој моћи да обезбедите да бар половина онога о чему смо се договорили буде примењено. То би отворило пут закључењу наших даљих споразума.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG 16 November 1994

Excellency,

Thank you for your letter of 15 November.

You say that the purpose of your letter is to appeal for an immediate end to the conflict around Bihac. I can of course well understand your concern. May I remind you, however, that the current bout of fighting in that region was started by the Muslims. Their 5th Corps had launched a two-pronged attack, towards Krupa and Spasovo (Kulen Vakuf), leaving a trail of devastation behind. It was our civilians who suffered most: their houses were burnt down, and some of those who did not manage to flee were brutally murdered and massacred. While all this was taking place, some countries, notably the United States, did not even attempt to conceal their delight. There was no U.N. Security Council Presidential statement condemning these events. Moreover, the Muslim attack came from within a U.N. safe area. In other words, a "safe area" is a curious concept, providing the Muslims with security inside it and legitimacy to use it as a springboard for attacks as they please. I need hardly say that this is unacceptable to us.

Thus I am disappointed by your letter as well as by the hypocrisy and double standards of the Presidential Statement that you enclose. At the very least you could have conceded that the Serbs have a legitimate right to self-defence. As for the allegation that the forces from the Republic of Srpska Krajina are involved in the fighting, UNPROFOR itself has stated that it has no proof of this. Let me also assure you that we intend to do no harm to the civilians in Bihac. But you must know that we are not going to comply with any new exclusion zone around the town which the Security Council might wish to impose. Such a move would reveal total bias in favour of the Muslims on the part of the international community. You are an honourable, impartial man, and I think you are well aware of the follies by the organization that you represent.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-064-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара

16. новембар 1994.

Екселенцијо,

Захваљујем на писму од 15. новембра.

Кажете да је намера Вашег писма да тражите да се одмах прекине сукоб око Бихаћа. Могу, наравно, да разумем Вашу забринутост. Могу ли, међутим, да Вас потсетим да су тренутну борбу у региону започели Муслимани. Њихов 5. корпус је извео двокраки напад, у правцу Крупе и Спасова (Кулен Вакуфа), остављајући за собом праву пустош. Највише су пропатили наши цивили: куће су им спаљене, а они који нису успели да побегну брутално су убијени и масакрирани. Док се све ово дешавало, неке земље, нарочито Сједињене Америчке Државе, нису чак ни покушале да прикрију своје задовољство. Савет безбедности УН није ни издао Председничку изјаву осуде ових догађаја. Штавише, муслимански напад је дошао из заштићене зоне УН. Другим речима, "заштићена зона" је чудна концепција, која Муслиманима обезбеђује сигурност док су у њој и легитимност да је, кад им се прохте, користе као одскочну даску за своје нападе. Нема потребе да кажем да је то за нас неприхватљиво.

Зато сам разочаран Вашим писмом као и лицемерјем и двоструким стандардима Председничке изјаве коју сте приложили. Могли сте бар признати Србима легитимно право на самоодбрану. Што се тиче тврдње да су снаге Републике Српске Крајине учествовале у борби, сам УНПРОФОР је навео да нема за то доказе. Уверавам Вас да немамо намеру да повредимо цивиле у Бихаћу. Али морате да знате да нећемо одобрити нове забрањене зоне око града које би Савет безбедност можда желео да наметне. Такав потез би открио потпуну пристрасност мећународне заједнице у корист Муслимана. Ви сте частан и непристрасан човек и мислим да сте сасвим свесни неразумности организације коју представљате.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Њ. Е. Борису Н. Јељцину Председнику Руске федерације Сарајево, 16. новембар 1994 године

Драги председниче Јељцин,

Дозволите да, пре свега, изразим огромну захвалност нашег народа Русији и Вама лично због подршке коју нам пружате у условима великих муслиманских офанзива. Заиста, руски захтев за равноправним третманом страна у сукобу представља једину савест човечанства, и служи на част Русији, и Вама лично. Кад прође ово време неправде, руски глас ће бити пример принципијелности и поштења.

Желим да Вас обавестим да већ неколико месеци трпимо велику муслиманску офанзиву, која има само мале успехе, јер се наши борци, који дословно бране своје куће, боре храбро како се нико никад није борио. Надамо се да ћемо издржати, мада смо изоловани и имамо велике тешкоће.

Ми желимо да се Русија још више укључи у решавање наше кризе. Као што је Америка била гарант код потписивања конфедералног уговора између Републике Хрватске и хрватско-муслиманске федерације из Босне, тако би било добро да Русија буде гарант код потписивања конфедералног уговора између СР Југославије и Републике Српске. Мислимо да са потписивањем тога уговора не треба ништа чекати, тј. треба га потписати одмах. То би био нови, динамички моментум у разрешавању кризе. Можда би већ за неколико недеља требало у руској амбасади у Београду потписати претходни протокол о томе, а сам уговор обавезно потписати у Москви, у Вашем присуству. Након тога остало би само да се разговара о границама. У том смислу ми смо спремни на компромис, али карта будућег разграничења мора да води рачуна о интересима сва три народа, те о праведној расподели добара. У Вашем МИД-у поседују карту коју бисмо ми могли прихватити, ако би нам била наметнута. О томе бисмо се могли договорити, дискретно, са Вашим представником.

Дозволите ми да сугеришем и веће руско војно присуство на овом простору. Америка крајем овога месеца склапа војни уговор са Хрватском. То је од огромног значаја за читав Балкан. Ми до сада нисмо прихватали стране трупе на нашем простору, осим руских трупа у Сарајеву. Веће учешће руских трупа овде дало би повод и за јаче политичко и дипломатско присуство. Ми бисмо примили руске трупе на нашем простору.

Молим Вас, господине Председниче, да примите изразе најдубље оданости и поштовања целокупног руководства и народа Републике Српске,

Ваш,

др Радован Караџић ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
94-065-р

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

H. E. Mr BORIS YELTSIN PRESIDENT OF THE RUSSIAN FEDERATION

Sarajevo, 16 November 1994

Dear Mr President Yeltsin,

Allow me, before all, to express immense gratitude of our people to Russia and to you personally for the support you are giving us in the conditions of extensive Moslem offensives. Indeed, the Russian request for an equal treatment of the conflicting sides is the sole conscience of the mankind, and it does credit both to Russia and to you personally. When these times of injustice are over the Russian voice will be an example of principled nature and honesty.

I would like to inform you that for several months we have been exposed to an extensive Moslem offensive which is having only a slight success, because our combatants are literally defending their houses, they are fighting bravely as nobody has ever fought before. We hope that we shall endure in spite of our isolation and serious difficulties.

We want Russia to be engaged even more in solving our crisis. Just as America was a guarantor of the confederate agreement between the Republic of Croatia and the Croatian-Moslem federation from Bosnia, it would similarly be good to see Russia a guarantor for signing a confederate agreement between FR Yugoslavia and the Republic of Srpska. We think that nothing should be waited for as to the signing of this agreement, i.e. it should be signed immediately. This would be a new, dynamic momentum in solving the crisis. Perhaps in a few weeks already a preliminary protocol should be signed in the Russian embassy in Belgrade, while the agreement should be by all means signed in Moscow in your presence. After that, the only issue would be to talk about borders. In this sense, we are ready of a compromise, but the map of future demarcation should take the interests of all the three peoples into account, i.e. a just distribution of assets. Your Ministry of Foreign Affairs has a map that we could accept if it were imposed to us. This could be arranged, discretely, with your representative.

Allow me to suggest also a greater Russian military presence in this area. By the end of this month America is to make a military agreement with Croatia. This is of great significance for the entire Balkans. So far we have not accepted foreign troops on our territory except the Russian troops in Sarajevo. A greater participation of Russian troops here would provide a reason for a stronger political and diplomatic presence. We would accept Russian troops on our territory.

Please, Mr President, accept expressions of deepest loyalty and respect of the entire leadership and people of the Republic of Srpska.

Sincerely yours Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC

To: Gen. Bertrand de Lapresle 17 November 1994

Dear General de Lapresle,

Thank you for your letter of 16 November.

I fully understand your concern about the situation in the Bihac pocket. But you must also know, and I think you know it very well, that the current round of fighting in the region was provoked by the Muslims who had launched a major offensive against us. Bihac is a U.N. "safe area" and UNPROFOR did nothing to demilitarize it. UNPROFOR bears a great burden of responsibility for the current events. We simply cannot allow the Muslims to create armed strongholds in "safe areas" and use them as springboards for staging attacks against us under the cover of the U.N. and NATO. A "safe area" is presumably supposed to benefit civilians, it is not supposed to be bristling with armed soldiers.

It is not our intention to make the civilians in the Bihac pocket suffer. We are merely exercising our legitimate right to self-defence, and we shall be pursuing every armed Muslim. If this means entering the "safe area" in order to disarm the Muslims, then so be it. Given the fact that UNPROFOR did not, or could not, demilitarize the pocket, it seems that we have to do it ourselves. But I wish to assure you that unarmed civilians or, for that matter, UNPROFOR positions in the area, are certainly not our target.

I have already replied to SRSG's letter to which you refer.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-066-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Генерал Бертран де Лапресл

17. новембар 1994.

Поштовани генерале де Лапресл,

Захваљујем на писму од 16. новембра.

Сасвим разумем Вашу забринутост због ситуације у бихаћком џепу. Али морате да знате, а ја мислим да то врло добро знате, да су садашњу рунду борби у региону испровоцирали Муслимани који су започели велику офанзиву против нас. Бихаћ је "заштићена зона" УН а УНПРОФОР не чини ништа да је демилитаризује. УНПРОФОР сноси велики део одговорности за садашње догађаје. Ми једноставно не можемо да дозволимо Муслиманима да формирају оружана упоришта у "заштићеној зони" и да их користе као одскочне даске за нападе против нас под заштитом УН и НАТО. "Заштићена зона" првенствено треба да користи цивилима и није предвиђено да врви од наоружаних војника.

Није нам намера да цивили у окружењу Бихаћа пате. Ми једноставно користимо своје легитимно право на самоодбрану и гонићемо сваког наоружаног Муслимана. Ако то значи ући у "заштићену зону" да би се разоружали Муслимани, онда нека буде тако. С обзиром на чињеницу да УНПРОФОР није, или није могао, да демилитаризује овај џеп, изгледа да ми то морамо сами да урадимо. Али желим да Вас уверим да ненаоружани цивили или УНПРОФОР-ови положаји у зони сигурно нису наша мета.

Већ сам одговорио на писмо специјалног представнила Генералног секретара на које се позивате.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Њ. Е. БОРИСУ Н. ЈЕЉЦИНУ ПРЕДСЕДНИКУ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ М О С К В А

Сарајево, Пале: 20. новембар 1994. године

Драги председниче Јељцин,

Опростите што тако често узимам слободу да Вам се обратим писмом, али то је ретка и драгоцена прилика да Вама и Вашим сарадницима саопштим по нешто од онога што се нама дешава.

Данас Вам пишем да Вас замолим да г. Тодор Дутина буде прихваћен као наш представник у Москви. Ако постоје формалне тешкоће, боравак и рад г. Дутине у Москви може се објаснити и чињеницом да је он угледни књижевник и преводилац руске књижевности на српски језик.

Верујемо да ће боравак г. Тодора Дутине у Москви бити добра прилика да се поруке размене брзо и сигурно. Ми имамо велику потребу да знамо становиште Русије о појединим питањима пре него што повучемо потез, па се у том смислу Ваши сарадници могу потпуно ослонити на г. Дутину. Надамо се да ће наш представник створити такве услове за рад, тако да може свакодневно бити на располагању Вашим сарадницима.

Молимо Вас, г. Председниче, да као и увек примите изразе наше оданости и љубави, Ваш

др Радован Караџић ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ 94-067-р

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

H. E. Mr. BORIS YELTSIN PRESIDENT OF THE RUSSIAN FEDERATION MOSCOW

Sarajevo-Pale, 20 November 1994

Dear Mr. President Yeltsin,

Please, forgive me for my taking the liberty so often to address to you by a letter, but it is a rare and valuable opportunity to impart to you and your associates some of the things happening to us.

Today I am writing to you in order to ask you to have Mr Todor Dutina accepted as our representative in Moscow. If there are some formal difficulties, of Mr Dutina's stay and work can also be explained by the fact that he is a distinguished author and a translator of Russian literature into the Serbian language.

We believe the stay of Mr Todor Dutina in Moscow will be a good opportunity for messages to be exchanged promptly and safely. We have a great need to know the viewpoint of Russia on particular issues before we make a move, and in these terms your associates can completely rely on Mr Dutina. We hope that our representative will create such conditions for work, so that he can be at your associates' disposal on a daily basis.

Mr President, please accept, as always, our expressions of loyalty and love.

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC

H.E. Yasushi Akashi, SRSG 22 November 1994

Excellency,

I have just received a verbal threat from the UN BH HQ that we shall be bombed at Debeljaca hill near Bihac unless we withdraw before the dawn.

It is claimed that we are about 1,4 km inside the safe area of Bihac. As you know well, Exellency, an area is a "safe area" when the sides to the conflict agree about it, and about delimitation of such an area. After that, in such an area there can be only civilian population and no combatants.

We have never delimitated the "safe area" in the Bihac pocket, nor was it demilitarized. As a matter of fact, the Bihac pocket is a stronghold of the BH Army. A few weeks ago the Moslem side, bunching attacks from the Bihac area, captured great portion of the Serb territory and killed many Serb soldiers and civilians. The UN and NATO did not react. Now, we are receiving the threat, which is absolutely unacceptable.

After our experience with Igman Mt. and the other localities, we will never withdraw from any territory before we sign a peace treaty with our enemies.

I regret, Excellency, that I have to inform you that we will not tolerate or accept any kind of attack by NATO, in the Bihac area or elsewhere, which can happen only if you and other UN officials aprove it. If it happens anyway, it would mean that further relationships between yourselves and our side will be rendered impossible, because we shall have to treat you as our enemies. It would be regretable if we came to a situation whereby all UNROFOR forces, as well as all NATO personnel, would have to be treated as our enemies.

Copy to Gen. Sir M. Rose

The establishment of peace in the Bihac pocket is possible only when the Serb and Moslem sides agree on the extent and character of the so called "safe area" on the bases of international conventions.

Until such time we retain the right to hunt down every armed Moslem soldier in the area.

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic President The Republic of Srpska

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални представник Генералног секретара

22. новембар 1994.

Екселенцијо,

Управо сам добио усмену претњу Команде УН у БХ да ћемо бити бомбардовани на брду Дебељача у близини Бихаћа уколико се не повучемо пре зоре.

Тврди се да смо ушли око 1,4 км у заштићену зону Бихаћа. Као што добро знате, Екселенцијо, зона је "заштићена" када се стране у сукобу договоре у вези са тим и одреде њене границе. После тога, у таквој зони може да буде само цивилно становништво, а не борци.

Ми никада нисмо одредили границе "заштићене зоне" у бихаћком џепу, нити је зона демилитаризована. У ствари, бихаћки џеп је упориште Војске БХ. Пре неколико недеља муслиманска страна је започела напад из области Бихаћа, заузела је велики део српске територије и побила многе српске војнике и цивиле. УН и НАТО нису реаговали. Сада добијамо претњу која је апсолутно неприхватљива.

Након искуства које имамо са Игманом и другим локалитетима, никада се нећемо повући са било које територије пре него што потпишемо мировни уговор са нашим непријатељима.

Жао ми је, Екселенцијо, што морам да Вас обавестим да нећемо толерисати или прихватити било који напад НАТО-а у зони Бихаћа или било где другде, до кога може да дође само ако Ви и други званичници УН то одобре. Али ако се то догоди, то ће значити да ће се будући односи имеђу Вас и наше стране сматрати немогућим, јер ћемо морати да вас третирамо као непријатеље. Било би жалосно да дођемо до ситуације када би све снаге УНПРОФОР-а као и особље НАТО-а били третирани као непријатељи.

Копија генералу сер М. Роузу.

Успостављање мира у бихаћком џепу могуће је само ако се српска и муслиманска страна договоре о величини и карактеру такозване "заштићене зоне" на основу међународних конвенција.

До тада задржавамо право да гонимо сваког наоружаног муслиманског војника у тој области.

С поштовањем др Радован Караџић Председник Република Српска

H. E. Andreas Papandreu Athenes, Greece

Pale, 25. November 1994.

Dear Excellency,

I have a rear opportunity to send you a personal message, which I do with the greatest pleasure. I would be happy if I would have a more frequent contact with you, so that I would be able to benefit from your wisdom and experience.

I want to inform you in short about the current situation. After our referendum which rejected the map of Contact group, we have been restrained from military activities, in a passive defensive situation, which costed us many casualties. After big Moslem offensive, we had to undertake a counteroffensive, which is rather succesfull. Now, the Moslem friends are very worried, but they had not been when the Moslem have been advancing. It is absolutely clear to me that the Moslem are not interested in peace, and that we, unfortunately, have to win the war, if we want to get the peace. We all want you to know the truth that we are not interested in winning for any other reason but to get peace. If we can get it by political means, we are ready immediately to sign an agreement.

We thank you for all moral and political support.

I still remember our talks, and I do hope that soon we will realize the help that we discussed during my visit to Greece.

I am looking forward to meeting you some time soon.

Meanwhile, our mutual friends Aris and Mr Badouvas can be a bridge among us.

Please, Exellency, accept the expression of my admiration, trust, hope and friendship.

The best regards to your family and your associates,

Your sincerely, dr Radovan Karadzic 94-069-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Њ.Е. Андреас Папандреу Атина, Грчка

Пале, 25. новембар 1994.

Поштована Екселенцијо,

Имам ретку прилику да Вам пошаљем личну поруку, што чиним са великим задовољством. Било би ми драго када бих чешће био у вези са Вама како бих могао да искористим вашу мудрост и искуство.

Желим да Вас укратко обавестим о тренутној ситуацији. Након нашег референдума којим је одбијена мапа Контакт групе, ограничили смо војне активности и прешли на пасивну дефанзивну ситуацију, која нас је коштала много жртава. После велике муслиманске офанзиве морали смо да пређемо у контраофанзиву, која је прилично успешна. Сада су пријатељи Муслимана веома забринути, мада нису били забринути док су Муслимани напредовали. Потпуно ми је јасно да Муслимане не интересује мир, а да ми, нажалост, ако желимо мир треба да добијемо рат. Ми сви желимо да Ви знате истину да нас победа не интересује из неких других разлога већ само због мира. Ако га можемо обезбедити политичким путем спремни смо да одмах потпишемо споразум.

Захваљујемо Вам на моралној и политичкој подршци.

Још увек се сећам наших разговора и надам се да ћемо ускоро реализовати помоћ о којој смо разговарали током мог боравка у Грчкој.

Очекујем да ћемо се ускоро састати.

У међувремену, наши заједнички пријатељи Арис и г-дин Бадувас могу да буду мост између нас.

Молим Вас, Екселенцијо, да примите изразе мог дивљења, поверења, наде и пријатељства.

Пренесите срдачне поздраве Вашој породици и сарадницима.

С поштовањем,

др Радован Караџић

To: H.E. Dr Boutros Boutros-Ghali 27 November 1994

Excellency,

I trust that you have received and studied the report on the Sarajevo airport meeting held on 25 November between the Serb and Muslim sides under the auspices of UNPROFOR. To remind you, the Muslims argued for the establishment of a general ceasefire in the whole of the former Bosnia-Herzegovina (but lasting only up to three months), whereas our side proposed the following:

- preliminary agreement on ending the war immediately, which comprises an immediate ceasefire;

- no prejudging of the final territorial-political settlement;

- definitive peace treaty to be concluded in Geneva within 7-10 days.

The Muslims have not replied to our proposal. It is my considered opinion that their tactics are aimed at achieving some breathing space at a time when the military situation is most unfavourable for them. They wish to regroup, rearm and renew their attacks against us at a later date. It is more than obvious that they do not, in fact, wish peace.

Our proposal, on the other hand, offers a radical solution: immediate peace. This would, I am sure you will agree, be the best possible solution for people on both sides. It goes without saying that the territorial and political aspects of the final peace settlement would not be prejudged. We ask the UN to mediate in this proposed attempt to attain peace. Moreover, our suggestion that the definitive peace treaty be concluded within 7-10 days in Geneva proves that we are not interested in delaying the process, in half-solutions, or in the freezing of the current lines of confrontation. The most dangerous aspect of the Muslim ceasefire proposal is that it would create a situation of neither war nor peace. In practice, this would inevitably lead to the renewal of hostilities. Such an outcome, surely, is not what the UN is working for.

Excellency, I ask you to give urgent attention to our initiative. And please realize that any alternative is likely to be catastrophic.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-070-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Бутрос Бутрос-Гали

27. новембар 1994.

Екселенцијо,

Верујем да сте примили и проучили извештај са састанка између српске и муслиманске стране одржаног 25. новембра под покровитељством УНПРОФОР-а на сарајевском аеродрому. Да Вас потсетим, Муслимани су изнели своје мишљење о општем прекиду ватре на целој територији бивше Босне и Херцеговине (али само за период до три месеца), док је наша страна предложила следеће:

- да се закључи прелиминарни споразум о тренутном завршетку рата, што подразумева тренутни прекид ватре;

- да се не прејудицира коначно територијално-политичко решење;

- да се закључи коначни мировни уговор у Женеви у року од 7-10 дана.

Муслимани нису одговорили на наш предлог. Мислим да је њихова тактика усмерена ка добијању мало предаха у време када војна ситуација није баш повољна за њих. Они желе да се прегрупишу, допуне наоружање и касније обнове нападе на нас. Више је него јасно да они, у ствари, не желе мир.

Наш предлог, с друге стране, нуди радикално решење: да се одмах успостави мир. То би, сигуран сам да ћете се сложити са мном, било најбоље могуће решење за народ на обема странама. Подразумева се да територијални и политички аспекти коначног мировног решења не би били прејудицирани. Позивамо УН да посредују у овом предложеном покушају успостављања мира. Штавише, наш предлог да се коначни мировни споразум закључи у року од 7-10 дана у Женеви доказује да нас не интересују одлагање процеса, половична решења или замрзавање тренутних линија конфронтације. Најопаснији аспект муслиманског предлога за прекид ватре јесте да би то створило ситуацију ни рата ни мира. У пракси то би неизбежно довело до обнове непријатељстава. Такав исход, сигурно, није оно на чему раде УН.

Екселенцијо, молим Вас да хитно размотрите нашу иницијативу. Молим Вас да схватите да би свака алтернатива вероватно имала катастрофалне последице.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO To: General Sir Michael Rose 29 November 1994

Dear General Rose,

On 25 November NATO aircraft carried out a massive bombardment of Serb positions in the vicinity of Bihac. The attacks took place between 8 and 9 p.m. Now, UNPROFOR claims to know nothing about those attacks. You have explained to us many times about the so-called "dual key" system, whereby NATO cannot launch attacks in the absence of coordination with, and indeed the explict approval of UNPROFOR. Who, then, is responsible for the attacks on 25 November? Let me emphasize that we do not exclude the possibility of Croatian air force involvement or unauthorized attacks by Turkish aircraft. In that case, however, we must know precisely what happened in order to have our defences go into action on future occasions. Please let me know as soon as possible what information and data you have on this episode.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-071-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Генерал Сер Мајкл Роуз

29. новембар 1994.

Поштовани генерале Роуз,

Дана 25. новембра авиони НАТО-а извршили су масовно бомбардовање српских положаја у близини Бихаћа. Напад је извршен између 8 и 9 сати после подне. Сада УНПРОФОР тврди да ништа не зна о тим нападима. Много пута сте нам објашњавали такозвани систем "двоструког кључа" по ком НАТО не може да изврши напад без координације са УНПРОФОР-ом и без његовог изричитогог одобрења. Ко је онда одговоран за нападе извршене 25. новембра? Дозволите да нагласим да не искључујемо могућност да су укључене хрватске ваздухопловне снаге или да се ради о неодобреним нападима турских авиона. У том случају, међутим, морамо да знамо шта се тачно догодило како бисмо активирали нашу одбрану у неким будућим приликама. Молим Вас да ме што је пре могуће обавестите какве информације и податке имате у вези са овим случајем.

С поштовањем, др Радован Караџић Председник Република Српска

H. E. Yasushi Akashi

Date: 29 November 1994

Your Excellency,

You have our consent and approval for the required flight of the French airplane. We kindly ask you to secure the guarantees from the Moslem side too, because our secret service has got information on hostile intentions against H. E. Boutros Boutros-Ghali.

Best regards

Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC

UNPROFQR

DATUM: 29. NOVEMBAR 1994.
OD: GOSPODIN AKASHI, SPECIJALNI PREDSTAVNIK GENERALNOG SEKRETARA UN
Page 1
.OWE
IN MADR

JALNUPREDSTAVNOO GENERALNOG SEKRETARA UN MAS MOLI DA DATE RENJEZA LET AVIENA FRANCUSKOG VAZDUHOPLOVSEVA MYSTER NY ICE GOSPODIN BUTROS BUTROS GALI DOPUTOVATI IZ PARIZA D UNVOE SREDU, 30. NOVEMBRA 1994. GODINE.

AT CONTINUES ARAJEVSKI AERODIOM IZMEDJU 10.00 I 10.30 CASOVA STAK TOTE BLANIRAN IZMIDJU 17.30 I 18.00 CASOVA

A NA SARADNH

HE. JACMUN ARAWHO'Y Errenengigs Monaure Haussy cainearante a grafense Za upomenn Neur Asponyyour aburka. hornens son ga odegdagenere ropensenje norg mycrumanear enferse, jep Hanga majster congonda in nore itogearske O Herperjanseberuna semifane idenn No. C. Eyngrey Egapre-Tampy chem sight

94-072-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Њ. Е. ЈАСУШИ АКАШИЈУ

Датум: 29. новембар 1994. године

Екселенцијо,

Имате нашу сагласност и одобрење за тражени лет француског авиона. Молимо Вас да обезбедите гаранције и од муслиманске стране, јер наша тајна служба има податке о непријатељским намерама према Њ. Е. Бутросу Бутросу Галију.

Срдачан поздрав,

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ

др Радован Караџић

94-073-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO To: Trasivoulos Lazaridis 30 November 1994

Dear Mr Lazaridis,

Allow us to express our gratitude for your humanitarian efforts on our behalf, as well as for your contribution to the just struggle of the Serbian people in the Republic of Srpska. In order to develop our relations and cooperation further, we invite you to visit the Republic of Srpska and the seat of Mitroplija Dabrobosanska in the second half of January 1995. Please let us know about this through Veljko Radunovic, professor at the University of Salonika. In anticipation of your visit, we send you cordial greetings.

Mitropolit Dabrobosanski Gosp. Nikolaj President of the Republic Dr Radovan Karadzic

[The same letter was sent to Minos Kiriakoy.]

94-073-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Тразивоулос Лазаридис

30. новембар 1994.

Поштовни господине Лазаридис,

Дозволите нам да изразимо захвалност за Ваше хуманитарне напоре у нашу корист, као и за Ваш допринос праведној борби српског народа у Републици Српској.

Позивамо Вас да у циљу даљег развоја наших односа и сарадње посетите Републику Српску и седиште Митрополије Дабробосанске у другој половини јануара 1995. године. Молимо Вас да нас о томе обавестите преко Вељка Радуновића, професора на Универзитету у Солуну.

У очекивању Ваше посете шаљемо Вам срдачне поздраве.

Митрополит Дабробосански Господин Николај Председник Републике др Радован Караџић

[Исто писмо било је упућено и Микосу Кириокоју]

94-074-о

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG 1 December 1994

Excellency,

Thank you for your letter. I shall of course be delighted to meet you tomorrow. Please let my office know about the details of your visit.

I, too, regret the fact that the planned meeting between the Secretary-General and myself did not take place yesterday. The Secretary-General, sadly, could not bring himself to cross a bridge in Sarajevo and hold the meeting on our territory. This shows that he recognizes only Mr Izetbegovic as the legitimate leader of Bosnian Serbs. We take a dim view of this. Mr Izetbegovic is the leader of a rump, illegitimate Presidency, and he is moreover the leader of only a part of the Muslims. Although we have great respect for the UN as an institution and for the person of the Secretary-General, you must understand that no significant progress in our relations is possible if we are not treated on a basis of equality. I trust that you will see our point of view and I look forward to meeting you tomorrow.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-074-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Јасуши Акаши, специјални саветник Генералног секретара

1. децембар 1994.

Екселенцијо,

Захваљујем на Вашем писму. Биће ми, наравно, драго да се сутра састанем са Вама. Молим Вас да обавестите мој кабинет о детаљима Ваше посете.

И мени је жао што се јуче нисам према плану састао са генералним секретаром. Генерални секретар, нажалост, није могао да се реши да пређе мост у Сарајеву и одржи састанак на нашој територији. То показује да он господина Изетбеговића сматра јединим легитимним лидером босанских Срба. То нам није јасно. Господин Изетбеговић је лидер крњег, нелигитимног Председништва, а поред тога је и лидер само једног дела Муслимана. Иако веома поштујемо институцију УН и личност Генералног секретара, морате да разумете да није могућ никакав значајан напредак у нашим односима ако нисмо једнако третирани. Верујем да ћете разумети наш став; радујем се нашем сутрашњем састанку.

С поштовањем,

др Радован Караџић Председник Република Српска

To: H.E. Dr Boutros Boutros-Ghali Sarajevo-Pale, 2 December 1994

Excellency,

We deeply regret that the meeting with you did not take place. During the planned meeting we would have informed you of our readiness to immediately bring this civil war to an end.

We would have presented you with facts from which you would draw the clear conclusion that the Serbs from the former Bosnia-Herzegovina are the greatest victims of the violent destruction of Yugoslavia. Also, we would have offered you arguments to prove that there can be no progress if all three sides in the conflict are not treated equally.

Sadly, the UN do not treat the Serbs as a side that deserves equal treatment. We too have a democracy and public opinion. We cannot therefore agree to an unequal treatment, particularly since the leadership in Sarajevo does not represent the whole of Bosnia, but only the Muslim community. If the UN made a mistake in recognizing Bosnia and in making it, irregularly, their member, then they should not maintain the illusion that Bosnia exists as a state. The maintenance of this illusion by force has already cost us hundreds of thousands of human lives.

I reiterate our readiness for peace, and I repeat our regret over the missed opportunity of meeting with you. We hope that a meeting with you will take place in the near future.

Please accept, Excellency, the expression of our highest consideration.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-075-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Њ.Е. БУТРОСУ БУТРОСУ ГАЛИЈУ Сарајево-Пале, 2. децембар 1994. године

Екселенцијо,

Дубоко жалимо што није дошло до нашег сусрета, током којег бисмо Вас обавестили о својој спремности за тренутни завршетак овог грађанског рата. Предочили бисмо Вам чињенице из којих бисте јасно видели да су највеће жртве насилног разарања Југославије управо Срби из бивше Босне и Херцеговине. Такође бисмо пружили доказе да напретка не може бити све док се подједнако не уваже све три стране у сукобу.

Нажалост, Уједињене нације не уважавају Србе као равноправну страну. И ми имамо демократско јавно мнење, па нам није могуће пристати на неравноправан третман, тим пре што вођство у Сарајеву не представља целу Босну, већ само муслиманску заједницу. Ако су УН погрешиле у признавању Босне и њеном нерегуларном примању у ОУН, онда не треба да продужавају илузију да Босна као држава постоји. Насилно одржавање те илузије већ нас је коштало стотина хиљада људских живота.

Потврђујући спремност на мир, поново изражавамо жаљење због пропуштеног састанка и надамо се да ћемо се у блиској будућности срести.

Молимо Вас да примите изразе највишег уважавања,

др Радован Караџић ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ 94-076-о

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

ПРЕДСЕДНИКУ РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ ГОСПОДИНУ ЈЕЉЦИНУ

Сарајево-Пале, 16. децембар 1994. године

Драги председниче Јељцин,

Поново ми се пружила драгоцена прилика да Вам пошаљем писмо, да Вас обавестим о приликама и да узмем слободу и изнесем своје мишљење о тома шта би било корисно урадити. Изражавам неизмерну захвалност што сте ми пружили прилику да Вам пишем.

Мислимо да је Русија учинила велику ствар кад се изборила да српска страна у Босни буде потпуно изједначена са муслиманско-хрватском федерацијом. На тој основи могуће је направити неколико корака, који би заиста означили прекретницу у мировном процесу, чак и пре, и по сваку цену пре нашег прихватања даљег рада на плану Контакт групе.

Мислимо да би требало одмах направити Московски споразум између СР Југославије и Републике Српске, који би био идентичан уговору којег је потписала Република Хрватска и Хрватско-муслиманска федерација из Босне. Уговор би требало потписати у Москви, у Вашем присуству, уз присуство америчког министра иностраних дела, као што је то било у Вашингтону. Само потписивање овога Московског споразума довело би нас у равноправан положај са Хрватско-муслиманском федерацијом. У исто време, то би био велики напредак и дипломатски продор у мировном процесу, и то у постојећем оквиру, без напуштања принципа плана Контакт групе. Успоставила би се потпуна симетрија са Вашингтонским споразумом. Тада бисмо могли извршити и друга изједначавања у правима, па би тако Русија могла имати своју мисију код нас.

За усаглашавање плана о потпису Московског споразума са Председником Милошевићем било би потребно и корисно да Ви пошаљете неког свог блиског сарадника у Београд. Ако ми допуштате да сугеришем, верујем да би то могао бити г. Јуриј Батурин, који добро познаје ове прилике.

Након што будемо изједначени у свим правима и свим аспектима са Муслиманскохрватском федерацијом, које је она имала пре потписивања карата Контакт групе, ми ћемо сазвати наш Парламент и поново размотрити начине на које би се могао план прихватити.

Српска страна је изолована и не учествује у мировном процесу. Нисмо имали никакав утицај на креирање мапе Контакт групе, па је зато нисмо ни могли прихватити. Сада нико из Контакт групе не контактира са нама. Мислимо да би било веома корисно ако би г. Александар Зотов, као Ваш лични изасланик, контактирао са нама. Ми бисмо га о свему редовно извештавали.

Такође бисмо желели да још неко од истакнутих руских политичара долази повремено у мисију мира код нас. Ако сте Ви сагласни, могли бисмо да имамо контакте са г. Јегором Гајдаром, како би и Русија имала увид и утицај на збивања. Он би био исто онакав посредник као и Џими Картер, кога сам позвао на Пале у циљу изналажења нових могућности успостављања мира у бившој републици Босни и Херцеговини.

Верујемо, г. Председниче, да би у склопу јачања улоге УНПРОФОР-а било добро да Русија значајно повећа свој контингент јединица. Ми бисмо прихватили само Русе на нашим границама и нашој територији. Закључивањем Московског споразума између нас и СР Југославије, и јачањем контигента руских војника у Босни Русија би снажно потврдила своју важност у свету. То би данас био добар, и можда једини могући одговор Русије на проширивање НАТО на земље Источне Европе. Били бисмо срећни ако бисмо томе допринели.

Желим још да Вас обавестим поводом једног питања, које је, на жалост, изазвало неадекватну реакцију руског МИД-а. Шест тачака наших једностраних уступака за долазак Џими Картера искључиво су хуманитарне, а не политичке природе. То је само добра воља народа Републике Српске, који жели мир.

Примите, господине Председниче, изразе највишег поштовања и љубави коју према Вама осећа сав наш народ.

Ваш одани, др Радован Караџић Председник Републике Српске 94-076-р

REPUBLIC OF SRPSKA PRESIDENT OF THE REPUBLIC SARAJEVO

PRESIDENT OF THE RUSSIAN FEDERATION MR BORIS YELTSIN

Sarajevo-Pale, 16 December 1994

Dear Mr President Yeltsin,

This is a new valuable opportunity I am taking to send you a letter to inform you about the situation, and to take the liberty to express my views about what would be useful to do. I am expressing an immense gratitude for your allowing me to write to you.

We think that Russia has done a great thing when it secured for the Serbian side in Bosnia to be completely equalised with the Moslem-Croatian federation. On this basis, it is possible to make a few steps that would really mark a turning point in the peacemaking process, even before, and at any price, before our acceptance of the further work on the plan of the Contact Group.

We believe that a Moscow agreement should be immediately made between FR Yugoslavia and the Republic of Srpska that would be identical to the agreement signed by the Republic of Croatia and the Croatian-Moslem federation from Bosnia. The agreement should be signed in Moscow, in your presence, in the presence of the US secretary of state, as it has been done in Washington. The signing of this Moscow agreement itself would bring us into an equal position with the Croatian-Moslem federation. At the same time, it would be a great advance and a diplomatic breakthrough in the peacemaking process, within the existing framework, without abandoning of the principles of the Contact Group's plan. Thus a complete symmetry would be established with the Washington Agreement. Then we could make other equalisations in rights, and Russia could thus have its own mission with us.

As for adjustments of the plan about signing the Moscow agreement with President Milosevic it would be necessary and helpful you should send a close associate of yours to Belgrade. If you allow me to suggest, i believe that it could be Mr Juri Baturin who is well acquainted with the situation here.

After we become equalised in all rights and all aspects with the Moslem-Croatian federation that it had had before signing the Contact Group's maps, we shall call our Parliament in session and reconsider the ways in which the plan could be accepted.

The Serbian side is isolated and does not take part in the peacekeeping process. Accordingly, we had no influence upon the creation of the Contact Group's map, and therefore we could not accept it. Now nobody from the Contact Group is contacting us. We think that it would be very helpful if Mr Aleksandar Zotov as your personal envoy contacted us. We would be regularly informing him about everything.

As well, we would like that some of the prominent Russian politicians should come occasionally to peace missions with us. If you agree, we could have contacts with Mr Jegor

Gaydar, so that Russia could have an insight in and influence upon the events. He would be a mediator similar to Jimmy Carter whom I invited to Pale with the purpose of finding new possibilities of establishing peace in the former republic of Bosnia and Herzegovina.

We believe Mr President that in the context of strengthening of the role of UNPROFOR it would be good if Russia considerably increased its detachment. We would accept only Russians on our borders and on our territory. By signing the Moscow agreement between us and FR Yugoslavia, and by strengthening of the detachment of Russian troops in Bosnia, Russia would strongly confirm its significance in the world. This would be a good and perhaps the only possible response of Russia to the expansion of NATO to the eastern European countries. We would be happy if we contributed to it.

I would also like to inform you about an issue that unfortunately caused inadequate reaction of the Russian Ministry of Foreign Affairs. The six points of our unilateral concessions for Jimmy Carter's visit are of exclusively humanitarian, and not political, nature. It is only a good will of the people of the Republic of Srpska who wants peace.

Mr President, please accept the expressions of highest respect and love of our entire people.

Faithfully yours, Dr Radovan Karadzic PRESIDENT OF THE REPUBLIC

To: H.E. Yasushi Akashi, SRSG General ser Michael Rose UNPROFOR commander for the former BH

20 December 1994

Excellencies,

We kindly request that you urgently, if possible during 21 December 1994, come to Pale in order that we immediately start to implement the 19 and 20 December Agreements which we have signed with President Carter and which are to be implemented from 23 December 1994.

We consider that a good moment in development of events leading toward achievement of peace must not be missed.

We believe that both the warring parties need your services and diplomatic skill.

Sincerely yours,

Dr Radovan Karadzic President, The Republic of Srpska РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Њ.Е. ЈАСУШИЈУ АКАШИЈУ, СПЕЦИЈАЛНОМ САВЕТНИКУ ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА

ГЕНЕРАЛУ СЕР МАЈКЛУ РОУЗУ, КОМАНДАНТУ УНПРОФОР-а ЗА БИВШУ БиХ

Датум: 20. децембра 1994. године

Екселенције,

Љубазно вас молим да хитно, ако је могуће већ током 21. децембра 1994. године, дођете на Пале, како бисмо одмах започели са реализацијом споразума од 19. децембра и 20. децембра 1994. године, које смо потписали са председником Картером, чија примена почиње 23. децембра 1994. године.

Мислимо да се не сме пропустити добар моменат у развоју догађаја у правцу постизања мира.

Верујемо да су обема зараћеним странама потребне Ваше услуге и Ваша дипломатска вештина.

С искреним поздравом, Ваш

др Радован Караџић ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ

TO: H.E. ANDREAS PAPANDREU THE GREEK PRIME - MINISTER

FROM: RADOVAN KARADZIC

21 December 1994

Dear Mr Prime-minister,

I don't know whether the initiative of mr Dragan Hajdukovic may help or not, but I think that we should not abandon it. By some wording I see that the Americans who are in touch with Mr Hajdukovic are close to the U.S. administration, because that they use the same terms as President Carter. I was told that they want to involve Greece, knowing how much we trust you.

I do think we both should be cautious, and not negative to this iniciative. All matter should not be public for a while.

If you agree, dear Mr Prime-minister, I would keep in touch with you, informing you about everything.

In that term I send you a copy of what I have sent today to Mr Hajdukovic, with a clarification of our position. I also send you the memorandum of understanding which has been discussed with president Carter and not publicized. The Memorandum is very usefull to all that who want to know the essence of the Serbian possition.

Please accept, dear Prime-minister, expression of the highest appriciation. Best regards to your noble wife and to your closest associates.

Yours sincerely, Dr Radovan Karadzic

CLARIFICATION TO PROPOSAL OF MR HAJDUKOVIC

a) The Bosnian Serbs could take as a starting point the map of the Contact group (CG) with the possibility of an exchange of the map up to 10% of the territory, as a starting point.

b) The exchange of the territory may be on the basis of equal value or on the bases of "giving a quality for a quantity". That means that the final settlement may differ from the starting point.

c) The exchanges of territory on a basis of an equal value would be an acre for an acre, while the exchange of a built-up territory for a territory of less value would be on the basis "quality for quantity". On that basis the Serb territory may be smaller than proposed, and vice versa".

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

It is understood that Republic of Srpska will resume negotiations under the following circumstances:

1. Republic of Srpska shall be treated equally as the Moslem-Croatian Federation under the Washington accord with respect to legal status and current international economic sanctions against the Serbian peoples.

2. Permanent cessation of hostilites with interposition of U.N. forces at confrontation lines.

3. Resumption of Final Peace negotiations in _____ with the Contact Group proposal as the basis for negotiation of all points, in full cooperation with the Contact Group.

4. Republic of Srpska agrees that all parties shall abide by all applicable international standards for human rights.

5. Final settlement would take into account the following:

a) viability of the two states in possible confederation with each other;

b) roughly equal distribution of natural resources and infrastructure;

c) natural and defensible frontiers;

d) transformation of Sarajevo into two cities;

e) access to the sea for the Republic of Srpska;

f) lifting of the United Nations and Yugoslavian economic sanctions against Serbian peoples during negotations.

6. In a final settlement all has to be agreed. If all is not agreed, nothing is agreed.

РЕПУБЛИКА СРПСКА TO ! H. E ANDREAS PAPANOREL ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ THE GREEC PRIME-MINISTER CAPAJEBO FROM: RADOVAN KARADZIC Број Дашум Dear Mr Prime minister, I don't know whether the initiative of mr Dragan Hajdunović may help or not, but I think that we should Not abandon it. Thron some working I see that the Americans who are in touch with Mr Hajdunovic' are close to the A.S. administration, because they use the same terms as President Carter. I was told that they want to involte involve The greece, knowing how much we pust you.

I do think we both should be Ocions, and not negative to this iniciative. All matter should not be public for a while. If you agree, dear Mr Brine-minister, If you agree, dear Mr Brine-minister, I would keep in touch with you, informing you about everything.

175

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Прима: Њ.Е. Андреас Папандреу Председник владе Грчке

Шаље: Радован Караџић

21. децембар 1994.

Поштовани председниче владе,

Не знам да ли иницијатива господина Драгана Хајдуковића може да помогне или не, али мислим да не треба да је одбацимо. По неким речима видим да су Американци који су у контакту са господином Хајдуковићем блиски америчкој администрацији, јер користе исте изразе као и Председник Картер. Речено ми је да желе да увуку Грчку, знајући колико вам ми верујемо.

Мислим да обојица треба да будемо опрезни, што не значи да треба да имамо негативан став према овој иницијативи. Све то за неко време не треба давати у јавност.

Ако се слажете, поштовани господине председниче владе, бићу у контакту са Вама и обавештаваћу Вас о свему.

Полазећи од тога, шаљем Вам копију онога што сам данас послао господину Хајдуковићу са објашњењем нашег става. Такође Вам шаљем меморандум о разумевању о коме сам разговарао са председником Картером што није публиковано. Меморандум је веома користан за све који желе да се упознају са суштином српског става.

Примите молим Вас, поштовани председниче владе, изразе мог најдубљег поштовања. Пренесите најбоље жеље Вашој уваженој супрузи и најближим сарадницима.

С поштовањем, др Радован Караџић

ОБЈАШЊЕЊЕ У ВЕЗИ ПРЕДЛОГА ГОСПОДИНА ХАЈДУКОВИЋА

а) Босански Срби могу да прихвате као полазно становиште мапу Контакт групе (КГ) са могућношћу мењања мапе до 10% територије.

b) Размена територије може да се врши на основу једнаких вредности или по принципу "давања квалитета за квантитет". То значи да се коначно решење може разликовати од полазног становишта.

c) Размена територије на основу једнаке вредности могла би да буде акар за акар док би се размена изграђене територије за територију мање вредности вршила по принципу "давања квалитета за квантитет". По том основу српска територија може да буде мања од предложене, и обрнуто.

МЕМОРАНДУМ О РАЗУМЕВАЊУ

Република Српска ће наставити преговоре под следећим условима:

1. Република Српска ће бити третирана исто као и Муслиманско-хрватска Федерација по Вашингтонском споразуму уз поштовање правног статуса и тренутних међународних економских санкција наметнутих српском народу.

2. Трајни прекид непријатељстава са постављањем снага УН између страна у сукобу на линијама конфронтације.

3. Наставак преговора о коначном миру у _____ са предлогом Контакт групе као основом за преговоре о свим питањима, уз пуну сарадњу са Контакт групом.

4. Република Српска је сагласна да се све стране држе свих применљивих међународних стандарда људским правима.

5. Коначни споразум ће узети у обзир следеће:

а) одрживост две државе једне са другом у могућој конфедерацији;

b) приближно једнако распоређени природни ресурси и инфраструктура;

с) природне границе које се могу бранити;

d) трансформација Сарајева у два града;

е) излаз на море за Републику Српску;

f) скидање, у току преговора, економских санкција УН и Југославије наметнутих српском народу;

6. У коначном споразуму све треба да буде договорено. Ако све није договорено, ништа није договорено.

94-079-о

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Датум: 21. децембар 1994.

Поштовани г. Хајдуковићу,

Бојим се да ће доћи до неразумевања у погледу коначног изгледа мапе. Ми прихватамо идеју да се мапа може мењати до 10%, с тим што се неки крајеви исте вредности могу мењати хектар за хектар, а неки различитог квалитета квалитет за квалитет. Нпр. ако ми Муслиманима дамо за излаз из Сарајева урбану и високо вредну зону, тада ми дајемо велики квалитет у граду са малом површином, за мали квалитет у источним енклавама са великом површином. У том смислу, прво: треба говорити о угрубо подједнакој расподели, тј. "roughly equal distribution", или "rougly 50/50", а да коначан изглед може бити различит због размене по типу "квалитет за квалитет". То значи да једна или друга страна може на крају имати који проценат мање или више од 50%.

Ову конфузију морамо одмах разјаснити, како касније не бисмо испали неозбиљни и несолидни. Стога предлажемо да ваша кларификација тачке 3 треба да изгледа овако:

а) Босански Срби могу узети као полазну тачку мапу Контакт групе (КГ) са могућношћу измене мапе до 10% територије, као полазну тачку.

б) Размена територије могла би бити на основи једнаке вредности или на основи "давања квалитета за квантитет". То значи да се коначно решење може разликовати од почетне тачке.

ц) размена територије на основи једнаке вредности била би акар за акар, док би размена изграђене територије за територију мање вредности била на основи *"квалитет за квалитет"*. *На тој основи* српска територија може бити мања од предложене и vice versa.

Ово је веома важно. Прво, ја сам са Картером постигао са се говори о *"грубо једнакој расподели"*. Друго, проценте треба избацити из игре, и говорити о *"способности за живот две државе"*, као о главном критеријуму. молим Вас да у игру стално враћате наш излаз на море и разрешење Сарајева као два суседна града.

Срдачан поздрав, Радован Караџић

21. децембра 1994.

Слажемо се са планом (укључујући друго разјешњење тачке 3, дела A), који је предложио др Драган Хајдуковић, и прихватамо да он буде основа за коначно политичко решење кризе у Босни.

Према нашем разумевању, коначно решење, после размене територије на једнакој основи, као и на основи "квалитет за квалитет", може се разликовати од изворног предлога, тако да једна страна може грубо да има једнаки део или више од 50% и vice versa.

Са највећим уважавањем др Радован Караџић

П.С. Шаљем Вам овај Memorandum of understanding који је дискутован са Картером. Не мислимо да излазимо у јавност са тим, да не бисмо изазвали отпор друге стране. Добро би било да га медијатори имају на уму, и уграђују у предлоге, јер тако не би изазвали отпор. С друге стране, они су принципијелни и могу се пласирати. Нама је то изузетно важно, јер има ствари без којих не можемо прихватити коначан план.

Поздрав. Радован Караџић

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Број

Дашум 21.12.1994.

FirumiFlatten i. tajgynohuty, Tojim a ga te gotus go Hepazy neta-149 y irrinegy kounter of mainega maine. Mu nfuxhaia and ngejy on ce noral Maring measure go 10%, C when mino Ce senu repojetu nició byegnourn mory mekanin xening 30 xening, a Henn pagawining of khanineing is usuity Khaquiniene za Khan usen, Hip. and his hyemmitten game 3ª Miles is Capajeha yprinky a bucoko eljegu y Erry, maga nu grjeno benunu klammen Matagy Den menom viterpus ukok, 32 penne ca tenura tobyment on y winn uncy, upos injede iskogunon o sjegydo Togjegtoooj perirgeru, uj. Roughly equal distribution", man, ponghly So/So", a ga Kozaran uzineg norme vinter pagaurum Zot pagmene no writy 1 Kbanutien za Rontrunuseur" to starn on jegtta nan gjyrn curporte ruome to ktojy maara Koju worsean nach man finde of sol.
Oby KOH fyjugy morano agree pagin -CHINIM, KAINO KASHAJE HE UMENO METRAN HOZINGHU " Herokug#n. Curra Megha. guen ga hann kanpu trukanginga inarke 3 upern ga uzinega otano. a) The Bosmian firsts could take as a starting point the map of the contact group (CG) with the possibility of an exchange of the map up to of an exchange of the map up to 10% of the ferritory, as a starting point. 6) The exchange of the territory may be on the base's of equal value or pu the bases of "giving a quality for a quantity". That means that the final settlement many differ from the starting point. c) The exchanges of furritory on a kosis of an equal value would be an action of an equal value would be make for an acre, while the exchange of a built - up torritory for a territory of less value would be on the basis quality for quantity", On that basis the fert territory may be smaller than proposed, and Dice Versa". Oho je beoma basuto. Jipho, ja cam ca Kapite epom virent nino ga ce iskopu o roukly equal distribution". Appio lipoyettuie moreda uzdaugunon uz mije, u irhopunta O "Viahility of the two states" kap oingbyon kpunicepujy. horum her gay withy unanto bystraine Han ngraz Ha more n marko bystraine Han ngraz Ha more n paspensese capajeba kas gla cycepte staja. paspensese capajeba kas gla cycepte staja.

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

Број

Aatuym 21,12.94,

We agree to the plan (including second clarification of the point 3, part A) proposed by Dr Dragan Hajdunović, to be a bases for the final political settlement of the crisis in Bossia, According to our understanding, the final rettlement, after an exchange of territory on an egnal bases as well as on a basis "guantity for a quality", may differ from the original proposal, to that one side may have a roughly equal part, or more than So's and vice versa. With the # highest appreciation, De Radovan Karadi'e' Pogotin Burner

P.S. Maben ban ohanj Memorandum of understanding, Kojn je guenguiobatt ca Kapinepon. He menune ga njæguno y jobkom ca ann "ga He Varias uzagukern ovi i v gjugie udjæke. Zavljo da Vinno ga in negujary opu majy Ha your, a yipagyjy a upegnoie, jep works He in uzazukana our nop. C gourie unpatte, out cy where we want in a mary ce unalupaute, Hana je into Nogsento bornto, jet una cutajon Vij kijux He proveno Sputta. pornum KAHAraf 10 xat. i 38156. Pogohun Krunk.

Date: 21 December 1994

Dear Mr Hajdukovic,

I am afraid that there will be some misunderstanding as to the final structure of the maps. We accept the idea that the maps can be changed by 10%, taking into account that certain parts of the same value can be exchanged hectare for hectare, and some parts of different quality by the "quantity for quality" principle. For example, if we give the Moslems for the exit from Sarajevo the urban and high quality zone, then we give great quality in the city with small acreage for the low quality in the eastern enclaves with large acreage. In this sense, first: talks should refer to a roughly equal distribution, i.e. "roughly 50/50", while the final structure can be different on account of the exchange by the "quality for quantity" type! It means that one side or the other can in the end have some percentage less or more than 50%.

We must immediately clarify this confusion so that we would not subsequently turn out to be unserious and unreliable. Therefore, we suggest that your clarification of the Point 3 should be as follows:

a) The Bosnian Serbs could take as a starting point the map of the Contact Group (CG) with the possibility of an exchange of the map up to 10% of the territory, as a starting point.

b) The exchange of the territory may be on the basis of equal value or on the basis of "giving a quality for a quantity". That means that the final settlement may differ from the starting point.

c) The exchanges of territory on a basis of an equal value would be an acre for an acre, while the exchange of a built-up territory for a territory of less value would be on the basis "quality for quantity". On that basis the Serb territory the Serb territory may be smaller than proposed, and vice versa.

This is very important. To begin with, I reached agreement with Carter that talks should be held about "roughly equal distribution". Secondly, the percentages should be removed from the game, and talks should refer to the "viability of the two states", as a principal criterion. I am asking you to constantly return the subject of our exit to the sea into the game, as well as the solution of Sarajevo in the form of two cities.

Best regards. Radovan Karadzic

Date: 21 December 1994

We agree to the plan (including second clarification of the point 3, part A), proposed by Dr Dragan Hajdukovic, to be a bases for the final political settlement of the crisis in Bosnia.

According to our understanding, the final settlement, after an exchange of territory on an equal bases, as well as on a bases "quantity for a quality", may differ from the original proposal, so that one side may have a roughly equal part, or more than 50 % and vice versa.

With the highest appreciation, Dr Radovan Karadzic

P.S. I am sending you this Memorandum of Understanding that was discussed with Carter. We do not want to publish it so as not to incite resistance of the other side. It would be good for the mediators to have it in mind, and to incorporate it in the proposals since they would thus avoid inciting the resistance. On the other hand, they are principled and can be placed. It is exceptionally important for us since there are things without which we cannot accept the final plan.

Regards Radovan Karadzic

H.E. BOUTROS BOUTROS GHALI

SECRETARY GENERAL, THE UNITED NATIONS Sarajevo-Pale, 26 December 1994

Your Excellency,

It is with the greatest pleasure that I inform you that the cease-fire achieved, thanks to the mission of President Carter, is the best we have had thus far, and that it is already being respected. The humanitarian and UNPROFOR convoys are passing freely. The claims that the Serb army is helping the Muslim army of Fikret Abdic, are unfounded. The conflict in question is an inter-Muslim one in which the Serbs take no part.

Additionally, the cease-fire agreement has not been signed by the Bosnian Croats or the Republic of Croatia. What's more, Bosnian Croat forces and the regular forces of the Republic of Croatia are intensifyng their military offensive in the region of Glamoc and Bosansko Grahovo, occupying, and setting to the torch dozens of villages known to have been - at present and historically - only Serbian. They multiply the suffering of the civilian population, razing homes and destroying property. To compound the tragedy, the Croats of Bosnia and Croatia are jeopardizing the prospects for peace, these being now, following president Carter's mission, better than ever before.

Your Excellency, though we have the legitimate right to mount a counteroffensive, we shall stay our hand in the hope of saving the peace process. We implore you to use the full weight of your authority and office in the Security Council that they might issue the Bosnian Croats and the Republic of Croatia an ultimatum, backed by the threat of sanctions to be imposed inasmuch as they do not desist from their military offensive and return to their respective territories.

I should like to express our readiness to return to the peace process as conceived of in our agreement with President Carter.

Sincerely yours, Dr Radovan Karadzic President, Republic of Srpska 94-080-п

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО Сарајево-Пале, 26. децембар 1994. године

Њ.Е. БУТРОСУ БУТРОСУ ГАЛИЈУ

Екселенцијо,

Са задовољством Вас обавештавам да је примирје постигнуто на бази мисије Председника Картера најозбиљније до сада, и да се већ поштује. Хуманитарни, као и конвоји УНПРОФОР-а пролазе слободно. Нису тачне тврдње да српска војска помаже муслиманској војсци Фикрета Абдића. То је међумуслимански сукоб у који се Срби неће мешати.

Међутим, ни босански Хрвати ни Република Хрватска нису потписали споразум о примирју. У ствари, снаге босанских Хрвата и регуларне снаге Републике Хрватске појачавају офанзиву у пределу Гламоча и Грахова, (напомена: у преводу написати Босанско Грахово) окупирајући и палећи десетине села која никад у историји, и данас, нису била ничија него српска. Они умножавају патње цивила и разарају куће и друга добра. Што је најгоре, Хрвати из Босне и из Хрватске угрожавају мировне изгледе, који су данас, после Картерове мисије, већи него икад.

Екселенцијо, иако имамо легитимно право на контраофанзиву, ми ћемо се уздржавати, да бисмо сачували мировни процес. Молимо Вас да својим ауторитетом утичете да Савет безбедности постави Хрватској и босанским Хрватима ултиматум са претњом санкцијама ако не обуставе офанзиву и врате се на своју територију.

Изражавамо своју спремност да се вратимо у мировни процес на бази нашег споразума са председником Картером.

Искрено Ваш, др Радован Караџић ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

27 December 1994

To: General ser Michael Rose

Dear Gen. Rose,

I am aware of your trip to Velika Kladusa, and I wish you all the best on this trip. If you allow me to suggest you something, in order to help your mission, I would suggest you to ask mr Abdic to accept a cease-fire and to sign it. If, however, gen. Dudakovic does not want to sign something with Abdic and thus to recognize him, than I would suggest you to sign an agreement with Abdic on an unilateral bases, and to get his commitment to a cessation of hostilities. Do not worry about the Krajina Serbs, they will not fight. Please, get the Croatian forces out of the Serb villages.

All the best,

Sincerely, Dr Radovan Karadzic President, The Republic of Srpska

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

27. децембар 1994.

За: генерал сер Мајкл Роуз

Драги генерале Роуз,

Знам за Ваше путовање у Велику Кладушу и желим Вам свако добро на овом путу. Ако ми дозволите да Вам нешто предложим и тиме потпомогнем Вашу мисију, предложио бих Вам да питате господина Абдића да ли прихвата прекид ватре и да ли хоће да га потпише. Ако пак, генерал Дудаковић не жели да потпише нешто са Абдићем и да га тиме призна, у том случају Вам предлажем да потпишете споразум са Абдићем на унилатералној основи и да добијете његов пристанак на прекид непријатељствава. Не брините о Србима из Крајине, они се неће борити.

Молим Вас да избаците хрватске снаге из српских села.

Све најбоље, Искрено

др Радован Караџић Председник, Република Српска

ГОДИНА 1994. НЕДАТИРАНА ПИСМА

YEAR 1994 UNDATED LETTERS

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ САРАЈЕВО

ГОСПОДИН БОРИС Н. ЈЕЉЦИН ПРЕДСЕДНИК РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ МОСКВА

Веома поштовани господине Председниче,

Користим се и овом приликом да Вам се у име српског народа Републике Српске захвалим на личном ангажовању у проналажењу политичког решења и успостављању мира у бившој Босни и Херцеговини, у којој већ 29 месеци траје грађански рат. У своје име желим посебно указати на чињеницу да су Ваши савети дали непосредно видљиве резултате. Ваш ангажман у вези са ултиматумом око Сарајева спречио је, верујем, оно најгоре, док је Ваш лични изасланик г. Батурин пренео драгоцене информације и савете који су нам веома користили.

Али, морам да кажем да наше почетне идеје и ставови, који су настали на основу Ваших савета и упутстава, нису наишли на разумевање код чланова Контакт групе. Наше је уверење да у овом телу главну реч, уз немачку подршку, води амерички представник, а да се остали чланови на крају повинују његовом предлогу. Понекад ми се чини да је из политичког језика на волшебан начин нестала реч "Не". Може изгледати парадоксално али располажемо информацијама да Америка намерно намеће за Србе потпуно неприхватљиве мапе. Наиме, Америка не жели да Срби прихвате план, јер би у супротном председник Клинтон морао послати неколико десетина хиљада својих војника у Босну.

Опште је уверење код нас да је судбина српског народа нераскидиво везана за Русију. То стање духа, настало на бази историјског искуства, даје ми право да Вам се обратим с молбом да се лично Ви, господине Председниче, укључите још непосредније у решавање ратног сукоба у бившој Босни и Херцеговини. Слободан сам да Вас, у том смислу, обавестим о нашим даљим намерама, и да изнесем неке предлоге који би, подржани Вашим ангажовањем, могли да допринесу изналажењу пута до мира.

Информације о стању на терену, понашању страна у сукобу, и о ставовима руководства Републике Српске по правилу су биле некоректне. То нам је нанело велику штету. Због тога верујем да би било неопходно да одмах упутите Вашу мисију у Републику Српску. Било би добро да је чине три човека: један дипломата, један војни изасланик и један новинар. На тај начин, Ви бисте били директно обавештавани, и, на основу правовремене и коректне информације, могли бисте да реагујете брзо и ефикасно. Једва да је потребно казати шта би постојање мисије Руске Федерације у Републици Српској значило у моралном и политичком смислу за наш народ.

Слободан сам да истакнем да је веома важно која личност учествује у раду неког међународног тела. Ако је тачна наша информација да Ваш садашњи изасланик у Контакт групи одлази на нову дужност, замолио бих Вас да његов наследник буде личност од Вашег највећег поверења. Упркос резултату нашег референдума, очекујем да ће међународна заједница истрајати на Предлогу Контакт групе као оквиру унутар кога треба наставити дипломатско-политички процес. С тим у вези, ми смо већ потврдили своју спремност да, након прихватања наших минималних захтева, останемо у овом мировном процесу. Реч је, пре свега, о праву на самоопредељење. То право је признато сваком народу у бившој Југославији, осим Србима, и сваки од народа у бившој Југославији је то право реализовао, створивши своју националну државу, осим Срба у бившим федералним републикама Босни и Херцеговини и Хрватској. Нелогично је и неприхватљиво да Хрвати и муслимани у бившој Босни и Херцеговини формирају, као суверени народи, најпре заједничку федеративну државу а потом конфедерацију са Републиком Хрватском, а да се Србима у Републици Српској не призна ни једно ни друго право. Осим тога Међународни документи (Сен-Жерменски уговор, Крфска декларација и други) на основу којих је формирана Југославија, гарантују Србима западно од реке Дрине иста права која су већ искористили Словенци и Хрвати.

Питање поделе града Сарајева и регије Сарајево за нас је од животног интереса. Нема никаквог рационалног разлога да Контакт група не уради и овај дио посла. Исти је случај и са изласком Републике Српске на море, и са коридором код Брчког.

Што се тиче блокаде Републике Српске од стране СР Југославије, верујем да овај трагичан раскол неће користити ни онима који су га наметнули. Ми разумемо положај у којем су се нашла наша браћа у СР Југославији, и спремни смо да своју судбину решавамо самостално само ако ће то допринети укидању санкција и коначном решењу кризе у бившој Југославији. Ако је и Ваша оцена исте нарави веома бих Вам био захвалан на ангажману који би допринео превазилажењу овог стања. Било би од велике користи ако бисте Ви сугерисали Југославији да се задржи само на војним и политичким санкцијама, јер укидање економских веза нема смисла и веома је штетно и за нас и за Југославију.

Уколико међународна заједница не буде спремна да, кроз Контакт групу или на други начин, призна наше минималне захтеве и призна наша елементарна права, и уколико се СР Југославија потпуно дистанцира од Републике Српске, ми ћемо бити присиљени да се у најскорије време ујединимо са Републиком Српском Крајином, или да сами затражимо међународно признање.

Знам да тражим много, али надам се, поштовани председниче Јељцин, да ће Република Српска у овим својим намерама моћи имати Вашу свестрану подршку. Коначно, ради се и о руском стратешком интересу.

Молим Вас да примите изразе мога најдубљег поштовања и оданости.

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ др Радован Караџић

Mr Boris N. Yeltsin President of the Russian Federation

Moscow

Dear Mr President,

I am using this opportunity to thank you on behalf of the Serbs of the Republic of Srpska for your personal engagement in searching for a political solution and establishing peace in the former Bosnia-Herzegovina, in which civil war has been waged for 29 months now. I myself wish to point to the fact that your advice has produced immediately visible results. Your engagement regarding the ultimatum on Sarajevo has prevented, I truly believe, the worst from happening, whereas your personal envoy, Mr Baturin, has provided us with valuable information and advice which we have found of much use.

I must say, however, that our initial ideas and stands, based on your advice and instructions, have not been understood by Contact Group members. It is our firm belief that it is the US representative that has the final say in this body, with Germany's support, and that other members eventually comply with his decision. Sometimes it seems to me that the word "No" has miraculously disappeared from the political vocabulary. It might seem paradoxical, but we have information that the USA is deliberately imposing on the Serbs totally unacceptable maps. The USA does not want the Serbs to accept the plan, for, otherwise, President Clinton would have to send tens of thousands of his soldiers to Bosnia.

The destiny of the Serb people is generally believed to be inextricably linked with Russia. Such a spiritual state, based on historical experience, entitles me to address you with a request that you, Mr President, participate even more directly in the resolving of the war conflict in the former Bosnia-Herzegovina. In that respect I would like to inform you of our further intentions and to put forth some proposals which, supported with your engagement, could contribute to tracing a path towards peace.

Information on the situation in the field, on the activities of the conflicting sides and on stances of the Republic of Srpska's leadership have not been fair as a rule. That has inflicted immense damage to us. Therefore I believe that it would be necessary that you immediately send your mission to the Republic of Srpska. It would be good if the mission could consist of three persons: one diplomat, one military emissary and one journalist. Thus you would be informed directly and on the basis of timely and correct information you would be able to react quickly and efficiently. It is hardly necessary to emphasize the moral and political significance of a Russian Federation mission for the people of the Republic of Srpska.

I would like to emphasize that it is very important what person is taking part in the work of an international body. If the information that your incumbent envoy with the Contact Group is taking on new office is correct, I will be happy if his successor is a person in whom you place perfect trust. Despite the results of our referendum, I expect the international community to continue insisting on the Contact Group's proposal as a framework to encompass the diplomaticpolitical process. With regards to that, we have already confirmed our readiness to, following the acceptance of our minimal requests, remain in this peace-making process.

At issue is, above all, the right to self-determination. That right was acknowledged to every nation in the former Yugoslavia, except to the Serbs, and every nation in the former Yugoslavia has exercised that right, creating its own national state, save the Serbs in the former federal republics of Bosnia-Herzegovina and Croatia. It is illogical and unacceptable that the Croats and Muslims in the former Bosnia-Herzegovina should form, as sovereign nations, first a common federal state and then a confederation with the Republic of Croatia and that the Serbs in the Republic of Srpska should not be recognized either right. Besides, international documents such as the Treaty of Saint Germain, the Corfu Declaration and others, on the basis of which Yugoslavia was formed, guarantee the Serbs west of the Drina river the same rights already exercised by the Slovenes and the Croats.

The issue of the respective division of the city of Sarajevo and the region of Sarajevo is of vital interest to us. There is no rational reason for the Contact Group not to complete this part of the task as well. The same applies to the Republic of Srpska's access to the sea and to the corridor near Brcko.

As for the blockade of the Republic of Srpska by the FR Yugoslavia, I believe that this tragic dissension will not be of use to those that have imposed it, either. We understand the position in which our brothers in the FR Yugoslavia have found themselves and we are ready to resolve our destiny on our own if that will lead to the lifting of the sanctions and to a final resolution of the crisis in the former Yugoslavia. If your assessment is of the same nature, I would greatly appreciate your engagement, which would contribute to the overcoming of this situation. It would be of much use if you would suggest Yugoslavia that it should confine only to military and political sanctions, as severing economic ties is pointless and very detrimental to both us and Yugoslavia.

Should the international community not be willing to, via the Contact Group or otherwise, acknowledge our minimal requests and recognize our elementary rights and should the FR Yugoslavia completely distance itself from the Republic of Srpska, we shall be compelled to, in the nearest future, unite with the Republic of Srpska Krajina, or demand international recognition on our own.

I know I am asking much, but I hope, dear President Yeltsin, that the Republic of Srpska will have your full support in this respect. Finally, at issue here is the Russian strategic interest, too.

I am sending you my regards and deepest respects. Yours sincerely, PRESIDENT OF THE REPUBLIC Dr Radovan Karadzic